

»Beli kit« postaja nočna mora DS

SANDOR TENCE

Dogajanja v Demokratski stranki, ki bo decembra dobila novega tajnika, postajajo vse bolj napeta in po svoje tudi zanimiva. Medtem ko vsi ugotavljamo, kako ljudje izgubljajo zaupanje v politiko in posledično v stranke, prihaja marsikje v Italiji do velikega porasta članstva DS, kar je vezano na decembrsko izvolitev novega tajnika.

V normalnih pogojih bi bila to za stranko in politiko na sploh razveseljiva novica, dejansko pa v mnogih primerih gre za zelo sumljivo včlanjevanje, ponekod pa tudi za goljufije in prevare. Trst in Furlanija-Julijnska krajina naj bi bili izjemi, ni pa rečeno, da se bo tudi tukaj vse srečno iztekelo. Ob zadnjih deželnih volitvah se je tudi na Tržaškem ter med Slovenci šušljalo o »čudnih« vpisih v prid tega ali onega kandidata.

Burna dogajanja v največji italijanski stranki v nekaterih obrisih spominjajo na nekdanjo Krščansko demokracijo. Na njenih kongresih so marsikdaj glasovali pokojni in tudi ljudje, ki sploh niso vedeli, da so člani stranke. V »belem kitu«, kot so nekateri imenovali KD, res ni bilo nikoli demokratičnih primarnih volitev, demokrati pa so od demokristjanov podedovali igračkanje in tudi zlorabe s strankarskimi izkaznicami, kar meče v slabo luč priprave na decembridske notranje volitve.

Res je, da smo v Italiji že vsega vajeni. Demokratska stranka se je vsaj na papirju rodila kot novost, dogajanja z včlanjevanjem pa spominjajo na preteklost.

RIM - Sporna Vitezova izjava izvala ogorčenje

Berlusconi: »Moji otroci se čutijo kot Judi pod Hitlerjem«

TRŽIČ - CGIL pomaga pri vlaganju tožb

Azbest ne mori le bivših delavcev iz ladjedelnice

RIM - Nekdanji italijanski premier Silvio Berlusconi, proti kateremu teče več sodnih postopkov, je potožil zaradi počutja svoje družine. Kot je poudaril, se njegovi otroci počutijo kot »Judi pod Hitlerjem«, so včeraj poročale tiskovne agencije. »Moji otroci pravijo, da sedaj vedo, kako so se morale počutiti judovske družine v času Hitlerjevega režima. Resnično so vsi proti nam,« je novinarju Brunu Vespi povedal Berlusconi. Vespa je sicer intervjuje zbral v knjigi, ki so jo uradno predstavili včeraj, izšla pa bo v petek.

Besede medijskega mogotca in milijardera so ujezile judovsko skupnost v Italiji. Vodja združenja italijanskih judovskih skupnosti (Ucei) Renzo Gattegna je spomnil na več kot šest milijonov Judov, ki so bili žrtve holokavsta. »Kakršna koli primerjava tega, kar se dogaja z Berlusconijevim družino, ni le neprimerena in nedoumljiva, pač pa tudi žaljiva.«

Na 11. strani

VOLITVE V FJK Predlog SSK brez večje podpore

TRST - Predlog deželnega svetnika SSK Igorja Gabrovca za olajšano izvolitev kandidatov slovenske stranke v občinske svete je doživel zelo mlačen odziv. Edina nedvoumna podpora je prišla s strani Sveta slovenskih organizacij. Stefan Ukmari predlogu nasprotuje, Slovenska kulturno-gospodarska zveza pa meni, da bi bilo treba o teh zadevah razpravljati v manjšinskem predstavništvu.

Na 3. strani

SLOVENIJA - Zaradi tožb proti LB in NLB Na zagovoru hrvaška odpravnica poslov

LJUBLJANA - Zaradi zapleta glede tožb proti LB in NLB na hrvaških sodiščih je slovensko zunanjje ministrstvo včeraj na pogovor poklicalo hrvaško odpravnico poslov Romano Franulović-Bušić in ji izročilo demaršo. Izrazili so razočaranje, ker Hrvaška ni uresničila memoranduma z Mokric. Zaradi nespoštovanja memoranduma je Zagreb obsodil tudi odbor DZ za zunano politiko.

Sant'Anna
Impresa Trasporti Funebri

T Pogrebno podjetje ...v Trstu od leta 1908

Več kot stoteleje nudimo pogrebne storitve in prevoze na tržaškem območju, v Italiji kot tudi v inozemstvu.

Devin-Nabrežina 166 - Trst
Ul. Torrebianca 34
Ul. dell'Istria 129
Prosek 154 - Trst
tel. 040 630696
Usluge na domu

KONCERT
Tržaški partizanski pevski zbor
PINKO TOMAŽIČ

10. novembra 2013
ob 18.00

v občinski telovadnici v Nabrežini

Vstop je prost

Število mest je omejeno,
rezervacija je obvezna.
Urad za odnose z javnostmi
od ponedeljka do petka od 9.00 do 12.00
v sredo tudi od 15.00 do 17.30
tel. 040 200 824 - brezplačna št. 800 00 22 91

PREPROSTO NAJBOLJŠE MESNICA IN DISKONT PIVKA V SEŽANI

Ugodne cene **svežega perutninskega mesa** Pivka in **rdečega mesa** slovenskih dobaviteljev ter dnevno sveže pečeni piščanci in svinjske krače!

- PIŠČANČJI FILE STEGEN, svež
- PIŠČANEC, svež
- GOVEJE PODPLEČJE, sveže
- ROSTBIF, svež
- MLETO MEŠANO MESO, sveže
- NJAMI PIŠČANČJE PEČENE PRSI, 350 g

4,99	€/kg
2,89	€/kg
6,29	€/kg
10,90	€/kg
5,99	€/kg
2,19	€/kos

Akcija traja do 30. novembra 2013.

Mesnica in diskont Pivka, Partizanska ul. 70, Sežana
Urnik: pon.-pet.: 7.30 - 18.30, sob.: 7.30 - 13.00.
Tel.: (00386) 0592 51 660

SLOVENIJA - HRVAŠKA - Po novih tožbah proti LB in NLB na hrvaških sodičih

Zaradi LB Slovenija poklicala na zagovor hrvaško odpravnico poslov

V Zagrebu ne spoštujejo memoranduma z Mokric - Razprava tudi na odboru DZ za zunanjost politiko

LJUBLJANA - Zaradi zapleta glede tožb proti LB in NLB na hrvaških sodičih je zunanje ministrstvo včeraj na pogovor poklicalo hrvaško odpravnico poslov Romano Franulović-Bušić. V.d. generalnega direktorja za bilateralno in evropske zadeve na MZZ Tadej Rupej ji je ob tem predal demaršo in ji izrazil »razočaranje, ker Hrvaška še vedno ni zagotovila doslednega uresničevanja memoranduma o soglasju ter ni zagotovila ustavitev sodnih postopkov glede prenesenih vlog pred hrvaškimi sodiči do končne rešitve vprašanja«. Generalni direktor je obenem ponovil pričakovanje Slovenije, da se bo problematika prenesenih deviznih vlog LB v Zagrebu reševala v okviru nasledstva in ne pred hrvaškimi sodiči, tako kot to izhaja iz memoranduma.

Zaradi nespoštovanja memoranduma je Zagreb obsodil tudi odbor DZ za zunanjost politiko. Odbor se je na zaprti seji seznanil in soglasno podprt slovenski odgovor na memorandum Hrvaške za arbitražo o meji med državama, ki ga je vlada potrdila minuli teden. Kot je po seji povedala predsednica odbora Janja Klasinc, so bili na odboru »vsi, opozicija in koalicija, soglasni, da je vlada dobro pripravila odgovor«, ki je zelo argumentiran in obsežen in da bo zadostil potrebam, ki jih Republika Slovenija ima, da dokaže svoje argumente v okviru arbitražnega sporazuma.

Zunanji minister Karl Erjavec, ki se je udeležil seje, je povedal, da bo vlada odgovor arbitražnemu sodišču oddala do predvidenega roka po arbitražnem sporazu, to je do 11. novembra. Pričakuje, da bo ustni zagovor pred arbitražnim sodiščem nato potekal maja oziroma junija prihodnje leto, tako da bi razsodba lahko bila znana v prvi polovici leta 2015.

Erjavec je OZP seznanil tudi z zadnjimi zapleti v zvezi s tožbami proti LB in NLB na hrvaških sodičih po odločitvi hrvaškega sodnika, da memorandum ni mednarodna pogodba. Izrazil je nezadovoljstvo, ker Hrvaška memorandum ne spoštuje in izpostavlja, da postopki tečejo na podlagi pooblastila hrvaškega ministrstva za finance in da težko govorimo, da gre za neko avtonomno odločitev sodnika, ki je del samostojne sodne veje oblasti. »Če bi bila dobra volja, če bi dejansko želeli spoštovati memorandum, bi bilo zelo preprosto pač naročiti sodišču, da na postopki mirujejo, glede na to, da so oni pravzaprav dali pooblastilo za vodenje teh tožb pred sodiščem,« je poučaril.

Na novinarsko vprašanje, kako bo Slovenija ukrepala, je dejal, da ti postopki tečejo med LB in hrvaškima bankama in da gre torej za odločitev LB in njenih odvetnikov, kaj bodo storili. Odgovornost slovenske vlade je, da se zagotovi spoštovanje memoranduma, v skladu s katerim bi morali ti postopki mirovati, je dodal.

Nato so popoldne z MZZ sporočili, da so na pogovor poklicali hrvaško od-

pravnico poslov Romano Franulović-Bušić. V.d. generalnega direktorja za bilateralno in evropske zadeve na MZZ Tadej Rupej ji je ob tem predal demaršo in ji izrazil »razočaranje, ker Hrvaška še vedno ni zagotovila doslednega uresničevanja memoranduma o soglasju ter ni zagotovila ustavitev sodnih postopkov glede prenesenih vlog pred hrvaškimi sodiči do končne rešitve vprašanja«. Generalni direktor je obenem ponovil pričakovanje Slovenije, da se bo problematika prenesenih deviznih vlog LB v Zagrebu reševala v okviru nasledstva in ne pred hrvaškimi sodiči, tako kot to izhaja iz memoranduma.

To najnovejšega zapleta med državama je prišlo, potem ko se je hrvaški sodnik konec oktobra odločil za nadaljevanje postopka v eni od 27 tožb proti LB in NLB na Hrvaškem zaradi prenesenih deviznih vlog LB. Sodnik je pojasnil, da se tako odločil na podlagi notranje zakonodaje, saj da memorandum ni mednarodna pogodba.

Zaradi hrvaškega nespoštovanja memoranduma v zvezi z LB se spet dviguje temperatura v odnosih med Slovenijo in Hrvaško

ARHIV

SLOVENIJA - Z omejitvami v prometu Na primorski avtocesti dodatna protihrupna zaščita

LJUBLJANA - Na odseku avtoceste med Uncem in Postojno bodo ta teden začeli postavljati protihrupno zaščito. Z deli na območju Unca bodo začeli danes, končana pa naj bi bila 11. decembra. Po koncu zime bodo z deli nadaljevali na območju Ravbarkomande in Postojne. Kot so včeraj sporočili iz Družbe za avtoceste v RS (Dars), bodo v okviru projekta, ki ga sofinancira EU, vreden pa je 2,9 milijona evrov, postavljene protihrupne ograje v skupini dolžini 3799 metrov. Dela bosta izvedli družbi CPG in Petrič.

V prvi fazi bosta zgrajeni protihrupni ograji na območju Unca. Prva ograja dolžine 934 metrov bo zaščitila naselje Unc, druga ograja dolžine 376 metrov pa naselje Hribice. Delavci Darsa bodo predvidoma danes začeli postavljati delovno zaporo na območju Ravbarkomande in Postojne. V smeri proti Ljubljani bo zaprt odstavni pas v dolžini približno kilometra,

promet bo potekal po dveh zoženih prometnih pasovih.

V smeri proti Postojni bodo zaporo postavili predvidoma 22. novembra. Pas za počasna vozila bo zaprt, promet bo po voznem in prehitevalnem pasu potekal ob omejeni hitrosti. Dela na tem odseku bodo zaključena do 11. decembra, po koncu zime pa bodo s postavljanjem ograj nadaljevali na območju Ravbarkomande in Postojne.

Gre za enega od štirih projektov v skupni projektov, za katero so sofinanciranje v okviru operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture odobrili lani jeseni. Skupna vrednost projektov znaša 61 milijonov evrov, od tega bo nekaj manj kot 42 milijonov evrov zagotovil kohezijski sklad, ostalo pa Dars.

Ostali trije projekti zajemajo postavitev protihrupne zaščite na odsekih Dramlje - Celje, Malence - Šmarje Sap in Brezovica - Vrhniku.

MLADI - Prvo srečanje že jutri

Sežana vabi v delavnico Filmšula

SEŽANA - V šolskem centru Srečka Kosovela se bo jutri pričela delavnica Filmšula, v sklopu katere bodo dijaki in študentje spoznavali filmsko umetnost in si ogledali vrsto animiranih, celovečernih in dokumentarnih filmov. Prirejajo jo Šolski center Srečka Kosovela, Kosovelodom in MC Podlaga v sodelovanju z Zavodom VIZO.

Po besedah direktorice Kosovelodoma Nine Ukmari je zamisel nastala iz potrebe, da bi film pri nas končno dobil mesto, ki si ga zaslusi, in da je bilo zato potrebno začeti na razvijanju odnosa do filmske kulture pri mladih in najmlajših. Tako je nastal projekt in seveda program, ki se bo pričel jutri ob 15.30 in bo trajal do maja 2014. Kdor se želi prijaviti in želi druge informacije, lahko to stori preko e-mail naslova sajma onic@guest.arnes.si.

Cilj Filmšule je po besedah mentorjev Samota Onica in Alenke Kompare dijakom približati filmsko umetnost kot tako, saj filma mladi velikokrat ne razumejo kot umetnost, in hkrati izostri kritičen pogled na svet, v katerem živimo. Ker se mladi z avdio-vizualnimi sporočili srečujejo na vsakem koraku (mobilni, televizija, internet), jih je pomembno spodbuditi tudi h kritičnemu pretresanju le-teh. Ob aktivnem gledanju filmov, razmišljaju in razpravljanju o njih, dijaki poglabljajo razumevanje sebe in drugih, ostrijo estetski čut in razvijajo družbeno kritičnost.

Direktorica KS je poudarila tudi, da je eden izmed ciljev projekta razvijati partnerstvo s Muzejem Slovenskih filmskih igralcov (MSFI) v Divači. Namen je, da bi program Filmšula nadgradili tako, da bi mlade udeležence usmerili na poletno šolo snemanja filma, ki poteka v Divači.

VIDEM - Proces proti petnajstletnicama zaradi uboja upokojenca

Nadaljevanje konec januarja, ko bosta pripravljeni še dve ekspertizi

VIDEM - Včeraj se je pred videmskim sodiščem za mladoletne začel proces proti petnajstletnicama, ki sta obtoženi umora upokojenega železničarja Mirca Sacherja 7. aprila letos. Obema sodijo po skrajšanem postopku, sudišče pa bo moral predvsem dobro oceniti dve strokovni mnenji. Prvo zadeva ugotovitev točnega vzroka Sacherjeve smrti, drugo pa je psihološke narave in zadeva stopnjo zrelosti obeh deklekt, ko je prišlo do tragičnega dogodka. To so zahtevali zagovorniki deklet Federica Tosel, Luigi Francesco Rossi in Santina Campo. Sodišče je eksperti poverilo izvedencu za sodno medicino Claudiu Ragu, drugo pa psihiatru Mariu Novellu in psihologinji Eriki Jakovčič. Proses so zato preložili na 29. januar 2014.

Obe obtoženki sta bila skupaj s sodelnikom prisotni v dvoran, vendar nista želeli govoriti, ko ju je sodnik vprašal, če želite dati kakšno izjavo. Trenutno obe živi-

Mirco Sacher z obema petnajstletnicama v neki slaćičarni nekaj ur pred smrtno 7. aprila letos

ta v zaprtih skupnostih v Lombardiji in Venetu. Kot so povedali njuni odvetniki, se tam počutita dobro, se pa tudi začenjata zavedati, kaj sta storili. »Nič več se ne de-

Danes Skrito povelje v Domu knjige v Kopru

KOPER - V knjigarni Domu knjige Kopar (Pristaniška cesta 5) bodo danes ob 19. uri predstavili knjigo Drage Potočnjak Skrito povelje. Delo, ki se dosledno opira na preverjena dejstva, pričevanja in triletno preiskovalno delo, je posvečeno Toniju Mrlaku, pokojnemu avtoričinem svaku. Resničnostna kriminalna pripoved, ki se ne sramuje silovite družbenokritične osti, razgalja ruščo ideologijo (mitologijo?) dela politične elite, ki je z osamosvojito vojno v panteon považala oportunizem, spletkarstvo, ignoranco in laži. Zgodba o sestreljivosti gasele bi lahko bila na začetku učenika z naslovom Kdo je ugrabil slovensko državo. Bilo je 27. junija 1991. Na uradni prvi dan vojne za Slovenijo. Helikopter gasele SA 341, serijska št. 664, je upravljal Toni Mrlak, nad ljubljansko Rožno dolino pa je izginil v ogromni črni gobi dima. Proglasili so ga za sovražnega, pozneje izvrigli, da se je primerila napaka – mitomanska sla »ljudi na položajih« je nato zdržema klesala lažno propagando, spreveradanje in glušči molk. Z avtorico Drago Potočnjak se bo pogovarjal novinar in pisatelj Dušan Jelinčič.

V Lizboni razstava del slovenskih fotografov

LIZBONA - V Lizboni so včeraj odprli skupinsko razstavo 13 slovenskih fotografov pod naslovom Sodobni slovenski portret. Na ogled so fotografije Uroša Abrama, Simona Changa, DK, Jošta Franka, Katje Goljat, Roberta Hutinskega, Cirila Jazbeca, Jureta Kastelica, Nataše Košmerl, Katje Kremerič, Boruta Peterlinja, Boštjana Puclja in Matice Zormana. Glavni namen projekta je predstavitev slovenske fotografije evropski javnosti. Razstava bo odprta v Fabriči Braco de Plata do 1. decembra.

Moški je bil verjetno umorjen

TRBIŽ - Moški, katerega mumificirano truplo so našli prejšnji teden v železniškem predoru pri Trbižu, je umrl zaradi nasilne smrti. To je včeraj potrdil vodja videmskega tožilstva Antonio Biancardi na podlagi prvih podatkov avtopsije, ki so jo opravili v torek. »Če gre za truplo izginulega litovskega kamionista, kot domnevamo, naj bi umrl 1. junija,« je povedal Biancardi in dodal, da bodo od litovskih oblasti zahtevali, da za primerjavo pridobjijo vzorce DNK, kamionistovih sodelnikov in omogočijo zaslisanje svaka, ki je prijavil njegovo izginotje v Podkloštru.

DEŽELA - Pavšič in Štoka na avdiciji v deželnih komisijah

Kandidati SSk najbrž ne bodo deležni olajšav

Ukmar se boji, da bi Gabrovčev predlog Slovencem bolj škodil kot koristil

TRST - Predlog deželnega svetnika Igorja Gabrovca za olajšano izvolitev kandidatov slovenske stranke v občinske svete je doživel zelo mlachen odziv. Edina nedvoumna podpora je prišla s strani Sveta slovenskih organizacij oziroma njegovega predsednika Draga Štoke. Gabrovčev predlog se mu zdi zelo koristen in vreden razmisleka. Predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudi Pavšič je obžaloval, da je za predlog izvedel iz občin (prič ga je objavil spletni Primorski dnevnik), zato ga mora še podrobnejše preučiti.

Štoka in Pavšič sta bila včeraj gosti deželne komisije, ki pripravlja neke vrste mini reforme lokalnih uprav, v glavnem občin. Njuno avdicijo je na vrat na nos zahteval in dosegel Gabrovček. Vodja SSO je, kot rečeno, njegov predlog načelno podprt, Pavšič pa si je vzel nekaj dni časa za razmislek ob ugotovitvi, da ob krovnih organizacijah obstajajo tudi politične stranke, za katere volijo Slovenci. SKGZ, ki ne nasprotuje prizadevanjem za olajšane načine izvolitve Slovencev, vsekakor pričakuje, da bi takšna vprašanja obravnavali v sklopu skupnega slovenskega predstavištva, ki se je nazadnje sestalo v ponedeljek.

Tudi demokrat Stefano Ukmar je, tako kot Pavšič, za Gabrovčovo predlog izvedel z naše spletne strani. Izpostavil je, da imamo Slovenci danes podpredsednika goriške in tržaške pokrajine, predsednika tržaškega pokrajinskega sveta ter predsednika tržaškega občinskega sveta, če se omejimo na večje krajevne uprave. Prepričan je, da dvokrožna volilna zakonodaja za občine in pokrajine ne škodi Slovencem, zato moramo paziti, ker nam takšen predlog lahko bolj škodi kot koristi. Ukmar je sicer prepričan, da smo Slovenci sestavni del širše družbe in »da se ne smemo zapirati v etnične liste«.

Iz besed slovenskega deželnega svetnika je jasno, da njegova Demokratska stranka ne podpira stališča zastopnika Slovenske skupnosti. Da gre za sedaj le za politično stališče, potrjuje tudi sam Gabrovček, ki vprašanja še ni strnil v formalno dopolnilo k novemu zakonu, kar bo najbrž naredil v

Rudi Pavšič (SKGZ)

Drago Štoka (SSO)

prihodnjih dneh. »S svojo pobudo sem hotel spodbuditi soče o pomembnem vprašanju,« dodaja Gabrovček, ki dejansko predlaga, da bi t.i. model za izvolitev evroposlancev iz

vrst narodnih skupnosti uvedli v večjih upravah Furlanije-Julijanske krajine.

Tudi deželna vlada ne podpira zamisli Slovenske skupnosti, kot je včeraj dal razumeti pristojni odbor-

nik Paolo Panontin. Navedel je razsodbo ustavnega sodišča, ki je svoj čas zavrnilo pritožbo ladinske skupnosti na Južnem Tirolskem prav v zvezi s tamkajšnjimi volilnimi pravili za občinske svete.

Deželni zakonodajalec si prizadeva za dva županska mandata (deset let) v vseh občinah. Tudi v tistih z manj kot pet tisoč prebivalci, kjer so župani doslej imeli na voljo tri zaporedne mandate, torej celih 15 let županovanja. Gibanje 5 zvezd s tem v zvezi predlaga, da bi bila dva mandata več kot dovolj tudi za deželne svetnike, v desni in levu sredini pa niso tega mnenja. Vsi ali skoraj vsi pa soglašajo s predlogom, da bi bile občinske in po vsej verjetnosti tudi deželne volitve le na nedeljo do 22. ure in torej ne več tudi na pondeljek dopoldne.

S.T.

KOMEN - Jutri »Potepanje« z režiserjem Aljošo Žerjalom

KOMEN - Komenska knjižnica ju tri vabi obiskovalce na nekaj drugačno potepanje. Ob 18.30 se bo namreč začel pogovor z Aljošo Žerjalom, režiserjem številnih dokumentarnih filmov. Z njim se bo pogovarjala Martina Kafol, poslušalci pa se bodo s pomočjo Žerjala in njegovih filmskih posnetkov potepali po svetu.

Aljoša Žerjal (letnik 1928) je prvo kamero preizkusil že sredi petdesetih let prejšnjega stoletja. Takrat se je začela njegova ustvarjalna pot, popeljala ga je v svet pripovedi, likovne in glasbene umetnosti, razkrila je neštete zanimive koticke po celem svetu. Žerjal svet opazuje skozi objektiv. Prej kot prizor vidi kader. Beleži dogajanja, razkazuje pokrajine, ustvarja portrete znanih in manj znanih oseb. In to še danes, saj mu njegova bujna domišljija še naprej ponuja vedno nove izzive.

Srečanje z Aljošo Žerjalom in z njegovim filmom - najznamenitejše cadre iz njegovih del hrani sedaj tudi zajetna monografija - je vedno enkratno doživetje. Rad pripoveduje, še raje pa prikazuje utrinki iz svojih filmov. Gotovo bo tudi tokrat, ob predstavitvi knjige Filmsko ustvarjanje Aljoša Žerjala, gledalce popeljal na izjemno potovanje.

TRST - Literarni natečaj Mladih za prihodnost in Mladih SSk

Že drugič Grmada v pristanu

Natečaj je posvečen stoletnici Borisa Pahorja, ki bo tudi vodil ocenjevalno komisijo, namenjen pa je slovenskim višješolcem v Italiji

Z natečajem želijo pobudniki ovrednotiti slovenski jezik in dati možnost mladim, da povedo svoje mnenje o žgočih problemih

KROMA

Natečaj se deli na dve kategoriji: kategorija A je namenjena dijakom prvega in drugega letnika, ki bodo morali napisati spis, na voljo pa imajo dve temi: prva se glasi Evropska identiteta: Kaj je in kako jo občutim? Jo lahko primerjamo z identite-

to v ZDA? Naslov druge teme pa je Zgodovinske delitve Slovencev in vprašanje nacionalne sprave: Kako in zakaj priti do enotnosti? Katera je prava pot? Kategorija B pa je namenjena dijakom tretjega, četrtega in petega letnika, ki bodo morali na-

pisati esej, tudi v tem primeru pa imajo na izbiro dve temi: naslov prve je Slovenski jezik in slovenska narodna zavest. Kateri ima prednost? Kaj je važnejše? Zakaj?

Druga tema se glasi Boris Pahor, Slovenec, upornik proti fašizmu in borec za svobo- do. Domoljubje in antifašistična borba v literarnem opusu Borisa Pahorja.

Zainteresirani višješolci lahko posljejo svoje prispevke na naslov elektronske pošte mladizaprihodnost@slovenska-skupnost.org do 28. februarja 2014. Prispevki bo komisija pregledala in ocenjevala po vsebinski izvirnosti, izvirnih zgradbenih učinkih, sloganov in izvornosti in na podlagi individualnih merit ter bo najprej določila nominance, nato pa izbrala nagrade. V obeh kategorijah prva nagrada znaša 250 evrov, druga 150, tretja pa 50 evrov, nagrajevanje pa bo potekalo predvidoma konec aprila oz. v začetku maja 2014. Projekt natečaja Grmada v pristanu je podprt Urad vlade Republike Slovenije

za Slovence v zamejstvu in po svetu. (iz)

CELOVEC - Pri Mohorjevi založbi izšla knjiga zgodovinarja Hellwiga Valentina v nemščini

O pogromu na dvojezične table na Koroškem

Delo »Na robu državljanke vojne« prikazuje izredno napete politične razmere na Koroškem leta 1972, ki so tudi odnesle tedanjega deželnega glavarja Hansa Simo

Zgodovinar Hellwig Valentin (v sredini) z deželnim glavarjem Petrom Kaiserjem (levo) in vodjo Mohorjeve založbe Hanzijem Filipičem.

Hansom Simo (SPÖ), ki sta tedaj vladala z absolutno večino v državi oziroma na Koroškem, je poudaril zgodovinar Valentin. Ob tem je še dodal, da (spodle-

tela) rešitev vprašanja dvojezičnih krajinskih tabel ni bila v prvi vrsti usmerjena v to, da bi slovenska manjšina dobila več manjšinskih pravic, temveč je bil v ozadju tega zakona bolj mednarodni položaj Avstrije oziroma poskus izboljšanja odnosov s sosednjo Jugoslavijo.

Kot je znano, je poskus postavitev dvojezičnih tabel na Koroškem popolnoma spodeljet, ker sta oba – tako Krejsky kot tudi Sima – povsem napačno ocenila politični položaj v deželi. Predvsem izredno močan nemški nacionalizem, ki je vrhu tega užival močno podporo tudi nekaterih vplivnih nemških medijev, med njimi tudi nekaterih dnevnikov, ki so takrat izhajali na Koroškem. Tudi v sami takrat še socialistični stranki je bil zakon dokaj sporen, kar potrujuje dejstvo, da iniciativni predlog za sprejetje zakona v avstrijskem parlamentu niso podprli vsi poslanci, je

opozoril Valentin. Posledica tega je bil pravi nemški nacionalni vihar nad deželo, ki je odnesel vse dvojezične table, za več desetletij zastrupil vzdušje na Koroškem in deželo celo potisnil na rob državljanke vojne.

Knjiga Hellwiga Valentina je tudi prva politična biografija nekdajnega (in medtem že pokojnega) deželnega glavarja Hansa Sime (SPÖ). Slednji je moral po tako imenovanem »Ortstafelsturm« (torej viharju na krajevne table) in po napadih nanj in Kreiskega z gnilimi jajci in paradižniki odstopiti - najprej kot predsednik koroške SPÖ in nato še kot deželni glavar. Na obeh položajih ga je nasledil (zdaj tudi že pokojni) Leopold Wagner, ki je že na naslednjih deželnih volitvah spet pridobil absolutno večino za SPÖ - ne nazadnje tudi z izrekom, da je bil »visok Hitlerjev mladenič«... (il)

BASAGLIEVA REVOLUCIJA - Pobudo podprle občini Trst in Milje, Pokrajina Trst in Dežela FJK

Kampanja za dokončno zaprtje sodnih umobolnic

Tržaški strokovnjaki bodo z konjem Marcom Cavallom obiskali 16 italijanskih mest

Konj Marco Cavallo, simbol Basaglieve revolucije, bo prihodnji teden začel turnejo po različnih italijanskih regijah in mestih. Sinje modri konj iz lesa in papirne mase, s katerim so duševni bolnički v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja rušili realne in virtualne zidove, bo galop ubral v Trstu v torek, 12. novembra, ko bo v družbi svojih somišljenikov zapustil svetoivanski park. Predno bo nadaljeval pot v druge italijanske regije, se bo ustavlil še pred deželno palačo, kjer mu bo predsednica dežele Debora Serracchiani izročila sporočilo, namenjeno predsednikom regij, v katerih se bo konj ustavil.

Podrobnosti simbolične poti so na včerajnjem srečanju z novinarji predstavili organizatorji projekta, med katerimi so tako predstavniki zadrug kot institucionalni zastopniki. Pobudo organizacije stopOPG so podprli občini Trst in Milje, Dežela FJK in Oddelek za duševno zdravje tržaškega Zdravstvenega podjetja, namen in cilj celotne operacije pa je ozavestiti širo javnost o pomenu zapiranja sodnih psihiatričnih bolnišnic. Več o samem projektu je povedal njegov podbudnik, sicer ugledni tržaški psihiater in nekdanji kolega slovitega Franca Basaglie, Peppe Dell'Acqua, ki je na kratko spomnil, v kakšnih razmerah živijo duševni bolnički v nekaterih italijanskih regijah. Psihiater je namreč prepričan, da lahko Trst s svojo zgodbo in s svojim primerom dobrej praks veliko pove psihiatričnim ustanovam, ki še vedno duševno stisko obravnavajo kot bolezni. Ukinitev psihiatričnih ustanov v Trstu je dober zgled uspešno izpeljane revolucije, meni

Pobudo so včeraj predstavili na sedežu pokrajinske uprave

KROMA

Dell'Acqua, ki bo skupaj s konjem Marco ozaveščal stroko širom po Italiji, kako potrebno bi bilo zapreti vse sodne psihiatrične bolničnice in deželne »norisnice« ter vzpostaviti centre za duševno zdravje, ki bi bili odprtvi 24 ur na dan. Podporne storitve in servisi bi uporabnikom omogočali, da kljub svoji drugačnosti in posebnosti živijo v svojem okolju in se normalno vključujejo v družbeno okolje, je prepričan Dell'Acqua, ki je tudi spomnil, katere kraje v tujini je že obiskal konj Marco Cavallo.

O tem, da ta konj na zanimiv način širi tržaško kulturo in seznanja Ita-

lijane z Basaglievim svetom, je prepričana predsednica Pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat, ki je spomnila, da je ustanova, ki jo vodi, že pred leti spoznala potencial svetoivanskega parka in zgodovine, ki ga obdaja. Besaglievo revolucijo pa je pohvalila tudi sedanja predsednica tržaškega Oddelka za duševno zdravje Assunta Signorelli, ki meni, da zaprtje umobolnic predstavlja zgodbo, ki se še ni končala. Po njenem prepričanju je zapiranje storilcev kaznivih dejanj z duševnimi boleznimi na zaprte oddelke psihiatričnih bolnišnic nesprejemljiva rešitev.

To sporočilo bodo konj Marco Cavallo in njegovi sопotniki predstavili stroki in širši javnosti v Piemantu, Liguriji, Toskani, Siciliji, Kampaniji, Lacijsku, Abrucu, Lombardiji in v Emiliji-Romagni. Ustavili se bodo v šestih tako imenovanih kazenskih pediatričnih bolničicah in v nekaterih manjših psihiatričnih bolnišnicah. Skupno bodo obiskali 16 italijanskih mest, v 13 dneh pa bo konj s sопotniki prepotoval kar 3.500 kilometrov. Marco Cavallo bo na vsej tej poti posebljal tržaško zgodbo o ponovno pridobljeni svobodi nekoc zaprtih duševnih bolnikov. (sc)

DS - Zahodni Kras, Nabrežina in Dolina Tajniki krožkov Zeriali, Moro in Alenka Vazzi

V Demokratski stranki se izteka kongresi krajevnih krožkov, na katerih volijo člane pokrajinske skupščine in istočasno lokalna strankina vodstva. Sinoč je bil v Saležu kongres zgoniške občinske sekcije, pokrajinska skupščina pa bo zasedala v soboto ter za tajnika ponovno izvolila Štefana Čoka.

Alenka Vazzi je nova tajnica dolinskega občinskega krožka na mesto Emilia Corettija. Novo vodstvo sestavljajo Igor Cavarra, Emilio Coretti, Franco Crevatin, Michele Di Donato, Antonio Ghersinich, Sandy Klun, Eric Medvet, Rosana Pettirocco, Igor Tul, Lucio Ulian in Sergio Velicogna. Nova tajnica je občinska odbornica za šolstvo v levsredinski upravi županije Fulvie Premolin.

Na Zahodnem Krasu je bil za tajnika potrjen Križan Giorgio (Jurij) Zeriali, ki je tudi podpredsednik krajevnega rajonskega sveta. V vodstvu krožka, ki zaobjema vasi Križ, Prosek in Kontovel, so bili izvoljeni Tomaž Ban, Luciano Ceschia, Martina Sardo, Maja Tenze, Stefano Ukmar in Maria Grazia Villi.

Novi tajnik devinsko-nabrežinskih demokratov je občinski svetnik Michele Moro, ki je nasle-

dil Francesca Fotija (tajnik je bil od leta 2008). Novo vodstvo krožka sestavljajo Francesco Foti, Roberto Gotter, Ciriaco Sau, Maurizio Petroni, Mara Bonifacio in Marisa Škerk. Član stranke Walter Pertot je na kongresu obžaloval, da je bil za tajnika DS znova izvoljen človek, ki ne obvlada slovenščine, kar se mu ne zdi spoštljivo do večjezičnega značaja devinsko-nabrežinske stvarnosti in tudi same Demokratske stranke.

Kongresi krožkov so bili, kot rečeno, namenjeni izvolitvi novih vodstvenih organov in potrditvi Štefana Čoka za pokrajinskega tajnika. Iz sestave pokrajinske skupščine bo najbrž že razvidno razmerje sil med glavnima kandidatoma za državnega tajnika Giannijem Cuperlom in Matteom Renzijem, čeprav se bo državni volilni postopek začel po ponovni izvolitvi Čoka.

Pokrajinski tajnik, ki se meni da nagiba k podpori poslancu Cuperlu, bo potrjen na osnovi sporazuma med Cuperlovimi in Renzijevimi pristaši, volili pa ga bodo tudi somišljeniki Giuseppeja (Pippa) Civatija, ki imajo sicer svoje ločene zastopnike v pokrajinski skupščini.

ŠTIVAN - Protest Ne pohodu terenskih vozil na Krasu

V nedeljo, na dan ko bo na Krasu potekal shod terenskih vozil, bo iz Štivana krenil pohod poimenovan Dan naravovarstvene vzgoje. Prirejata ga Sklad za naravo (WWF) in Zveza za zaščito ptic (Lipu), zbirno mesto je ob 8.30 na parkirišču pred cerkvijo v Štivanu. Gre za svojevrstno protestno pobudo za skupno doživljjanje narave, ki je - kot piše v vabilu - namenjena otrokom in odraslim, vabljeni so tudi javni upravitelji, ki bodo imeli s pomočjo izvedencev priložnost za spoznanje bogate biotske raznovrstnosti naših krajov.

Prireditelji pozivajo deželno vladu, naj se odpove ponovnemu zmanjšanju finančnih podpor za upravljanje naravnih rezervatov. Odbor predsednice Debore Serracchiani hoče ta sredstva še dodatno zmanjšati za okoli 250 tisoč evrov, kar naj bi znašalo stroške za gradnjo manjšega cestnega krožišča. Naravovarstveniki se tudi bojijo takšnih posegov, podobnim tistim, ki so lani povzročili pravo okoljsko razdejanje v Glinščici.

Pohod terenskih vozil za nedeljo napoveduje društvo Nord est 4x4. Pobuda je v javnosti sprožila tako nasprotovanja, kot tudi odobravanja. Privoljenje je dala Občina Devin-Nabrežina, v Doberdalu pa prireditvi nasprotujejo.

OBČINA TRST - Rešila sta kopalko Pohvala mladima kopališkima mojstroma

Tržaški župan Roberto Cosolini je v torek na županstvu sprejel mladega kopališkega mojstra Luisa Petracci, člena zadruge La Bora, ki že vrsto let sodeluje s tržaško občino in skrbi za varno kopanje na barkovljanskem nabrežju.

Petracci je z ravno tako mladim kolegom Brunoom Maistom 26. julija letos pri kopališču Topolini namreč rešil življenje starejši kopalki. Med dopoldanskim kopanjem je bilo ženski slabo. Kopališka mojstra sta jo zagledala, kako je v vodi mahala in s težavo dihalo. Privle-

Vidali: Ukinitev pokrajin bi prizadela Slovence

Predsednik tržaškega pokrajinskega sveta Maurizio Vidali spet opozarja, da bi morebitna ukinitev pokrajin hudo prizadela slovensko manjšino v Italiji. Zastopnik Slovenske skupnosti je prepričan, da bi ukinitev pokrajin prizadela prisotnost Slovencev v izvoljenih telesih in s tem njihov doprinos k upravljanju ozemlja, na katerem živijo. Vidali je omenjena stališča posredoval vsedržavnemu predsedniku Zveze pokrajin Antoniju Saitti iz vrst Demokratske stranke, ki je bil na skupščini zveze zelo kritičen do prizadevanj Lettove vlade za ukinitev pokrajin. Slednje hoče ukiniti tudi predsednica Furianije-Julijanske krajine Debora Serracchiani.

V soboto v Križu Dan srca

Skupina prostovoljev iz Devina-Nabrežine in Križa prireja v soboto, 9. novembra, v nekdanjem kriškem rekreatoriju tradicionalni Dan srca. Ob tej priložnosti bodo med 8. in 12. uro izvedli brezplačno analizo krvi in krvnega pritiska. Obvezna je predhodna prijava na telefonski številki 040-299616 med 9. in 11. uro do jutri, 8. novembra.

Srečanje o usodi parka v Miramaru

Prefektinja Francesca Adelaide Garufi je na srečanju z voditelji deželnih zavodov za spomeniško varstvo izrazila zadovoljstvo nad začetkom izvajanja razvojnih projektov v Miramaru. Gre za načrte, ki zadevajo ovrednotenje tako gradu kot tudi tamkajšnjega parka, ki ni v ravno dobrem stanju. Govori se, da naj bi prihodnje leto za ogled parka uvelodli vstopnilo.

OBČINA TRST - Na županstvu predstavili spored štiridnevnega praznika

Prosek in prosekar vabita na martinovanje

Za kmetovalce in vinogradnike bo ponedeljek prazničen dan. 11. novembra namreč goduje sveti Martin, ki velja za njihovega zavetnika, obenem pa je to tudi čas, ko proizvajalci ocenjujejo letino in se polni pričakovani pripravljajo na novo. Sv. Martin pa je tudi zavetnik Proseka, zato ni čudno, da ravno v tej vasi pripravljajo osrednje martinovanje pri nas.

Letošnji spored so včeraj predstavili na tržaškem županstvu. Kot je spomnil odbornik za ekonomske dejavnosti Edi Kraus, proseški praznik že nekaj let poteka v organizaciji Občine Trst in njenega rajonskega sveta za Zahodni Kras. Ponudba je iz leta in leto bolj raznolika in presega enološke meje, saj posvečajo pozornost tudi kulturi in teritoriju. Po odbornikovem mnenju bi proseški praznik lahko postal zanimiv tudi za turiste, zato bi ga veljalo v bodoče bolje ovrednotiti tudi s tega vidika.

Štiridnevni spored je podrobnejše predstavil predsednik rajonskega sveta Roberto Cattaruzza. Vse dneve bodo na Proseku delovale okrepčevalnice krajevih društev in atrakcije priljubljenega luna parka, praznik pa bo v petek dopoldne uvedla čebelarska delavnica za proseške osnovnošolce. Ob 20. uri bodo v vaškem Kulturnem domu gostili gledališko uspešnico Umor v vili Roung v izvedbi števerjanske dramske družine Sedej. Na sedežu rajonskega sveta bodo v soboto ob 18. uri odprli razstavo in pokušajo priljubljene krajevne specialitete - fancegov in dušo. Ob 19.30 bo v cerkvi sv. Martina koncert ženskega zborja Prosek-Kontovel in moške vokalne skupine Sv. Jernej z Opčin. V Kulturnem domu bo po 20. uri ples in zabava z DJ-jem.

Nedeljo bo uvedel 5. Martinov pohod po poteh proseškega jusa, med katerim bodo udeleženci spoznavali krajevne zanimivosti (zbirališče ob 9.30 pri proseškem spomeniku padlim). Ob 14.30 je predvidena že tradicionalna Martinova furenga, ki jo prirejata Kmečka zveza in Mladinski krožek Prosek-Kontovel. Kot je spomnil Edi Bukavec, je ime dobila po furmanih, ki so v preteklosti z vozovi prinašali novo vino tudi v prose-

Z leve: Kante, Cattaruzza, Kraus, Bukavec in Masten na včerajšnji predstavitvi martinovanja

KROMA

ške gostilne, udeležila pa se je bo tudi kraljica terana Anet Jagodič. Lepo bi bilo, če bi v prihodnje furenga povezala Prosek in Šežano, kjer prav tako praznujejo sv. Martina, je zaželet Bukavec.

V Kulturnem domu bodo ob 16. uri krstili letosnje vino prosekar, ki ga na tem območju proizvajajo že stolnija (Janez Vajkard Valvazor ga je na primer že leta 1689 omenil v svoji Slavi vojvodine Kranjske). V zadnjih letih je proizvodnjo na podlagi izvirnega postopka ponovno ozivel praprovenski vinar Edi Kante, ki pa podprtjuje, da ne gre za njegovo vino, ampak za penino, ki je izraz teritorija. Letos je proizvedel okrog dva tisoč steklenic, ki bodo naprodaj na proseškem prazniku (prvo steklenico bodo uradno odprli danes ob 18. uri v Društveni gostilni na Proseku), nje-

gova želja pa je, da bi se tudi mlajši vinogradniki preizkusili v proizvodnji. Kmečka zveza je vsekakor že registrirala znamko Prosek: kdor jo bo želel uporabljati, bo moral spoštovati izvirni postopek vinifikacije.

Nedeljski spored bo zaključila projekcija dela restavriranega filma Sfinga in filma o Čezmernem pohodu prijateljstva 2013, ki je potekal med Tržaško in Triglavom. Višek pa bo praznovanje doseglo v ponedeljek, na Martinovo: od junijih ur bo v vasi kmetijski sejem Kmečke zvezne, na Blancu pa sejem antikvarista in rabljenih predmetov. Na dvorišču rajonskega sveta bo ob 14.30 pokušina proseških in kontovskih vin, ob 16. uri pa slovesna maša v vaški cerkvi. Proseško Martinovanje bo ob 19. uri v Kulturnem domu zaključil koncert Kraških ovčarjev. (pd)

Vlom po balkonu

V ponedeljek se je osebje mobilnega oddelka tržaške kvesture odpreljalo v Uli. Vignola (nad Ul. Rossetti), kjer jih je pričakala lastnica nekega stanovanja. V popoldanskih urah so namreč nepridipravi vdri v njeno stanovanje: izrabili so trenutek, ko so bili stanovalci v službi. Do stanovanja so najbrž pripelzali po lestvi, vanj pa smuknili s sosednjega balkona. Razbili so šipo kuhinjskih vratnih oken in se pritihotapili v hišne prostore, od koder so odnesli dve zlati verižici ter ogllico iz biserov za skupnih 2000 evrov. Na kraj dogodka so se pripeljali forenziki, ki preverjajo, ali so nepridipravi za seboj pustili katerokoli sled. Preiskave so v teku.

Najdeni predmeti

Tržaška občina obvešča, da so oktober na mestnih ulicah našli mobilni telefon, denarnico, zapestno uro, uhan in torbico. Kdor bi jih morda pogrešal, naj obiše občinski urad za najdene predmete na Velikem trgu 4 (soba 37) vsak dan od ponedeljka do petka od 9.30 do 11.30.

Sabov kip je poškodoval otrok

Nobeni vandali, kakor je namigovala policija, pač pa otrok. Otrok je namreč med divjo igro okrog kipa Umberta Sabe na Ulici Dante odlomil pisateljevo palico. Otrokov mama je sicer dogodek raje spregledala in se z malčkom takoj oddalila, neki očividec pa je pobral razbito palico in jo odnesel v bližnji bar, od tod pa je romala na policijo, kot tudi realna zgoda o dogodku.

GASILCI - Včeraj nekaj po 12. uri

Požar v stanovanju v Ulici Margherita

V kuhinji nekega stanovanja v četrtem nadstropju bloka v Ulici Margherita 19 na križišču z Ulico Giulia (ravno ob televodnici Suvich) se je včeraj nekaj po 12. uri vnel požar. Mimoidoči so z ulice videли, da uhaaja skozi okna gost dim in poklicali na pomoč gasilce. Na kraj dogodka sta se pripeljali dve ekipi z dvema gasilskima voziloma z visoko lestvijo, po kateri so se povzpeli do oken stanovanja. Za njimi se je v Ulico Margherita pripeljal tudi rešilec službe 118, ki je v katinarsko bolnišnico odpeljal tri osebe, ki jim je bilo slabo, ker je vdihovale dim: gre za dva stanovalca iz četrtega nadstropja in enega iz petega.

Požar so gasili več kot eno uro. Vzroki za enkrat še niso znani, gasilci pa sumijo, da se je lahko kaj ponesrečilo med kuhanjem. Dim se je vsekakor razlegel po vsem stanovanjskem bloku in gasilci so izmerili visoke koncentracije ogljikoviga oksida, ki je za človeka toksičen, zato so vse stanovalce evakuirali. Okrog 17. ure so se gasilci spet vrnili v Ulico Margherita, da bi preverili, ali smo jo stanovalci spet v svoje domove. Prav gotovo si bodo morali tisti iz stanovanja v četrtem nadstropju za nekaj časa najti novo bivališče, saj je njihovo stanovanje precej poškodovano.

ATER - Valmaura

Odpadki in nesnaga

Za zanemarjene površine okrog stanovanjskega kompleksa neprofitnih stanovanj družbe Ater pri Valmauri (kjer v 399 stanovanjih živi 800 oseb) so pri deželnem vodstvu družbe slišali pred nekaj meseci. Takrat je namreč neka oseba s posebnimi potrebami opozorila na nespodoben pogled na skupno dvojnišče, tako da si je prišel kraj kar dvačrat ogledat predsednik Claudio Serafini. Zadnjič (25. oktobra) so ga spremljali deželnna odbornica za infrastrukturo in prostorsko načrtovanje Mariagrazia Santoro ter občinski odbornici Elena Marchigiani in Laura Famulari. Pričakale pa so jih smeti in nesnaga ...

Predsednik Serafini nam je včeraj pojasnil, da je družba Ater že pred leti sklenila pogodbo s podjetjem, ki vsaka dva meseca zagotavlja red in čistočo tako stanovanj kot zunanjih prostorov. »Največji problem pa predstavlja ljudje, ki so brezbrizni in daleč nespôstljivi do skupne lastnine,« je ugotavljal in povedal, da skozi stanovanjska okna odvrženo najrazličnejše odpadke, ob vhodu v blok pa se že dalj časa zbirajo kosovni odpadki. Sila neprijetna slika je spodbudila družbo Ater, da takoj ukrepa. Ustanovila je tehnično omizje, ki bo prihodnji teden poskrbelo za izredno čistilno akcijo, ki naj bi zahtevala več tisoč evrov. Vsi stanovalci bodo prejeli na dom pismo, v katerem jih družba Ater vabi, naj se obnašajo omikan in naj spoštujejo skupno lastnino. (sas)

V Podlonjerju 96-letnica oktobrske revolucije

Na pobodi krožka 1. maj Stranke komunistične prenove bo **drevi ob 19.30** v Ljudskem domu Cancian in Podlonjerju srečanje ob 96. obletnički oktobrske revolucije. Udeležence bo nagovoril Iztok Furlanič, sledila pa bo družabnost.

Mini Darwin v Argentini

V knjigarni Minerva (Ul. San Nicolo' 20) bodo **drevi ob 18. uri** predstavili publikacijo »Mini Darwin in Argentina. I dinosauri raccontati dai bambini«, ki sta jo podpisala Simona Cerrato in Marco Avanzini. Knjiga pripoveduje znanstveno potovanje skupine sedmih otrok v iskanju Charlesa Darwina v Argentini.

Znanstveni aperitiv

V dvorani Bobi Bazlen v palači Gopčević se nadaljuje cikel znanstvenih predavanj No Science? No Party! Ob kozarcu vina in pokušnji krajevnih dobrat (kozji in kravji sir kmetije Gruden Žbogar) bo **danes ob 18.30** govor o medicinski fiziki in o koristih, ki jih ta veda prinaša bolnikom. Prav danes obeležujemo tudi mednarodni dan medicinske fizike. Srečanje bo pripravil center za teoretično fiziko Abdus Salam.

Balkanski plesi KoloNaOkolo

Združenje Family Garden vabi **drevi ob 19.30** na svoj sedež v Ulico delle Peonie 3 na prvo srečanje tečaja balkanskih plesov »KoloNaOkolo«. Tečaj bo vodila hrvaška raziskovalka in plesalka tradicionalnih plesov Koka Koviljka Marečić. Kogar bi tečaj zanimal, naj se oglaši na tel. 333/3794437 oz. koka-mar@gmail.com.

Poklon Mascheriniju

Kulturni in umetnostni krožek vabi **danes ob 17.30** v dvorano Costantinides muzeja Sartorio (Trg Papa Giovanni XXIII, 1), kjer bodo docenti Cristina Beltrami, Enrico Luchese in Massimo De Sabbata predstavili življenje in delo tržaškega kiparja Marcella Mascherinija ob 30-letnici smrti.

Tridnevni posvet o geofiziki in potresni nevarnosti

Na Pomorski postaji bo **od 19. do 21. novembra** potekal 32. posvet državne zveze geofizikov, ki ga prireja Inštitut za oceanografijo in eksperimentalno geofiziko OGS. V Trst se bo pripeljalo nad 320 italijanskih strokovnjakov, ki se bo soočalo o geofiziki trdne zemlje. Beseda bo tekla tudi o geodinamiki, o potresih in o uporabni geofiziki. Da bi za znanstvene ugotovitve izvedelo čim več ljudi, pa bodo 18. novembra ob 17. uri na Pomorski postaji priredili srečanje odprt javnosti, na katerem se bodo zlasti lotili vprašanja potresne nevarnosti.

Bakus Day pri Parovelu

Pri Parovelu v Boljuncu je ob običajni pokušnji ekstradeviških olj, odprt jesenske osmice (do 11. novembra). Posebno praznično bo **v soboto, 9. novembra**, ko bo t.i. Bakus Day. Na ta dan bodo izvolili najlepšega antičnega boga vina Bakusa za leto 2013, hkrati pa ob 21. uri poskrbeli za koncert priznane balkanske etno-rock skupine Kraški ovčarji. Ob poskočnih ritmih naše glasbene zasedbe pa bosta za komično žilico poskrbela člana Pupkin Kaberetta Alessandro Mizzi in Laura Bussani. Udeležbo potrdite na tel. 346/7590953 oz. info@parovlevents.com.

PRAZNOVANJE - 73 se jih je zbralo na Veseli farmi v Mavhinjah Kraški in brežanski 40-letniki prijetno poslavili okrogel jubilej

Kraški in brežanski 40-letniki so se septembra zbrali na slavnostni večerji, da bi primerno počastili svojo okroglo obletnico. Po dolgem spletinem anketiranju, da bi našli najprimernejšo obliko praznovanja, so organizatorji do zadnje minute vpisali točno 73 prijavljenih (kot nalašč v spomin na letnico rojstva). Štiridesetletnike je pričakal bogat aperitiv in že takoj ob prihodu so se prisotni čudili, kako zlahka se spomini vračajo, ko srečaš bivše sošolce in znance po dvajsetih ali več letih. Na Veseli farmi v Mavhinjah so jih lepo pogostili, vzdružje pri mizah je bilo takoj sproščeno in razigrano. Že med večerjo so se nekateri podali na plesišče, drugi pa k šanku, tako da je bilo veselje vedno živo. Ob torti je bila seveda obvezna gasilska slika vseh udeležencev, nato pa so najbolj drzni nadaljevali ponočevanje po kraških pubih. In ker se je večina trezno odločila, da se odreče osebnemu upravljanju vozil, so vsi celi in zdravi prinesli domov vozniske.

Ob veselju in sprostitvi pa so udeleženci potrdili, da so tudi dobrega srca, so zaokrožili strošek za večerjo in zbrali okroglih 300€ v korist projekta Auxilia children (www.auxiliachildren.org) za pošiljko oblek in šolskih potrebščin sirskem otrokom, ki živijo v begunskem taborišču v Atmi. Ne samo veseljni torek, tudi korenjaki.

ZG (zdržene glave)

Jubilanti so se spomnili tudi manj srečnih z dobrodelno nabirkijo

NABREŽINA - V nedeljo Celovečerni koncert TPPZ

V nedeljo, 10. novembra, bodo ob 18. uri pevci in pevke ter orkestraši Tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomažič s Pio Cah na čelu nastopili v občinski televadnici v Nubrežini. Pri celovečernem koncertu bodo sodelovali tudi nekateri prijatelji - glasbeniki, ki so s »Pinkot« nastopili tudi na številnih koncertih ob 40-letnici zборa. Tokrat se jim bodo na priložnostnem odrvu pridružili skupini Kraški ovčarji in Dirty fingers, kantavtor Drago Mislej Mef ter reper Darko Nikolovski.

Koncert prireja Občina Devin-Nabrežina, vstop bo prost. Glede na omejeno število mest, je rezervacija obvezna na tel. 800 002291. Rezervacije sprejemajo do jutri, in sicer od 9. do 12. ure.

ber Azzurro obveščajo, da bo ludoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih od 16. do 18. ure in ob sobotah od 10. do 12. ure. Likovne delavnice v novembру: Poteze s čopiči in Barvane škatle. Info: 040-299099.

ZUMBA - SKD DRAGO BOJAN obvešča, da bo tečaj potekal ob ponedeljkih od 20. do 21. ure in ob četrtekih od 20.45 do 21.45 v domu Briščiki. Vabljeni tudi na uro poskusne brezplačne vadbe. Informacije na tel. 348-0633569 (Katja).

ŠE NEKAJ PROSTIH MEST na razpolago za tečaje slovenščine (stopnje A1, A2, B1), angleščine (A1, B1) in računalništva na osnovni stopnje, ki bodo potekali na Ad formandumu v Trstu. Koledar je objavljen na www.adformandum.org. Informacije na tel. 040-566360, ts@adformandum.org.

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da vadba poteka ob torkih od 18.00 do 19.15 ter od 19.15 do 20.30, ob četrtekih pa od 16.45 do 18.00 ter od 18.00 do 19.15. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Vabljeni tudi na uro poskusne brezplačne vadbe.

AŠD SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorij Doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah Danes, 7. novembra, 18.00-21.00 zbiranje opreme. Dnevi in urniki odprtih vrat sejma: petek, 8., 18.00-21.00; sobota, 9., 16.00-21.00; nedelja, 10., 10.00-12.00 ter 16.00-20.00. Info: 347-5292058, www.skbrdina.org.

SKD TABOR - Prosvetni dom vabi srednješolce v Novinarski krožek, kjer bodo utrijevali pisno izražanje v slovenskem jeziku pod mentorstvom Marije Košuta-Stekar in Katje Orel danes, 7. novembra, od 17.00 do 18.30.

SKP TRST vabi danes, 7. novembra, ob 19.30 v Ljudski dom v Podlonjer (Ul. Masaccio, 24) na večer posvečen 96-letnici oktobrske revolucije. Sledi družabnost z večerjo.

TEČAJ SODOBNEGA PLESA za študente in odrasle pri društvu Mosp, Ul. Donizetti 3. Vodi ga Raffaella Petronio. Srečanja, na katerih bomo izkusili razne plesne tehnike in koreografije, pa tudi sprostitvene in razgibalne vaje, bodo potekala ob četrtekih ob 20.30 in sobotah ob 10.30. Prvo srečanje danes, 7. novembra. Info: 339-7046331.

UPRAVA OBČINE DOLINA - odborništvo za kulturo, obvešča vse, ki bi želeli sodelovati na letošnji izvedbi Božičnega sejma, da je na razpolago za informacije danes, 7. in petek, 8. novembra, od 9.30 do 11.30 na tel. št. 040-8329213.

AGRARNA SKUPNOST JUSOV-SRENJ vabi predsednike upravnega in nadzornega odbora Jusov-Srenj v tržaški pokrajini na sejo glavnega odbora, ki se bo odvijala v petek, 8. novembra, ob 20.00 v sejni dvorani Mirka Špacapana na sedežu na Padričah.

SKUPINA PROSTOVOLJCEV Devin - Nabrežina in Križ prireja v soboto, 9. novembra, od 8. do 12. ure v sodelovanju s Cuore Amico iz Milj in ob podpori gozdne protipožarne enote in civilne zaščite iz Milj. »Dan srca« v nekdanjem rekreatoriju v Križu. Za brezplačno krvno analizo in merjenje pritiska je obvezna prijava na tel. št.: 040-299616 med 9. in 11. uro do petka, 8. novembra.

V PETEK, 8. NOVEMBRA, bo ob 20. uri v Marijanšču na Opčinah, drugo predavanje iz cikla sedmih predavanj o veri. Naslov drugega predavanja, ki ga bo vodil dr. Jože Bajzek se glasi: »Bistvo verske izkušnje«. Vabljeni!

PLESNO DRUŠTVO Vipava vabi na plesni večer v soboto, 9. novembra, ob 20. uri v Kulturni dom v centru Vipave. Društvo pripravlja vsako 2. in 4. soboto v mesecu družabni ples, namenjen zunanjim plesalcem/tečajnikom plesnih šol standardnih, latinsko-ameriških in diskoplesov. Vpis in dodatne informacije na tel.: +386(0)31247578 (Makovc).

ŠD SK BRDINA obvešča člane in tečajnike, naj se oglašijo pri društvu glede nakupa v predprodaji sezonske kartere, kajti so možne določene ugodnosti. Najkasneje do 29. novembra. Info: 342-10730513 (Sabina).

JUS TREBČE vabi člane in vaščane, da se vsako prvo nedeljo v mesecu do 2. februarja, udeležijo vzdrževalne sečnje na poljski poti od Zavod do Kukljušk. V slučaju slabega vremena se razbuta premakna na drugo nedeljo v mesecu. Zbirališče na Roune ob 8.30. Ob zaključku rabute bodo posekana drva porazdeljena med udeleženci na osnovi žreba.

TPPZ P.TOMAŽIČ sporoča, da bo v nedeljo, 10. novembra, ob 18.00 nastop v telovadnici v Nubrežini.

V SKLOPU PRAZNOVANJA 60-letnice Slovenskih tabornikov v Italiji bomo člani RMV deležni sprejema SKGZ v četrtek, 14. novembra, v KD v Gorici s pričetkom ob 18.30. Vsi naši člani, biviši člani in gostje si bodo lahko ogledali premierno film »Gremo mi po sivoje 2«. Iz Tržaškega je predviden skupni odhod z avtobusom. Zbirališče ob 17.30 na Opčinah, nasproti bencinske črpalke Esso. Prijave zbirajo vodniki družin, prijava je možna tudi preko info@tabornikirmv.it do nedelje, 10. novembra. Taborniški srečno!

DSI vabi v pondeljek, 11. novembra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu, na večer na temo »Prostocarinska območja na Tržaškem«. O možnostih in problemih bosta govorila dr. Peter Močin in dr. Peter Regent. Začetek ob 20.30.

KROŽEK KRATKOČASNE MATEMATIKE, nadaljevalec zabavne in razvedrilne matematike, bo imel srečanje v torek, 12. novembra, ob 17. uri v prostorih Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3. Vabljeni vsi, tako novi kot stari ljubitelji matematike.

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja 1x tedenski 20-urni začetniški tečaj. Min. število tečajnikov je 5, max pa 10. Potekal bo ob torkih 19.15-20.45. Začetek 12. novembra. Info in prijava na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569. **ZALOŽBA MLADIKA IN ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA** prirejata obisk Slovenskega knjižnega sejma v Ljubljani z avtobusnim prevozom v sredo, 20. novembra. Odhod s Trga Oberdan ob 8.45, povratek v Trst okrog 17. ure. Prijave v Tržaški knjigarni ali pri založbi Mladika na tel. 040-3480818, redakcija@mladika.com. Prijava je možna do srede, 13. novembra.

SEČNJA 2013/14 NA OPČINAH: Jus Općine obvešča člane in bivalce na Opčinah, da bo sprejemanje prošenja za letošnjo sečnjo ob torkih ob 18.30 do 19.30, najkasneje do 19. novembra, na upravnem sedežu, Proseška ul. 71.

PRAVLJIČNE URICE: Bisera Cesar bo v sredo, 20. novembra, v Narodni in študijski knjižnici, Ul. S. Francesco 20 (www.knjiznica.it), pripravovala pravljice s skupnim naslovom »V knjižnico z medvedom«, ob 16.30 za otroke iz vrtca ter ob 17.30 za osnovnošolce (1., 2. in 3. razred).

60-LETNIKI POZOR! V soboto, 23. novembra, praznujemo vsi skupaj od Brega do Krasa. Klici takoj na tel. št. 348-5608501 - Divna ali 348-5159966 - Edvin.

60-LETNIKI s Prosek in okolice vabljeni na večerjo s plesom z orkestrom Souvenir v Devinu v nedeljo, 24. novembra. Vpis na tel. 347-8379963 (Silvana).

SREČANJE 60-LETNIKOV LOKEV iz vasi Lokev in Prelože pri Lokvi, bo v petek, 29. novembra, ob 18. uri v gostišču v Lokvi. Prijave do 25. novembra. Zbira in nudi dodatne informacije Drago Mali, tel. 00386-041-249-337.

ŠD SK BRDINA obvešča člane in tečajnike, naj se oglašijo pri društvu glede nakupa v predprodaji sezonske kartere, kajti so možne določene ugodnosti. Najkasneje do 29. novembra. Info: 342-10730513 (Sabina).

JUS TREBČE vabi člane in vaščane, da se vsako prvo nedeljo v mesecu do 2. februarja, udeležijo vzdrževalne sečnje na poljski poti od Zavod do Kukljušk. V slučaju slabega vremena se razbuta premakna na drugo nedeljo v mesecu. Zbirališče na Roune ob 8.30. Ob zaključku rabute bodo posekana drva porazdeljena med udeleženci na osnovi žreba.

stvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.10, 19.50, 21.30 »Sole a catinelle«.

ARISTON - Dvorana je zasedena.

CINEMA DEI FABBRI - 18.45, 21.00 »Blancanieves«.

FELLINI - 16.45 »Cattivissimo me 2«;

18.30, 20.20, 22.15 »Something good«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 17.00, 18.45,

20.30, 22.15 »Giovane e bella«;

19.40 »Un castello in Italia«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20,

20.15, 22.15 »Zoran, il mio nipote scemo«;

21.30 »Sole a catinelle«; Dvorana 4:

19.50, 22.15 »Captain Phillips - Attacco

in mare aperto«;

17.50 »Zoran, il mio

nipote scemo«; Dvorana 5: 18.00, 21.15

»Prisoners«; 16.40, 19.05, 21.30

»Machete Kills«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz-

pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.15, 16.40,

18.15, 18.50, 21.00 »Cattivissimo me

2«;

16.30, 17.20, 18.25, 19.15, 20.20,

21.10, 22.15 »Sole a catinelle«;

16.20, 21.40 »Captain Phillips - Attacco

in mare aperto«;

20.20, 22.15 »Gravity

3D«;

Založba Mladika in Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm

vabita na predstavitev
pesniške zbirke Irene Žerjal
Sumljive in abstraktne poezije
Avtorico in delo bosta predstavili Vilma Purič in Irena Novak Popov
Umetniško branje Lučke Peterlin
Sodeluje duo flavt Valentina Jogan in Nausikaa Concina z Glasbene matico
Danes ob 17.30 v Narodnem domu v Trstu

Leta tečejo,
nič ne rečejo,
dragata
Ksenja
tvoji najdražji Tina, Tadej in Sandy
ti pošiljajo 50 lepih poljubčkov!

Vse najboljše
Valentina!
S 40 na uro si nas dohitela,
srečno naprej lepa rožica vesela!
pupa

Čestitke
Pred 40. leti se je teta VALEN-TINA rodila, neno Slavico in nono-ta Zmagota razveselila. Danes pa bo rojstni dan z nami praznovala in se s torto posladkala. Vse najboljše ji želimo Goran, Martina in Ivan..

Osmice
BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. 040-208375.
DRUŽINA COLJA je odprla osmico, Samotorca št. 21. Tel.: 040-229326. Vljudno vabljeni!
PRI PAROVELU v Boljuncu je odprta osmica. Tel.: 346-759053.
V RICMANJIH 175 je odprl osmico Jarjan. Tel. 040-820223.

Poslovni oglasi
50-LETNA IŠČE DELO
kot čiščenje ali varstvo starejših - 0038640628540.

Mali oglasi
RESEN IN ZANESLJIV FANT, star 21 let, ki je dokončal 5-letno mehansko smer na zavodu J. Stefan, nujno išče zaposlitev. Tel. št.: 329-3831585.
27-LETNIK išče delo. Tel. št.: 327-0538277 ali 040-910393.
IŠČEM DELO - z lastno kosilnico in motorno žago kosim travo ter obrežujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.
4 ZIMSKE GUME kleber, 185 65 R 15, rabljene eno zimsko sezono, prodam za 120,00 evrov. Tel. 331-5311133.

IŠČEM v najem dvosobno stanovanje v dolinski občini ali v Škednju in Sv. Ani. Tel. št.: 328-5424437.
IŠČEM DELO kot pomočnica v gospodinjstvu ali pomoč ostarelom in bolnim osebam. Tel. št.: 00386-68131352.

Tržaška folklorna skupina Stu ledi**Čez tri gore, čez tri dole... ob 40-letnici TFS Stu ledi****Občinsko gledališče F. Prešeren v Boljuncu Nedelja, 10. novembra 2013, ob 17. uri****Sodelujejo: FS Predgrad (Predgrad pri Kočevju), istrska glasbena skupina Vruja, plesalci in pevki Stu ledi,****V sodelovanju z ZSKD****Vabljeni!****IŠČEM** zimske gume s platiči v dobrem stanju, 175-65 R13 ali 185-55 R14, max 200,00 evrov. Tel.: 347-3052843.**LJUBITELJEM ŽIVALI** podarimo 4 simpatične mucke, stare 5 tednov. Tel. 040-4528403.**MLADA GOSPA** išče delo: nudi varstvo otrok in pomoč v gospodinjstvu. Tel. št. 338-9603898.**PODARIMO 13 BELIH MIZ** (2,00-0,80-H75). Poklicite na tel. št. 040-635629 (ponedeljek - petek, 9.00 - 17.00).**PRODAJAMO** kraško domačijo potrebo prenove: hiša 180 kv.m., vrt 2.500' kv.m., tel.: 340-5706725.**PRODAM** fiat brava 1.4, v dobrem stanju, letnik 1996, za 300,00 evrov. Tel. št.: 340-9098123.**PRODAM** zaprto garažo v Ul. Miramare. Tel. 329-4128363 (Marko).**PRODAM TRAKTOR** goldoni, letnik 1976, popolnoma preurejen, v dobrem stanju. Tel.: 040-214618 v delovnih urah.**PRODAM** ekstradeviško dalmatinsko oljčno olje lastne pridelave. Tel.: 339-8201250.**PRODAM** fiat palio 1.2, letnik 2000, 150.000 km, letna taksa plačana do '08 2014, za 800,00 evrov. Tel.: 040-225304 ali 340-9144726.**PRODAM** repo. Tel.: 347-4878994.**PRODAM** Xbox 360 slim 250 gb, kinect s pripomočki in igrami ter predvajalnik hd-dvd s filmi. Tel. št.: 329-9841041.**PRODAM** zimske gume sava, 195/50 R15 že nastavljene v platičih. Rabljene so bile eno sezono. Cena 200,00 evrov. Tel. št.: +39 329-5743056.**RAZNE DELE** za skuter Gran Dink prodam po nizki ceni. Tel.: 040-231006 v popoldanskih urah.**Izleti****50-LETNIKI** iz dolinske občine organizamo v soboto, 23. novembra, pol-dnevni izlet z večerjo v Cervignano. Prijava sprejemamo do vključno 15. novembra. Info na tel. št.: 338-5490044 (Patrizia) ali 333-6188696 (Franka).**PLANINSKA ODSEKA SK DEVIN - ŠZ SLOGA** priredita v nedeljo, 17. novembra, avtobusni izlet v Vipavsko dolino in Martinovo večerjo. Urnik odhoda avtobusa bo naknadno objavljen. Vpis in informacije do 15. novembra na tel. 040-200782 (Frančko) ali 040-226283 (Viktor).**KRU.T** obvešča, da je na razpolago še nekaj mest za izlet v Avstrijo, od 6. do 8. decembra Linz, ogled božičnih sejmov in samostana Kremsmünster, na povratku postanek v mestecu Styr. Dodatne informacije in prijave na sedežu v Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.**DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA** sporoča, da zaradi velikega zanimanja ponovno organizira ogled Londona v soboto, 7. decembra. Prijava in informacije: 00386-31479882 Marija.**SLOVENSKI KLUB IN DSJ** prirejata v petek, 8. novembra, predstavitev zbornika prispevkov o sodobni italijanski filozofiji Selected Essays in Contemporary Italian Philosophy. Predstavitev, pri kateri bodo sodelovali urednik zbornika Jurij Verč ter filozofa Pier Aldo Rovatti in Dean Komel, bosta vodila Tina Kralj in Jernej Šček. Potekala bo v malih dvoranih Narodnega doma, Ul. Filzi 14, s pričetkom ob 17. uri.**SLAVISTIČNO DRUŠTVO Trst - Gorica - Videm** in Založba Mladika vabita na predstavitev pesniške zbirke Irene Žerjal »Sumljive in abstraktne poezije«. Avtorico in njeno delo bosta predstavili prof. Vilma Purič in dr. Irena Novak Popov. Umetniško**Tržaška folklorna skupina Stu ledi****Čez tri gore, čez tri dole... ob 40-letnici TFS Stu ledi****Občinsko gledališče F. Prešeren v Boljuncu Nedelja, 10. novembra 2013, ob 17. uri****Sodelujejo: FS Predgrad (Predgrad pri Kočevju), istrska glasbena skupina Vruja, plesalci in pevki Stu ledi,****V sodelovanju z ZSKD****Vabljeni!****IŠČEM** zimske gume s platiči v dobrem stanju, 175-65 R13 ali 185-55 R14, max 200,00 evrov. Tel.: 347-3052843.**LJUBITELJEM ŽIVALI** podarimo 4 simpatične mucke, stare 5 tednov. Tel. 040-4528403.**MLADA GOSPA** išče delo: nudi varstvo otrok in pomoč v gospodinjstvu. Tel. št. 338-9603898.**PODARIMO 13 BELIH MIZ** (2,00-0,80-H75). Poklicite na tel. št. 040-635629 (ponedeljek - petek, 9.00 - 17.00).**PRODAJAMO** kraško domačijo potrebo prenove: hiša 180 kv.m., vrt 2.500' kv.m., tel.: 340-5706725.**PRODAM** fiat brava 1.4, v dobrem stanju, letnik 1996, za 300,00 evrov. Tel. št.: 340-9098123.**PRODAM** zaprto garažo v Ul. Miramare. Tel. 329-4128363 (Marko).**PRODAM TRAKTOR** goldoni, letnik 1976, popolnoma preurejen, v dobrem stanju. Tel.: 040-214618 v delovnih urah.**PRODAM** ekstradeviško dalmatinsko oljčno olje lastne pridelave. Tel.: 339-8201250.**PRODAM** fiat palio 1.2, letnik 2000, 150.000 km, letna taksa plačana do '08 2014, za 800,00 evrov. Tel.: 040-225304 ali 340-9144726.**PRODAM** repo. Tel.: 347-4878994.**PRODAM** Xbox 360 slim 250 gb, kinect s pripomočki in igrami ter predvajalnik hd-dvd s filmi. Tel. št.: 329-9841041.**PRODAM** zimske gume sava, 195/50 R15 že nastavljene v platičih. Rabljene so bile eno sezono. Cena 200,00 evrov. Tel. št.: +39 329-5743056.**RAZNE DELE** za skuter Gran Dink prodam po nizki ceni. Tel.: 040-231006 v popoldanskih urah.**PRODAM** zaprto garažo v Ul. Miramare. Tel. 329-4128363 (Marko).**PRODAM TRAKTOR** goldoni, letnik 1976, popolnoma preurejen, v dobrem stanju. Tel.: 040-214618 v delovnih urah.**PRODAM** ekstradeviško dalmatinsko oljčno olje lastne pridelave. Tel.: 339-8201250.**PRODAM** fiat palio 1.2, letnik 2000, 150.000 km, letna taksa plačana do '08 2014, za 800,00 evrov. Tel.: 040-225304 ali 340-9144726.**PRODAM** repo. Tel.: 347-4878994.**PRODAM** Xbox 360 slim 250 gb, kinect s pripomočki in igrami ter predvajalnik hd-dvd s filmi. Tel. št.: 329-9841041.**PRODAM** zimske gume sava, 195/50 R15 že nastavljene v platičih. Rabljene so bile eno sezono. Cena 200,00 evrov. Tel. št.: +39 329-5743056.**RAZNE DELE** za skuter Gran Dink prodam po nizki ceni. Tel.: 040-231006 v popoldanskih urah.**PRODAM** zaprto garažo v Ul. Miramare. Tel. 329-4128363 (Marko).**PRODAM TRAKTOR** goldoni, letnik 1976, popolnoma preurejen, v dobrem stanju. Tel.: 040-214618 v delovnih urah.**PRODAM** ekstradeviško dalmatinsko oljčno olje lastne pridelave. Tel.: 339-8201250.**PRODAM** fiat palio 1.2, letnik 2000, 150.000 km, letna taksa plačana do '08 2014, za 800,00 evrov. Tel.: 040-225304 ali 340-9144726.**PRODAM** repo. Tel.: 347-4878994.**PRODAM** Xbox 360 slim 250 gb, kinect s pripomočki in igrami ter predvajalnik hd-dvd s filmi. Tel. št.: 329-9841041.**PRODAM** zimske gume sava, 195/50 R15 že nastavljene v platičih. Rabljene so bile eno sezono. Cena 200,00 evrov. Tel. št.: +39 329-5743056.**RAZMIŠLJANJA O OTOBRSKI REVOLUCIJI:** V Ljudskem domu P. Tolgliatti, Naselje Sv. Sergija - Ul. Poco**14, Stranka italijanskih in slovenskih komunistov ter Stranka komunistične prenove prirejata skupno srečanje ob obletnici oktobrske revolucije v soboto, 9. novembra, ob 18.30. Spregovorila bosta Stojan Spetič in Renato Kneipp. Sledi tovarisko srečanje ob toplem obroku.****GLEDALIŠKI VRTILJAK** obvešča, da bo v nedeljo, 10. novembra, v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27, na sporednu predstavo »Ostržek«, v izvedbi Gledališča na vrvici iz Nove Gorice. Prva predstava bo ob 16. uri (red Pingvin), druga ob 17.30 (red Tjulenj).**TFS STU LEDI** v sodelovanju z ZSKD vabi na čezmejno srečanje folklornih skupin »Čez tri gore, čez tri dole...« ob 40-letnici TFS Stu ledi. V nedeljo, 10. novembra, ob 17. uri v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Sodelujejo: FS Predrag (Predrag pri Kočevju), istrska glasbena skupina Vruja, plesalci in pevki Stu ledi.**ZUPNIJSKA SKUPNOST NA PROSEKU** vabi na praznik sv. Martina k slovenski evharistiji; somaševanje bo vodil dr. Jože Špeh. V ponedeljek, 11. novembra, ob 16. uri v cerkvi na Prosek.**FOTOVIDEO TRST 80** v sklopu Okusi Krasa 2013, vabi v sredo, 13. oktobra, ob 18.30 v Ul. Costalunga 4 (Antica trattoria Baldon), na otvoritev fotografiske razstave Radivoja Mosettija »Kraška ohcet 2013«. Vabljeni!**SLAVIŠČNO DRUŠTVO TRST-GORICA-VIDEM** vabi na tri srečanja z naslovom »Jezikovna vprašanja«, ki jih bo vodil dr. Peter Weiss z Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU v Ljubljani v sredo, 13., 20. in 27. novembra, od 17. do 19. ure v Narodnem domu v Trstu (Ul. Filzi 14). Znesek vpisa in informacije na tel. 333-4546847 (Eva) in 349-6141774 (Neva).

KNJIGA - Tržaški književnik je v zborniku objavil svoje zapiske o Poletnih seminarjih za slovenske šolnike v Italiji

Čudovita zgoda Borisa Pangerca

Boris Pangerc in njegov zbornik Čudovita zgoda – Poletni seminar v devetih območnih enotah ZRSŠ sta bila v žarišču včerajšnjega srečanja Na kavi s knjigo. Matineje v Tržaški knjigarni so se udeležili zvesti obiskovalci, ki so izvedeli, o čem govori Pangercova zadnja knjiga, ki jo je izdala založba Mladika. Gre namreč za devet zgodb, ki so nastale na devetih strokovnih posvetih, t.i. Poletnih seminarjih, ki vsako leto konec avgusta potekajo v eni izmed slovenskih regij. Tam se zberejo vzgojitelji, učitelji in profesorji šol s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem in Goriškem ter z dvojezične šole v Špetru, prav vseh seminarjev pa se je v zadnjih devetih letih udeležil Boris Pangerc, pisatelj in pesnik, sicer pa tudi profesor na Nižji srednji šoli Simona Gregorčiča na Večstopenjski šoli v Dolini.

Rezultat njegovega zvestega udeleževanja je tudi zbornik, o katerem ja na včerajšnjem srečanju poleg avtorja spregovorila tudi Andreja Duhovnik Antoni, višja svetovalka za slovenske šole v Italiji in koordinatorka Poletnega seminarja. Slušatelje je najprej pozdravila urednica založbe Mladika Nadia Roncelli, ki je na kratko razložila, kako je prišlo do izdaje tega zbornika. V nadaljevanju je navzoče pozdravil Tomaž Simčič, vodja Urada za slovenske šole pri Deželnem šolskem uradu FJK, ki je

Z leve Andreja Duhovnik Antoni, Boris Pangerc, Tomaž Simčič in Nadia Roncelli na včerajšnji predstavitvi zbornika v Tržaški knjigarni

KROMA

pohval trud in prizadevnost prijatelja Borisa Pangerca. Andreja Duhovnik Antoni, ki ji je avtor zbornika nadel tudi vzdevek Andreja, seminarska mati, pa nam je na kratko razložila, kaj naši šolniki počnejo na teh seminarjih. Izvedeli smo, da imajo ti Poletni seminarji več sklopov, ki zaobzemajo vprašanje jezika in literature, zgodovinski, arheološki, geografski in geološki pogled, odstirajo pa tudi umetnostne in antropo-

loške teme. Poleg strokovnih srečanj pa je bistvo teh seminarjev tudi druženje, v sklopu katerega si lahko šolniki izmenjajo izkušnje in ustvarijo pristne vezi, zanimiv segment seminarjev je tudi stik s predavatelji in pedagoškimi delavci iz Slovenije, smo slišali včeraj. Govornica nam je tudi zaupala, da se na tovrstnih srečanjih spletejo zanimive in trajne prijateljske vezi, ob tem pa je tudi pohvalila marljivost Borisa Pangerc-

ca, ki si je na vseh seminarjih prav vse zabeležil.

Vsi ti zapiski so zdaj združeni v licno knjigo, ki je opremljana tudi s slikovnim gradivom, včerajšnja pa je bila prva predstavitev v našem zamejskem prostoru. Zbornik je sicer namenjen predvsem šolnikom, prav pa bo prišel tudi tistim bralcem in bralkam, ki bi radi izvedeli, kakšno je pravzaprav naše šolstvo. Vsak Pangerčev zapis je natan-

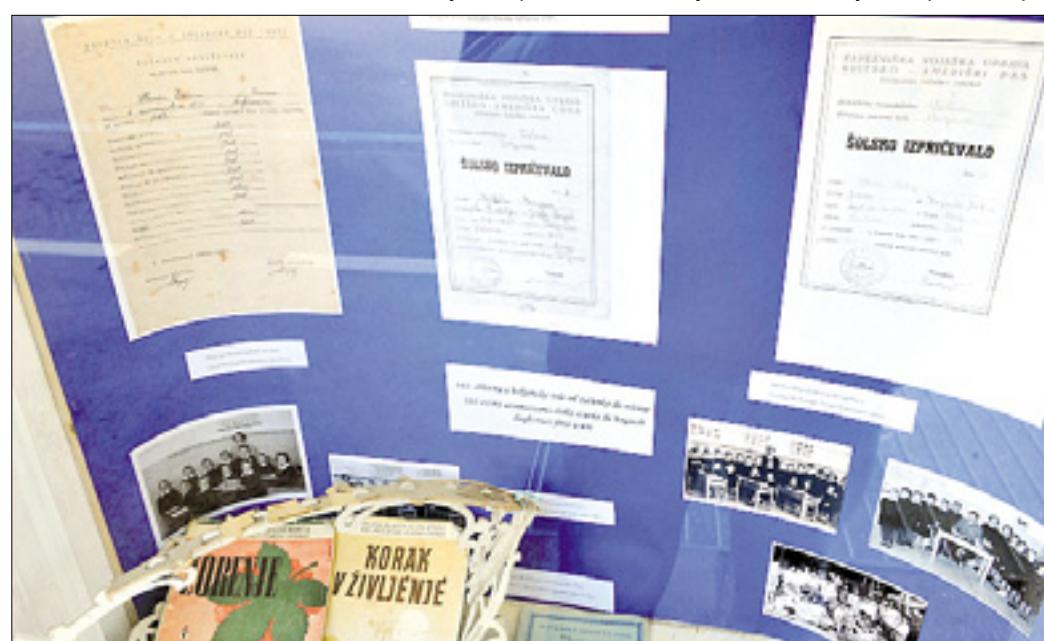
čen, prinaša strokovni pregled vsega, kar so šolniki na vseh teh seminarjih počeli. Avtor publikacije nam je včeraj zaupal, da mu je pri pisani knjige največ težav povzročala dilema v zvezi z naslovom. Po tehtnem premisleku se je odločil za Čudovito zgodo ... Vsi ti seminarji so bili čudovite zgodbe, nam je včeraj dejal Pangerc, ki je poudaril, da je vzdusje na seminarjih vedno odlično in sproščeno. A to še ne pomeni, da so naši šolniki na teh seminarjih turisti, je dodala Andreja Duhovnik Antoni, ki je poudarila, da gre za delovna srečanja, na katerih se učitelji in profesorji veliko naučijo in izpopolnijo svoje znanje. Zanimivo je tudi, da je Boris Pangerc v knjigi zbral besedila, v katerih je zadel bistvo teme, vsako postajo letnega druženja pa zaključi s proznimi in pesemski zapisami o seminaristi materi, Andreji Duhovnikovi, ki so na trenutke duhoviti in hudomušni. Nekateri zapis so odeti v arhaičnost Trubarjevih besed, drugi v poetiko Gregorčeve poezije, istrski govorici pa smo prisluhnili tudi mi, saj nam je avtor knjige včeraj prebral en svoj zapis.

Za tiste, ki so v našem dnevniku že brali Pangerčeve reportaže s seminarjev, bo nova publikacija ravno pravšnje razvedrilno branje, polno opisov in spominov. Knjiga pa je tudi lepo povabilo vsem bodočim udeležencem Poletnega seminarja. (sc)

BOLJUNEC - Razstava ob 165-letnici domače osnovne šole

Spričevala, učbeniki, potrebščine in slike kot pričevalci različnih zgodovinskih obdobij

Razstavo z naslovom Od začetka do včeraj so odprli v torek v srenjski stavbi v Boljuncu, priredila pa jo je domača srenja

Iz razstavljenih predmetov si je mogoče ustvariti sliko o delovanju boljunske šole skozi zgodovino

KROMA

Izložbena okna srenjske stavbe na G'rici v Boljuncu, kjer je nekoč delovala lekarna, krasijo spričevala, učbeniki in šolske potrebščine iz različnih obdobij delovanja domače osnovne šole. Neobičajno razstavo z naslovom Od začetka do včeraj je ob 165-letnici ustanovitve šole priredila boljunska srenja, odprli pa so jo v torek s kulturnim programom učencev Osnovne šole Frana Venturinija, ki so se odprtja udeležili s šolskim praporom in pesmijo, medtem ko so prisotne nagovorile učiteljice in predsednik srenje Silvester Metlika.

Prav Metlika je pobudnik razstave, za katero je zbral gradivo, ki so ga poleg njega na voljo dali še številni domačini, zanimali zanjo pa je bil pri prebirjanju zapisu o kroniki boljunske šole v koprski reviji Annales. Kroniko je začel pisati učitelj Jernej Brenc leta 1849, s pisanjem pa so nadaljevali vsi njegovi nasledniki do Antonia Berceta, ki je bil zadnji slovenski učitelj na boljunki šoli pred njenim poitaljanjanjem leta 1925. Berce je emigriral v Jugoslavijo, s seboj pa je vzel kroniko, ki je

potem prešla v roke družine Švara, nato so jo predali znanemu narodnemu delavcu Lavu Čermelu, zdaj pa se nahaja v Šolskem muzeju v Ljubljani, kjer si je Metlika priskrbel fotokopije izvirnika.

Tako si vsakdo, ki gre mimo srenjske stavbe, lahko ogleda eksponate, ki so razporejeni, upoštevajoč tri sklope: prvi sklop zadeva obdobje avstroogrške vladavine, drugi sklop delovanje šole pod italijansko zasedbo po prvi svetovni vojni, tretji sklop pa obdobje Zavezniške vojaške uprave Svobodnega tržaškega ozemlja. Na ogled so fotokopije šolske kronike in spričeval, šolski učbeniki, potrebščine in fotografije, ki gledalcu prikažejo delovanje in peripetije boljunske šole skozi zgodovino: pri branju spričeval in gledanju fotografij je npr. mogoče razbrati postopno poitaljanjanje šole, ki so jo opravile italijanske fašistične oblasti, tudi ostalo gradivo odraža značilnosti obravnavanih obdobij, od šolskih učbenikov do oblike zvezkov in šolskih potrebščin. Tako je bil po zaslugu boljunkske srenje zabeležen pomemben del vaške zgodovine. (iz)

KROŽEK GENERALI - Danes ob 18. uri Koncert tolkalca Marka Jugovica

Na sedežu tržaške zavarovalnice Generali bo nočoj mogoče prisluhniti Marku Jugovicu. Koncert se bo pričel ob 18. uri v krožku Generali (v 7. nadstropju stavbe na Trgu Duca degli Abruzzi 1), vstop je prost. Jugovic bo igral na marimbo, posebno tolkalo, podobno ksilofonu, ki je del afriške glasbenih tradicij. Spremljala ga bo pianistka Rossella Fracaros, repertoar bo zaobjemal skladbe različnih skladateljev, med drugimi Norton, Kaiserja in Pavleta Merkuja.

Tržačan Marko Jugovic je leta 2012 diplomiral na tržaškem

konservatoriju v razredu tolkal, na isti šoli obiskuje specialistični dvoletni študij, kjer je njegov mentor Fabián Pérez Tedesco. Trenutno se v sklopu programa Erasmus izpolnjuje na šoli Codarts v Rotterdamu. Sodeluje z različnimi glasbenimi skupinami, umetniki in orkestri v Trstu in Sloveniji, med njimi je tolkalec Gabriele Petracco, s katerim sta ustanovila duo Popocatepetl. Pred nedavnim je uspešno prestal selekcijo na festivalu komorne glasbe Echos in tako sodeloval z mednarodno priznanimi glasbeniki.

Poskusne vožnje z avtomobili, ki jo je preteklega 19. oktobra za višješolce priredil Mladinski trebenski krožek, se je udeležilo okoli 35 mladih med 14. in 18. letom, ki so se zbrali na strehi trgovskega središča Torri d'Europa, kjer so vožnjo opravili s tremi avtomobili in ob pomoči štirih instruktorjev avtosole Bizjak, soorganizatorke srečanja, ki ga je podprt podjetje Red Bull (na sliki KROMA). Tako so se mladi seznanili z vozili in teorijo ter praksvo vožnje, osebje avtosole pa je tudi nudilo informacije o opravljanju vozniskoga izpita.

Mladinski trebenski krožek pa dalje prireja nove pobude: že preteklega 31. oktobra je priredil Noč čarovnic za nižješolce, prihodno nedeljo, 17. novembra, bo skupaj z vsemi drugimi vaškimi organizacijami sodeloval na vaškem jesenskem prazniku s pohodom po vasi in koncertom v Ljudskem domu ter družabnostjo ob glasbi in žvaceti iz domačega teleta (izkupiček bo namenjen vzdrževanju Ljudskega doma). V decembri, januarju in februarju pa bo trikrat priredil enodnevni izlet na sneg za mlade in manj mlade.

MLADINSKI TREBENSKI KROŽEK - Pobuda Višješolci so se seznanili z značilnostmi vožnje z avtom

Poskusna vožnja je potekala 19. oktobra na strehi trgovskega središča Torri d'Europa

GLOSA

Šiitska vera in krščanstvo imata veliko stičnih točk

JOŽE PIRJEVEC

»Prosimo gospe, da si iz spoštovanja do zakonov Islamske republike Iran pokrijejo glavo s šalom ali ruto.« Tako je zvenelo zadnje sporočilo na avionu pred pristankom na teheranskem letališču. V trenutku se je v kabini scena spremenila. Potnice so se spremene v spokornice, kakor da se morajo pokesati, ker so ženske. V naslednjih dneh je bilo še huje, posebno v provincialnih mestih. Medtem ko je v prestolnici še videti dekleta, ki sicer nosijo ruto, a tako potisnjeno nazaj, da lahko pokažejo svoje bujne lase, je v odročnih urbanih središčih vse črno od nun, zavitih od glave do peta v žalno ogrinjalo. En sam pogreb.

Dežela je sicer prijetna, predvsem zaradi tega, ker ni tistega uboštva, kakrsnega poznam drugje na Blíznjem in Srednjem vzhodu. Ležišča naftne ob Perzijskem zalivu in plina ob Kaspijskem morju zagotavljajo blagostanje, ki je široko razširjeno. Do sedaj nisem videl nobenege berača, tudi ni nadležnih otrok, ki drugod nadlegujejo turiste. Iranci so ponosni ljudje, ki se zavedajo da imajo za sabo več tisočletno kulturno in zgodovino. O tem so me prepričali relifi iz dobe Darija, Kserksa, Artakserksa in Kira v muzejih in živi ljudje na cestah, ki imajo iste sloke postave, iste orlovske profile. Govorijo tudi isti jezik, čeprav izpovedujejo drugo religijo, saj je islam spodnes zoroastrizem in mitrijanizem, ki sta bili tu avtohtoni versti. Ugotovljjam, kako podobna je šiitska različica islama, ki prevladuje v Iranu, s krščanstvom. Gre za ločino, ki se razlikuje od sunitske v interpretaciji Mohamedovega nasledstva. Šiti trdijo, da naj bi pravica do nasledstva ostala v prerokovi družini, začenši z Alijem, možem njegove hčerke Fatime. Ker so suniti drugačnega mnenja, je prislo v preteklosti do krvavih spopadov, katerih žrtve so bili prvi šiitski imami. Najbolj čaščen med njimi je tretji po vrsti, Husein, ki je bil po-

ražen in obglavljen prav na dan sprave, kar je dal njegovemu mučeništvu poseben pečat. Njegov zadnji naslednik in dvanajsti imam, naj bi se pred sovražniki zatekel v neko votlino, od koder se bo vrnil ob koncu časov, da udejanji božje kraljestvo na zemlji.

Kot je očitno, je stičnih točk med šiitsko vero in krščanstvom mnogo: glorifikacija mučeništva, pričakovanje Mahdija oziroma Mesije, ki naj reši in poplača svoje pristaše. Ni čudno, da so zaradi tega tudi izpovedovanja vere podobna: čaščenje relikvij svetih mož, katerih ostanki so razstavljeni v svetniščih in ki so, kar kor v Srbiji pokriti z bankovci, nošenje ob procesijah ogromnih leseni bremen, okrašenih kot v južni Italiji z verskimi simboli, kajti brez trpljenja ni očiščenja, flagelanti, ki se bičajo do krvi, da se poistovetijo z Odrešenikom in njegovo agonijo. V sunitskih mošejah ni mogoče videti človeškega portreta, v šiitskih pa niso redki, poleg obveznih fotografij ajatolahov Homeinija in Hameneja, ki sta sicer prisotna tudi v vseh javnih prostorih in na ogromnih plakatih na glavnih ulicah in trgih. Iran sicer ni obremenjen s potrošniško propagando kot so naša mesta, zato pa je poln politične in ideoleske propagande. Presunljivi so plakati, na katerih je videti mlade obraze padlih »mučenikov«, na tisoče dvajsetletnih vojakov, ki so izgubili življenje v vojni iz Iraka.

Prejšnjo nedeljo sem v mestecu Kerma obiskal mošejo, zgrajeno na čast dervišu Valiju iz 13. stoletja, ki je bil baje jasnovidec in je kot Nostradamus preroval bodočnost vse do naših dni. Med drugim je baje napovedal islamsko revolucijo proti šahu Rezu Pahlaviju, padec monarhije in vzpon ajatolahov. Vendar naj bi se nato stvari razvijale drugače, kot bi bilo pričakovati. Baje so te vrstice v novih izdajah Valijevih prerokb izpuščene.

VREME OB KONCU TEDNA

Vremenski fronti prinašata poslabšanje in ohladitev

DARKO BRADASSI

Vremenska slika se je po ponedeljkovi vremenski fronti za krajši čas umirila. Prehodno se je okreplil anticiklon s toplim subtropskim zrakom v višinah, ki nam bo danes in morda še deloma jutri zagotovil povečini precej sončno ali zmerno oblačno vreme. Jutri čez dan pa se bo začela nova vremenska sprememba.

Nad Zahodnim Sredozemljem je nastala višinska dolina s severnoatlantskim zrakom. Jutri bo doseglj Alpsko območje, v soboto in nedeljo pa se bo poglabljala nad osrednjim Sredozemljem. V soboto in nedeljo pričakujemo nad našimi kraji sosledje dveh hladnih vremenskih front, predvsem v nedeljo pa bo tudi nastal globok ciklon nad severnim Jadranom. Tudi tokrat bo, kot kaže, druga vremenska fronta izrazitejša od prve. Za nedeljsko vremensko fronto, ko se bo višinska dolina še dodatno poglobila, bo nameč se severovzhoda začel pritekat občutno bolj hladen zrak. Obe prinašata zmerne do močne padavine, za razliko pa bo v soboto ozračje še razmeroma toplo in pod vplivom vlažnih južnih vetrov, v nedeljo pa v primerjavi s preteklim dogajanjem že kar mrzla in bo zapihala burja. V nedeljo se bo menjala sneženja spustila pod nadmorsko višino 1000 metrov, ponekod nad Slovenijo lahko do okrog 700-800 metrov. Gre za prvo občutnejše ohladitev v letošnji jeseni, ki pa, kot kaže, podobno kot se je dogajalo do slej, ne bo ravno dolgotrajna.

Kakorkoli že, temperatura na višini 1500 metrov v prostem ozračju se bo v nedeljo zvečer vsaj za krajši čas spustila do negativnih vrednosti med 0 in -2 stopinjam Celzija. V letošnji jeseni radiosonda še ni namerila tako nizkih vrednosti. Morda se še spomnite, da smo pred nedavnim pisali, da je na isti višini radiosonda namerila skoraj +15 stopinj Celzija. Ozračje bo torej v povprečju

za celo večnost hladnejše od skoraj poletnih temperatur (zlasti v višinah), ki smo jih beležili zadnje dni v oktobru. Ohladitev pa bo tokrat nekoliko občutnejša tudi v prizemlju. Od severovzhoda bo namreč pritekal že precej hladnejši zrak. Velja tudi pripomniti, da je skrajni severovzhod v tem času že zelo mrzel, kar bi lahko vplivalo na vremensko sliko v prihodnjih tednih.

V soboto in nedeljo se bodo pojavljale zmerne do močne padavine, vmes bodo lahko tudi posamezne plohe in nevihte. Med prvo in drugo vremensko fronto bo verjetno krajše premirje, v nedeljo bo sprva vreme lahko marsikje suho, ponekod lahko spremenljivo, čez dan pa bo ponovno pričelo deževati in se bodo padavine krepile. V soboto bodo pihali južni vetrovi, v nedeljo pa zapihala zmerna do močna burja, živo srebro pa se bo začelo spuščati. Noč na ponedeljek bo kar mrzla. Živo srebro se bo ob morju spustilo pod 10 stopinj Celzija, na Kraški planoti pa do okrog 5 stopinj Celzija, v nižinah Slovenije pa marsikje skoraj do ledišča. V ponedeljek bo prevladovalo precej sončno in razmeroma sveže ter še nekoliko vetrovno vreme.

Na sliki: prehodno še vztraja anticiklon

LJUBLJANA - V soboto od 10. do 17. ure

Ljubljanska vinska pot vabi na Martinov sprehod

Na stotih stojnicah po ulicah in trgih se bo predstavilo 120 ponudnikov

LJUBLJANA - Ljubljanska vinska pot ta konec tedna obiskovalce ponovno vabi na Martinov sprehod po ulicah, trgih in mostovih stare Ljubljane. Pod gesлом Martinovanje v Ljubljani (**posnetek je z ene od prejšnjih prireditev**) se bo letos že šestič zapored na okoli stotih stojnicah predstavilo več kot 120 ponudnikov vinskih-kulinaričnih dobrot iz vse Slovenije. Stojnice bodo po lokacijah razporejene glede na vinorodni okoliš, kar bo po besedah organizatorjev so-delujučim olajšalo predstavitev okoliša, obiskovalcem pa omogočilo pokušino in primerjavo tipičnih vinskih-kulinaričnih dobrot iz posameznega okoliša.

Prireditev bo potekala v soboto, dva dni pred martinovim, zato bo potudarek predvsem na mladih vinih. Manjkalno pa ne bo niti tipičnih slovenskih kulinaričnih dobrot. Prireditev se se bo začela ob 10. uri, trajala pa bo do 17. ure. Vzdružje bodo obarvali tudi na stopi plesnih in glasbenih skupin ter po-

sameznikov iz celotne Slovenije, ki bodo potekali skozi ves dan.

Tradicionalni krst vina bo letos v sklopu odprtja uprizorilo Gledališče Ane Monroe, še pred tem pa bodo svojo vlogo odigrali tudi člani Združenja slovenskega reda vitezov vina, ki bodo v soboto zjutraj v Mestnu hišo dostavili sod mošta.

Tudi letos so pripravili dogodek Županska vina v Mestni hiši, kjer se bo med 10. in 14. uro s protokolarnimi županski vini predstavilo sedem županov in županov iz štirih vinorodnih okolišev Slovenije - Prekmurja, Štajerske, Slovenske Istre in Vipavske doline. Med drugim bodo obiskovalci lahko pokusili tudi vino letošnje Ljubljanske vinske poti po izboru ljubljanskega župana Žorana Jankovića - Cabernet Shiraz letnik 2008 Vinakoper.

Organizatorji v primeru spodbega vremena na Ljubljanski vinski poti pričakujejo vsaj 5000 obiskovalcev.

NARODNO ZABAVNA GLASBA - Prvi večji koncert na Obali

Jutri na Bonifikasi v Kopru dvanaest ansamblov

Radio Koper za jutri ob 19. uri v dvorani Bonifika pripravlja veliki koncert narodno-zabavne glasbe, ki je posvečen nekaterim najbolj zanimim imenom te glasbe. Letos poteka 60-letnica Avsenikove glasbe, s katero so Slovenci zasloveli, saj sta Slavko in Vilko Avsenik svetu predstavila nov stil glasbe, njuna skladba Na Golici pa je bila proglašena celo za največkrat izvajano instrumentalno skladbo na svetu. Poleg kvintetovske zasedbe Avsenikov je z nekaj letnim zamikom osvojil domovino in tujino tudi Slakov trio. Njihovo delo bo jutri oživil Tržačan Denis Novato, ki bo zaigral Avsenikovo Golico in Slavko Okroglo polko.

Še pred Avseniki pa je navduševala glasba ansambla Beneški fantje. Izvajali so beneške in furlanske ljudske pesmi. Clani pa so takoj navdušeno sprejeli izviv in izpod pesesa Antonia Birtiča so nastajale nove pesmi. Ansambel se je sicer razšel in deloval na dveh ravneh (Anton Birtič, Edo

Bukovac), po smrti obeh vodij pa ansambel že 61. leto uspešno deluje še vedno. Na Bonifikasi se bodo slišale njihove pesmi Zvezde žarijo, Vince rumeno in Lunca beneška. Koncert je posvečen tudi začetkom praznovanja 45-letnice delovanja Ansambla Ottavia Brajka in 40-letnice Primorskih fantov. Obe obletnici bosta prihodnje leto.

Na petkovem koncertu bo nastopilo 12 primorskih narodno-zabavnih ansamblov, harmonikarski orkester GM Synthesis iz Trsta in štirje ansamblji iz drugih slovenskih pokrajin. Med nastopajočimi bodo tudi tržaški ansambl Taims, Ana ur'ca al' pej dvej, Kraški kvintet.

Ansambli bodo igrali v živo, obiskovalci pa bodo lahko slišali veliko zimzelenih narodno-zabavnih skladb, kar tudi novejše, ki zadnje čase polnijo dvorane.

Vstopnice je mogoče kupiti na prodajnih mestih Eventima /bencinskih črpalkah, poštah.../ in so v predprodaji cenejše, stanejo 13, na dan prireditve pa 18 evrov.

PISMA UREDNIŠTVU

V deželnem svetu je žal izgubila vsa manjšina

Ni bila nevihta v kozarcu vode, temveč pomanjkanje pomoci in solidarnosti v slovenski manjšini. Žaljive besede, ki sem jih bral v nedeljo v Primorskem dnevniku, me bolijo in žalijo. Pojasniti želim, da nisem prosil glasove zase, temveč za navzočnost Slovenca v Deželnem odboru za komunikacije (Corecom), kjer je naša skupnost znova ostala brez glasu. Nisem se torej boril zase, temveč za Slovence. Pred glasovanjem sem imel dovolj glasov za izvolitev, zaradi verižnih ravnovesij v opoziciji so potem zmanjkalni pogoji za mojo izvolitev. Zaradi tega se vodja skupine Odgovornih Roberto Dipiazza ni udeležil glasovanja. V politiki se to dogaja in to jemljam na znanje.

Ne morem pa sprejeti nepotrebne navzočnosti slovenske komponente v deželnem svetu, ki zaradi osebnih razlogov ali zaradi diktata večinske stranke (deželna večina) je takšna zaradi odločilnega volilnega doprinosha Slovencev) ni podprla tistega,

ki se bori za pravice Slovencev. Taista slovenska komponenta ni sposobna niti vsiliti izvolutiv v paritetno komisijo med deželno in državno upravo sposobnega in kvalificiranega zastopnika kot je odvetnik Damijan Terpin. V levi sredini ni nihče prisluhnil podpredsedniku deželnega sveta, da ne govorimo o Stefanu Ukmariju, ki se ga spominimo le zaradi čudežne mojstrovine, s katero mu je uspelo priti v deželni svet namesto bolj kvalificiranega zgoščkega župana Mirka Sardoča.

Zaradi vsega tega ne sprejem sodb od tistih, ki se poklicno ukvarjajo s politiko, saj jaz hvala bogu živim od svojega dela. Kljub osebnim prizadetostim, si bom še naprej prizadeval za pravice manjšini, posebno slovenske, čeprav dobro vem, da me v manjšini nimajo za »ljubljenega sina«, prej nasprotno.

Danilo Slokar

POGOVOR - Pred današnjim srečanjem s pesnico Irene Žerjal

Vlita v bron besed

Oz zadnje knjižne izdaje, romaneske pripovedi Kreda in hijacinte (2006) in pesniške zbirke Let morske lastovice (1987), je preteklo sedem oz. šestindvajset let, vendar pesniški izraz Irene Žerjal ohranja enako življenjsko silo, zaradi samsvoje izrazne povednosti pa nekoliko hermetično obliko. Irene Žerjal ima za sabo trinajst knjig, pesniških in pripovednih besedil, od katerih je sedem samozaložila in sozaložila. Ponuja zadnja, po vrsti osma pesniška zbirka Sumljive in abstractne poezije (ki jo bodo predstavili danes ob 17.30 v tržaškem Narodnem domu) v naslovu iziv novega umetniškega ustvarjanja oz. »idealnega poetograda«?

Se zahvaljujem za dobro misel. Rada bi izrazilu upanje, da bodo tudi bralci sumljivih in abstraktnih poezij našli svoje čustveno zavetje v nekaterih pesmih. Idealni poetograd bo vsak ljubitelj poezije poiskal tudi v drugem fantazisko razgibanem poetičnem vesolju v različnih dobah naše slovenske lirike. Želela bi biti izviren delček sveta, ki sega od ljudske poezije Murna Aleksandrova vse do Štefana Kosovela. Meditativni bralci bo našel svoje zatočišče zlasti v Kocbekovi in Strniševi pesmi, še več pa v raznih dramah Domenika Smoleta. Nepregledna vrsta imen bi bila predolga.

Ker sem »obrobna Slovenka«, kar kor so hotele nekatere veličine vtisnit Slovencem v zavest, sem pogostokrat v stiski iskala politični izhod v paralelnih svetovih. Mnogo podobnega vsebuje irska, sodobna grška in še marsikatera evropska literatura. Ironija poljske pesnice Szymborske mi je vrla pogum, da sem se vrgla v pesnikovanje političnih vsebin. Idealni poetograd se mi zdi neskončen pojem.

Po stilni fragmentarni naravnosti in lirični obdelavi se zgodbe vseh lirskev in prozni besedil snovno in motivno med seboj prepletajo in dopoljujejo. V razdvojenosti med poezijo in prozo, med domaćimi Ricmanji in intelektualno Ljubljano, med zaverovalnostjo v lastno intuitivno čutnost in strahom pred zunanjim logiko polaščevanja je pesniški jezik in z njim slovenska beseda še za vas zavezujča vrednota, saj razbira globino ne le intimnih čustvenih valovanj ...

Včasih, pravzaprav v prejšnjem tičetju, so mi ljubitelji eksperimentalne proze, kar je bil roman Tragedija na grobljah in tudi druge novele, vzdele pečat »kafkijanska pisateljica«. V resnicem sem se ukvarjal s kmečko in proletarsko problematiko. Bila sem zelo začudena. Heterogenost različnih žanrov je zakrivila moje nevsakdanje navdušenje nad pisanjem proze, poezije, dram, pravljic in basni, kar je bilo včasih tudi objavljeno.

Slovenčina mi je pri tem ustvarjanju čarobno izrazino sredstvo in bi se ji ne mogla odpovedati.

Vaš umetniški svet je tesno povezan z zunanjim resničnostjo, zasidran v Trstu in breški pokrajini. V lirsko refleksijo, nabitu s čustveno intenzivnimi in intimističnimi doživetji, vpleta te vsakdanjost (npr. pogovor s študenti, potovanja v N.Y., Benetke, Verono), ljudi (Bambiča, Černigoja, Bartola, Hamleta, Ano Karenino) in načrto (murvo, oljke, hruško, more). Vendar v pogledu na stvarnost ni nostalgije do preteklosti, temveč gre za spoznanje o minevanju in za nenehno iskanje ravnočasa med občo in posameznikovo intimo. Zdi se, da v »sumljivih poezijah« pretehtavanje o nesoglasnih življenja in medčloveških odnosih izvira iz bolj neposrednega (samo)ironičnega zanosa in manj prekritega besednega preigravanja?

To je najtežje vprašanje, kajti od Gorečih oljk do danes mineva 44 let: medtem smo se preoblikovali vsi. Literatura je v 1969. letu poudarjala herme-

Irena Žerjal

KROMA

metaforo ali prisopodo, kamor se polaga neizrekljiva smelost. Čeprav se v zamiku časa ritmična in epska naravnost stopnjuje do osebnega občutja prizadetosti, z razliko od prejšnjih lirik ne zapade v trpkost ali spriznjnost z usodnostjo. Kam vodi slednji odmak?

Nimam tako slabe vesti, kot bi se zdelo po vseh življenjskih etapah, ki so mi bile dane. Želela sem, da bi moje pesmi, novele, črtice, radijski eseji ter dialogi stopili v odprt krog, med ljudi. Ta želja mi je bila izpolnjena, saj so tudi vrhunski gledališki umetniki izoblikovali in odigrali pod ljubečo taktirko radijskih programistov več kot 450 oddaj o literaturi različnih narodov. Ker so mi bile pri srcu, zlasti literatke, pozabljene in celo zaničevane skozi stoletja, sem več nizov literarnih dialogov posvetila pesnicam in pisateljicam. To bi spadal v posebno zvrst literature.

V šestdesetih letih ste bili med študijem v Ljubljani vpeti v krog angažiranih intelektualcev, po vrnitvi v domači kraj ste sodelovali pri tržaških revijah in se v sredini osemdesetih pridružili breški skupini raznolikih pesniških pisav. Ali danes čutite kakšno posebno pripadnost ali naklonjenost do katere »umetniške generacije«?

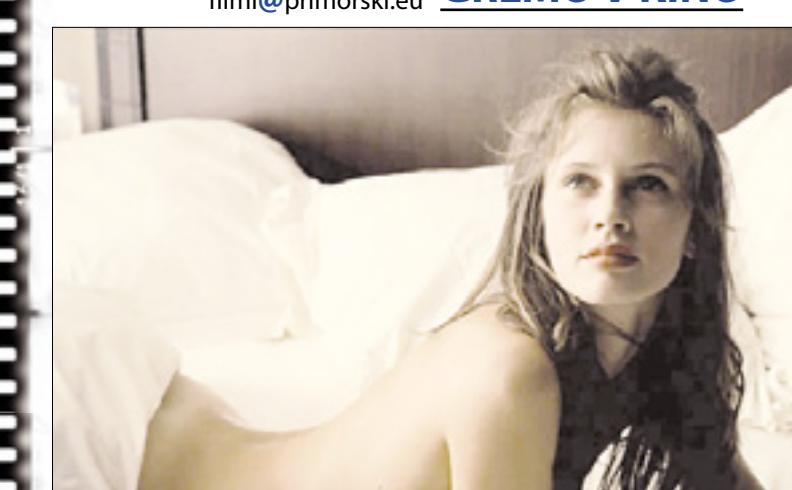
Ker je bilo veliko druščin, srečevanj in nič visokostnih odmikov od slovenskega življa, tako v Trstu kot v okolici, smo uspeli v prejšnjem stoletju ohraniti slovenski značaj društva, ki so nam literatom izkazovala posebno častno mesto. Po zelo zapleteni socialni in politični hieroglifiki se danes to ne dogaja več. To dejstvo bi me lahko usmerilo v kako drugo bolj naklonjeno okolju. A večkrat ugotavljam, da je moj delokrog tukaj pri nas.

Loredana Umek

—

filmi@primorski.eu

GREMO V KINO

Jeune et jolie (Giovane e bella)

Režija: François Ozon

Igrajo: Marine Vatch, Géraldine Pailhas, Frédéric Pierrot, Fantin Ravat in Johan Leysen

Francija 2013

Ocena: ★★★★

Isabelle je zelo lepo sedemnajstletno dekle. Z dolgočasena pariška dijakinja, ki živi z mamom, mlajšim bratom in očimom. Po letnici, ki ga preživi na morju in kjer prvič okusil ljubezen, ki jo sicer razočara, se vrne domov in odloči, da se bo od tedaj naprej prepustila samo sestankom z moškimi proti plačilu. Na spletu se ponuja z imenom Lea.

Punca je seveda partnerjem zelo všeč. Mlada leta skuša prikriti s šminko in oblačenjem.

Dolgočasno dekle služi zelo dobro, denarja pa v resnici ne zapravlja. Skriva ga v enega od sobnih predalov, tako kot tudi svilenu bluzu in čevlje v visoko peto, s katerimi se predstavlja veliko starejšem moškem v hotelskih sobah.

Njena igra se nadaljuje kar nekaj časa, dokler nekoga dne, med enim od hotelskih sestankov, starejšega klienta, na katerega je Isabelle v resnici tudi precej navezana, doleti srčna kap.

Ozonov film, v trenutku, ko prihaja v italijanske kinodvorane še enkrat zaostaja za kruto resnico vsakdanje kronike. Saj so prav pred par dnevi v Rimu, odkrili dve mlađoletni prijateljici, ki sta se podobno kot junakinja filma francoškega avtorja, prostirali. Razliko od njune izmišljene pariške vrstnice, pa sta rimski mladenki trosili del bajnih zaslužkov z nakupovanjem mamil.

Ozon je tudi tokrat preprtičljiv in Marine Vatch, prvič v vlogi protagonistke, izredna. Francoskemu avtorju ne gre za to, da bi v delu sodil obnašanje mlade Isabelle ali da bi pri tem na kakršenkoli način moraliziral. Ozon samo pripoveduje o težavah mlađostnikov, ki so so v sodobni družbi, klub blagostanju, še hujše.

Predvsem v primeru lepe Isabelle, ki išče v vsakem novem in predvsem starejšem moškem, tisti odnos, ki ga ni uspela imeti z očetom, ker jo je ta zapustil, ko je bila še čisto majhna. (Iga)

POGLEJ TRAILER!

LIKOVNA UMETNOST - Ob stoletnici prelepe neosecesijske zgradbe arhitekta Giorgia Polija Veličastna (a tudi draga) Kounellisova instalacija v nekdanji glavni ribarnici

bili rožni venci, spominjajo nas na ribiški svet zaradi izbire materiala, delujejo pa tudi kot solze in izraz bolečine, občuteni vtič imanentnosti daje poudarek na sakralnosti objekta. V osrednjem prostoru so v podolgovati vrsti postavljene nekatere od starih kamnitih miz, na teh so nekoč ribiči prodajali ribe. Nanje je v prelepou kompozicijo postavil ostanke odraljenih leseni ladij iz bližnjih ladješčnic. Gre za metaforo o nezmožnosti plovbe zaradi sprememb, ki vodijo v pogubo. Ob straneh postavljene vrste pokritih stolov s črnimi platni delujejo kot neme priče žalovanja. Veličastnost postavitev pripoveduje o vrednosti umetniškega dela, ki na teatralnem način spaja preteklost s sedanostjo ter osmislja vlogo umetnika. Stoli imajo dejansko večplastno berljivo sim-

stala prepoznavna tudi na mednarodni ravni. V osemdesetih letih je poglobil povezano postavitev instalacij z ljudsko tradicijo, ki ga je usmerila v upoštevanje atmosfere posameznih krajev in klasicov.

Poslužuje se prvenstveno kontrastnih prvin, organskih in neorganiskih materialov, v smislu dialektike človeka v srednjem času masovne industrializacije.

Kounellisova postavitev v bivši ribarnici prinaša v Trst vrhunskega mojstra sodobne umetnosti, njegov razstavni načrt se popolnoma ujema s prostorom tako na obliskovni kot tudi na vsebinski ravni.

Večplastna berljivost dovoljuje gledalcu postopno razkrivanje bogate sporočilnosti. Razstava pa obenem odpira novo vprašanje. Za postavitev je umetnik uporabil stare kamnite mize bivše ribarne. Od prvotno uporabljenih miz jih je preko sto zmanjkal. Današnja zakonodaja ščiti objekte industrijske arheologije. Ko je ribarnica izgubila svojo prvotno namembnost predpis niso še bili veljavni.

A zdaj se bo spomeničko varstvo le zavzel, da vsaj preostale primerke zaščiti?

Izpeljava prelepe razstave je terjala zelo visoke izdatke, kar je dejansko paradoks, ker gre za »arte povera«, za umetniški pristop, ki se poslužuje cenenih materialov. Vprašljivo pa je tudi, ali velja v času pomanjkanja sredstev izpeljati tako ambiciozne načrte ali raje vlagati sredstva, ki bi omogočila boljše delovanje že obstoječih struktur in v raziskovanje, s posebnim ozirom na profesionalce mlajše generacije, ki so za to usposobljeni in bi lahko s svojim delom prispevali za kulturno rast mesta, ki se v času obrestuje.

Jasna Merku

RIM - Ogorčenje zaradi Berlusconijeve izjave

»Moji otroci kot Judi pod Hitlerjem«

RIM - Nekdanji italijanski premier Silvio Berlusconi, proti kateremu teče več sodnih postopkov, je potožil zaradi počutja svoje družine. Kot je poudaril, se njegovi otroci počutijo kot »Judi pod Hitlerjem«, so včeraj poročale tiskovne agencije. »Moji otroci pravijo, da sedaj vedo, kako so se morale počutiti judovske družine v času Hitlerjevega režima. Resnično so vsi proti nam,« je novinarju Brunu Vespi povabil Berlusconi. Vespa je sicer intervjuje zbral v knjigi z naslovom Sol, sladkor in kava (Sale, zucchero e caffè), ki so jo uradno predstavili včeraj, izšla pa bo v petek.

Besede medijiškega mogotca in milijardera so ujezile judovsko skupnost v Italiji. Vodja združenja italijanskih judovskih skupnosti (Ucei) Renzo Gattegna je spomnil na več kot šest milijonov Judov, ki so bili žrtve holokavsta. »Kakršna kolikor je primerjava tega, kar se dogaja z Berlusconijevim družino, ni le neprimerna in nedoumljiva, pač pa tudi žaljiva za spomin na tiste, ki so izgubili vse svoje pravice in svoja življenja po grozljivem in neizrekljivem trpljenju,« je poudaril Gattegna.

Berlusconi je sicer sporno izjavo izrekel v odgovoru na vprašanje, ali njegovi otroci zaradi očetovih težav s pravosodjem razmišljajo o prodaji medijskega, založniškega in zavarovalniškega premoženja družbe in selitvi na tuje. Protiv včeretu je sicer preciziral, da njegova osebna un politična zgodovina na najbolj očiten način pričata o njegovem prijateljstvu in spoštovanju do izraelskega ljudstva, pa tudi o tem, kakšen je njegov odnos do tragedije holokavsta.

Na Vitez se je v teku dneva usul plaz ogorčenja. Oglasila se je tudi predsednica Mladih judovskih skupnosti Alessandra Ortona, rekoč, da »nihče od Berlusconijevih otrok ni bil zaprt v nek getu, sežgan v koncentracijskem taborišču ali kako drugače kruto obravnavan«. Reakcije so prišle tudi s političnega prizorišča. Tako je odgovorni za pravosodje Demokratske stranke Danilo Lev ugotovil, da Vitez že dve desetletji go-

vori o tem, kako je preganjana, danes pa, potem ko je bil pravomočno obsojen, se spušča v nepojmljive primerjave, namesto da bi se opravičil ljudem za svoja dejanja.

V ljudstvu svobode oziroma stranki Forza Italia je bilo spominjeno, da je bil treba spreminiti pogodbo EU, o podrobnostih pa je za zdaj prezgodaj govoriti, pojasnjujejo v Bruslju. Evropa bi morala okrepliti svojo obveščevalno dejavnost, da bo enakovredna ameriškim partnerjem, zato bi se morale članice EU dogovoriti o močnejšem obveščevalnem sodelovanju, »cum grano salis« ...

Silvio Berlusconi

ANSA

BRUSELJ - Poziv evropske komisarke za pravosodje Viviane Reding

Do 2020 naj bi vzpostavili evropsko obveščevalno službo kot protitež ameriški NSA

Poveljstvo NSA v Fort Meade (Maryland)

BRUSELJ - Evropska komisarka za pravosodje Viviane Reding poziva k vzpostavitvi evropske obveščevalne službe do leta 2020. To je sicer le politična ideja, za njeno uresničitev bi bilo treba spremeniti pogodbo EU, o podrobnostih pa je za zdaj prezgodaj govoriti, pojasnjujejo v Bruslju. Evropa bi morala okrepliti svojo obveščevalno dejavnost, da bo enakovredna ameriškim partnerjem, zato bi se morale članice EU dogovoriti o močnejšem obveščevalnem sodelovanju, je prepričana komisarka.

Ameriška obveščevalna služba, Agencija za nacionalno varnost (NSA), »potrebuje protitež, zato predlagam vzpostavitev obveščevalne službe EU do leta 2020«, je dejala Redingova v ponedeljek v pogovoru za grški časnik *Nafemporiki*. Tiskovna predstavnica Redingove Mina Andreeva je nato včeraj v Bruslju pojasnila, da je to le »politična ideja«, da ni nobenega konkretnega predloga in da bi bilo treba za uresničitev te ideje spremeniti pogodbo EU.

Ta politična ideja je prispevek Redingove k »živahnemu vohunski čezatlantski razpravi, ki jo je sprožil žvižgač Edward Snowden z razkritjem, da NSA prisluskuje milijonom Evropejem, tudi več kot 30 voditeljem, vključno z nemško kanclerkom Angelom Merkel. Omejeno obveščevalno sodelovanje med članicami unije sicer že obstaja - v okviru oddelka evropske diplomatske službe, centra za analizo obveščevalnih podatkov, imenovanega IntCen, si članice izmenjujejo zaupne podatke, na primer o terorističnih grožnjah.

Redingova, ki sedi na komisarskem stolcu že tretji zaporedni mandat in velja za precej eksentrično članico ekipe v Berlaymontu, sicer po neuradnih navedbah svojih izjav za grški časopis ni predhodno uskladila z drugimi kolegi iz komisije. Sicer pa njena ideja ni nova. Avstrija in Belgija sta vzpostavitev obveščevalne službe EU predlagali že leta 2004 in odziv na teroristični napad v Madridu, a tedaj Velika Britanija, Nemčija in Francija niso imele posluha zanj.

NEW YORK - Novi newyorški župan italijanski Američan Bill de Blasio

Volitve v ZDA po pričakovanju večinoma potrdile uveljavitev demokratskih kandidatov

NEW YORK - Demokrat Terry McAuliffe je dokaj tesno zmagal na torkovih guvernerskih volitvah v ameriški zvezni državi Virginiji, republikanec Chris Christie je brez težav osvojil drugi guvernerski mandat v New Jerseyju, New York pa je po dveh desetletjih spet dobil demokratskega župana, Billa de Blasia. Omenjene tri volitve so se končale v skladu z anketami. Še najbolj zanimiva je bila tekma za guvernerja Virginije, ki jo je zaznamovalo precej različnih dejavnikov. Nekdanji zbiralec denarja za bivšega ameriškega predsednika Billa Clintonja, McAuliffe je imel sredi oktobra veliko prednost v anketah pred republikanskim pravosodnim ministrom Virginije Kenom Cuccinellijem, vendar je ta do konca volitev skupnela na le okoli 60.000 od skupaj 2,2 milijona oddanih glasovnic.

Virginija je bila od 70. let prejšnjega stoletja zanesljiva republikanska država, saj se je večina demokratov in teju južnjaški državi prelevila v republikance, ker je demokratska stranka v ZDA postala zagovornica državljanških pravic temnopoltih. Zadnja leta se povečuje številno prebivalce severnega dela države ob prestolnici Washington, kamor se nasejajo zvezni uslužbenci, ki so ali demokrati ali pa neodvisni in tudi tokrat so prav ti volivci odločili izid volitev.

McAuliffe je imel na voljo štirikrat več denarja od republikanskega nasprotnika, pomagali so mu predsednik Barack Obama, podpredsednik Joseph Biden, Bill Clinton in Hillary Clinton. McAuliffova kampanja je Cuccinelliju prikazala kot pripadnika gibanja čajan-

ke in skrajneža, kar je demokratu glede na vzoredne ankete pomagalo osvojiti večino glasov žensk, manjšin, mladih in neodvisnih volivcev, podobno kot Obama pred letom dni.

Hkrati ga je povezava z Obama prav tako skorajda stala zimage. Volitve so minile tudi kot referendum o zdravstveni reformi, ki je 1. oktobra doživelva klaverno rojstvo s tehničnimi težavami in Cuccinelli je zaostanek v anketah na koncu krepko zmanjšal. Obama je dobil sporočilo, da je potrebno težave z reformo hitro odpraviti, sicer se demokratom prihodnje leto na kongresnih volitvah ne obeta nič dobrega, ne glede na to, da tudi večina volivcev v Virginiji imela slabo mnenje o republikancih zradi blokade proračuna in grozjje kreditni verodostojnosti ZDA med 1. in 16. oktobrom.

Republikanska stranka, ki je morala na začetku državljanke vojne med Gibanjem čajanke in bolj tradicionalnimi načeli brez ekstremizma, je tokrat dobita dve pomembni sporočili. Christijeva zmaga v New Jerseyju proti demokrati Barberi Buono s 60 proti 40 odstotkom glasov je bila glede na ankete pričakvana. Guverner je z njo stranki pokazal, kako lahko osvaja nacionalne volitve, saj je na primer v demokratski državi osvojil tudi večino ženskih glasov in predvsem neodvisnih volivcev.

Christie je dobil dobro popotnico za verjetno predsedniško kandidaturo leta 2016, če bodo seveda strankini volivci dovolj zreli, da izberejo nekoga, ki je bolj zmeren v svojih družbenih stališčih, kot so pravice žensk, homoseksualcev in

Bill de Blasio, novi župan New Yorka

manjšin. Vzoredne ankete so sicer pokazale, da bi večina volivcev New Jerseyja leta 2016 v hipotetičnem dvoboju vseeno volila za nekdanjo senatorko iz New Yorka in nekdanjo državno sekretarko, demokratko Hillary Clinton.

Drugo sporočilo za republikansko stranko je prišlo iz Alabame, kjer sta se na posebnih strankarskih volitvah za zvezni kongres pomerila kandidat »establimenta« Bradley Byrne in kandidat Gibanja čajanke Dean Young. Z 52 odstotki proti 48 je zmagal Byrne, ki je dobil krepko finančno podporo Ameriške trgovinske zbornice, ki ji je dovolj blokadel in izpadov čajanjarjev v zveznem kongresu. To je bil uspešen test za zbornico, ki se bo v prihodnjem letu podobno vpletla v še več republikanskih strankarskih volitev.

Volitve za newyorškega župana so bile glede na ankete odločene že sep-

tembra, ko so demokrati opravili strankarske volitve in izbrali Billa de Blasia. Ta je v torek s 73 odstotki glasov proti 24 porazil nekdanjega podprtjana Rudyja Giulianiju Joa Lhota. Po 12 letih vladavine Michaela Bloomberga (najprej demokrata, potem republikanca, na koncu pa neodvisnega politika) so se meščani odločili, da podelijo večino glasov kandidatu, ki predstavlja najbolj jasen rez z njegovo dediščino. Lhota je skupaj z Giulianijem skušal strašiti pred vrnitvijo v grozljiva 70. in 80. leta, ko je mesto pod demokratskimi župani trpelo valove nasilja, vendar volivcev to ni ganilo.

Zupanske volitve so potekale tudi po nekaterih drugih mestih v ZDA. V Bostonu so imeli volivci na voljo izbiro med dvema demokratoma, zmagal pa je Martin Walsh, v Atlanti je drugi mandat osvojil demokrat Kasim Reed, večinsko temnopoliti volivci bankrotiranega Detroita pa so prvič po 40 letih za župana izbrali belca, demokrata Mika Duggana.

Volivci Kolorada so potrdili 25 odstotni davek na prodajo nedavno legalizirane marihuane, deset od enajstih podzemelskih okrožij na severu države pa je zavrnilo referendumsko pobudo za odcepitev. Odcepilo bi se le eno, vendar je šlo za simbolično glasovanje, ker zakon tega ne omogoča.

Velike korporacije, kot sta Monsanto in Pepsi, pa so v državi Washington uspele prepricati volivce, da zavrnejo referendumsko zahtevo o obveznem označevanju genetsko predelane hrane na embalažah. Korporacije so podoben referendum z denarjem pred tem spodbujale tudi v Kaliforniji. (STA)

Jaser Arafat

ANSA

Arafat umorjen s polonijem 210

BERN - Nekdanji palestinski voditelj Jaser Arafat je bil najverjetneje zastrupljen z radioaktivnim polonijem, je včeraj ob sklicevanju na poročilo švicarskih forenzikov poročala arabska televizija Al Džazira. Tudi Arafatova vdova je dejala, da »so odkrili političen umor«, poroča avstrijska tiskovna agencija APA. Švicarski izvedenci so preiskali vzorce posmrtnih ostankov pokojnega Arafata in v njih odkrili osemnajstkrat višjo vrednost polonija, kot je običajno. Iz tega je moč z veliko mero gotovosti sklepati, da je bil Arafat zastrupljen s polonijem, Al Džazira povzema zaključke švicarskega poročila. Vdova nekdanjega palestinskega voditelja Suha je ob tem za tiskovno agencijo Reuters dejala, da »so odkrili resničen zločin, političen umor«.

Arafat je umrl novembra 2004 v starosti 75 let, potem ko je mesec prej zbolel. V tem času niso ugotovili vzroka njegove bolezni. Kasneje so pojavile obtožbe o njegovem umoru, zato so njegovo truplo novembra 2012 izkopali. Vzorce za analizo so poleg švicarskih dali še francoskim in russkim forenzičnim strokovnjakom.

SOVODNJE - Uvozno-izvozno podjetje prenehalo z delovanjem

Imsa podlegla krizi gradbenega sektorja

Uvozno-izvozno podjetje Imsa Impex SRL je prenehalo delovati; usodne so mu bili posledice gospodarske krize, ki razjeda gradbeni sektor po vsej Evropi. Podjetje Imsa sta brata Ivan in Bojan Miklus iz Števerjana ustanovila leta 1978. Začetno je bilo njuno glavno tržišče Jugoslavija, po njenem razpadu sta po sili razmer nove poslovne partnerje iskala v državah vzhodne Evrope, kamor je podjetje Imsa takoj začelo uspešno prodajati steklo in opremo za steklarstvo. Po koncu vojne se je Imsa vrnila v države v bivše Jugoslavije, zatem so vsa njeni tržišča uspešno rasla vse do leta 2008. »Takrat so se začeli kazati prvi znaki krize. Upali smo, da bo kriza krajša, da se bo po nekaj letih zaključila, vendar po šestih letih še vedno traja in ji ni videti konca. Najhuje je ravno v Sloveniji, Hrvaški in Srbiji, ki so bila naša največja in seveda tudi najbližja tržišča. Veliko gradbenih podjetij, posebno v Sloveniji, je šlo v stečaj in pustilo za sabo ogromne dolgovne. To je seveda vplivalo tudi na steklarje, ki so naši kupci; nekateri med njimi so propadli, drugi so zelo zmanjšali obseg svojega dela, skoraj nihče med njimi ne kupuje več strojev za obdelavo stekla,« pravi Ivan Miklus.

»Od leta 2008 naprej je bilo iz leta v leto slabše, letos je promet v primerjavi z lanskim letom padel za kar 50 - 60 odstotkov. Če je gradbeništvo v krizi in ničče ne gradi novih hiš in drugih poslopij, se tudi steklo ne pro-

daja. Zaradi upada prometa smo morali znatno skrčiti vse stroške, tudi kar se tiče zaposlenih; delali so manj ur, nekaj časa so bili v dopolnilni blagajni. Čeprav so bile težave iz leta v leto večje, pa je vseh naših petnajst uslužbencev redno prejemalo plačo,« poddarja Miklus in nadaljuje: »Tudi banke nam niso pomagale in so začele biti zelo restriktivne. Jasno je, da brez bančne podpore in ob tako močnem upadu tržišča ne moreš dolgo preživeti. Zato smo se 4. novembra na skupščini zbrali lastniki; zaradi vseh omenjenih težav in še zlasti, ker enostavno ni drugih rešitev, smo se odločili, da damo podjetje v likvidacijo.«

Likvidacijski postopek se je na Imsi komaj začel; pri likvidaciji bodo imeli prednost zaposleni, ki bodo prejeli odpornino in sploh vse, kar jim pripada. Za njimi bodo na vrsti banke in dobavitelji.

Naj za zaključek zapišemo, da je bilo podjetje Imsa dobrí dve desetletji pokrovitelj štandreškega odbojkarskega kluba Val. Po vsej Furlaniji-Julijski krajini, in ko je Val nastopal v državni B-2 ligi, tudi na Tridentinskem, in Venetu in Emiliji-Romagni, so ime Imsa poistovetili z goriško odbojko. Podjetje Imsa je ob številnih priložnostih zagotovilo svoj prispevek tudi za najrazličnejše kulturne pobude in dobrodelne prireditve; bilo je vključeno v prostor, v katerem je delovalo, zato si je vseskozi prizadevalo za njegovo rast. (dr)

Sedež podjetja Imsa

GRADIŠČE

Center CIE je prazen

Odpeljali še zadnje priseljence

Center CIE v Gradišču so včeraj zapustili še zadnji priseljenci. Po torkovi selitvi 36 tujih državljanov, ki so jih iz Ronka z letalom odpeljali v Trapani, so včeraj osem priseljencev odpeljali v center CIE v Milanu. Za izpraznitve objekta v Ulici Udine se je oddelek za varstvo človekovih pravic notranjega ministrstva odločilo zaradi škode, ki so jo prejšnji teden v notranjih prostorih centra povzročili priseljeni. Center CIE v Gradišču naj bi zdaj zaprli in obnovili, krajevne uprave, dejela FJK in nekateri le-vosredinski parlamentarci pa upajo, da bodo zloglasno ustanovo dokončno ukinili. Predsednik goriške pokrajine Gherghetta je napovedal, da bo na notranje ministrstvo naslovil pisno zahtevo po zaprtju centra, župane in deželu pa vabi, naj mu sledijo. Za ukinitve centrov CIE se zavzemajo tudi nekatera združenja prostovoljev, ki bodo 16. novembra priredila shod pred bivšo karsarno Polonio. Med njimi je združenje Melting Pot, ki zbira podpise proti centrom za priseljence. Možnost zaprtja pa zelo skrbi uslužbence zadruge Connecting People, ki upravlja centra CIE in CARA v Gradišču. Mnogi so že več mesecov brez plače, zato bodo na prefekturo in notranje ministrstvo naslovili pismo, s katerim bodo o izplačilu zaoštitali plač zahtevali, naj jih odslej ne-posredno plačuje prefektura.

GORIŠKA - Stopnja zračne onesnaženosti neposredno vpliva na zdravje ljudi

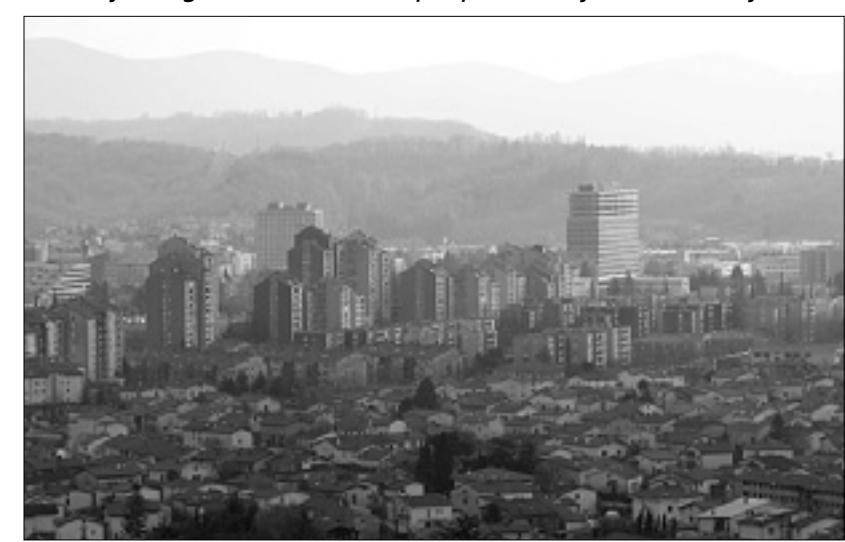
Smola, da smo blizu Padske nižine

Z vetrom prihaja na Goriško zrak, ki je bogat z ozonom - Zaradi krize se več ljudi ogrevata na drva, kar prispeva k višji koncentraciji PM10

tudi od tega, kar sami spuščamo v ozračje. Evropska komisija sicer pri onesnaženosti v tistih krajih, ki imajo presežene koncentracije delcev v ozračju, že upošteva prenos od drugod. »Na primer takrat, ko piha močan jugozahodni veter - marsikje so si že izborili, da Evropska komisija prizna, da to ni njihova krivda, ampak da so to razmere, na katere lokalno ne morejo vplivati,« dodaja Cegnarjeva.

Da je zrak tisti dejavnik tveganja, ki je zelo pomemben za zdravje ljudi, poudarja Peter Otorepec iz Inštituta za varovanje zdravja. »Problem delcev so bolezni dihal, bolezni srca in ožilja, presnove - kot je sladkorna bolezen in živčevja - Parkinsonova, Alzheimerjeva bolezen in podobno. Zrak povzroča tudi raka na dihalih oz. pljučih in tudi verjetno na mehurju,« našteva so-

govornik vplive onesnaženega zraka na človeško telo. Na Goriškem je kakovost zraka po njegovih besedah v povprečju boljša. »So pa tudi območja, ki so v povprečju slaba. Predvsem območja ob prometnih cestah. V grobem gledano skozi statistične podatke: življenje prebivalcev v Novi Gorici je štiri mesece krajevšček kot življenje tistih, ki živijo v polnoma čistem okolju, to breme torej ni tako veliko. Dejstvo je, da imate v Novi Gorici številne prometne ceste, ob katerih živijo ljudje, ob teh območjih je kakovost zraka zelo slaba.

Nova Gorica

FOTO K.M.

Tako da je verjetno na račun tega tudi nekaj astmatičnih otrok v Novi Gorici.« Zatekanje v zaprte prostore ne pomaga, saj delci prodroje tudi tja, pojasnjuje Otorepec. »Kar Goriška lahko naredi, je predvsem uporaba okolju prijaznih transportnih sredstev, kurjenje na plin... vse, kar zmanjšuje emisije v zrak,« pravi sogovornik.

»Kakovost zraka glede na delce PM 10 in na dušikove okside je v mestni občini Nova Gorica boljše kot v drugih mestnih občinah v Sloveniji,« dopolnjuje Tanja Koleša iz ARSO.

Tri zaposlitve v Sovodnjah

V Sovodnjah bodo v okviru projektov za socialno delo zaposliли dva delavca in enega uradnika za obdobje enega leta. Delavca bosta opravljala razna zidarska in vzdrževalna dela, medtem ko bo uradnik sodeloval pri pripravi računalniških arhivov o občinskom premoženju s posebnim poudarkom na prometni infrastrukturi in o pogrebnih postopkih ter preverjanju stanja na pokopališčih. Vsi trije zaposleni bodo delali s polnim urnikom. Prijave lahko vložijo delavci na mobilnosti ali v dopolnilni blagajni, zbirajo jih do 19. novembra v pokrajinskem uradu za delo v Ulici Alfieri v Gorici, ki je odprt med 9.30 in 19.30.

Literarni večer

V knjižnici Franceta Bevka v Novi Gorici bodo danes ob 18. uri predstavili dve knjigi, ki sta izšli pri novogorški založbi Eno: Psihomagija in Učitelj in čarovnice avtorja Alejandra Jodorowskyja. Deli bosta predstavili pesnica Vida Mokrin - Pauer in urednica in založnica Vera Čertalič. (km)

Božični okusi

Goriška občina zbira še danes in jučri prijave kulturnih društev in ustanov, ki bi rado sodelovali pri praznični prireditvi »Gusti di Natale« (Božični okusi). Prvi dogodki se bodo zvrstili med Andrejevim sejmom, prireditve se bo zaključil na praznik Treh kraljev. Interesenti naj za prijavo izpolnijo obrazec, ki je na razpolago na spletni strani in Facebook profilu goriške občine.

Varnost na kmetiji

Kmečka zveza prireja danes ob 18. uri v Tumovi dvorani v KB Centru na Korzu Verdi v Gorici javno srečanje z naslovom »Zakon 81/2008 - varnost na delu. Zahteve zakona na kmetijskih obratih«.

GORIŠKA - Raziskava novogoriške univerze

Slovnična dvojina pozitivno vpliva na učenje številk

Jezikoslovca z Univerze v Novi Gorici, Franc Marušič in Rok Žaucer, sta v priznani znanstveni reviji »Proceedings of the National Academy of Sciences« objavila rezultate raziskave, v kateri sta skupaj s kolegi s Kalifornijske univerze v San Diegu, massachusettskega tehnološkega inštituta, Univerzitetnega kolidža v Londonu ter Univerze kralja Sauda raziskovala, kako na otroško učenje številk vplivajo slovnične značilnosti jezika, s katerim otroci odraščajo. Raziskava je pokazala, da obstoj dvojine v slovenščini in saudski arabščini otrokom olajša zgodnje učenje številk.

Slovensko in saudskoarabsko govoreči otroci se številk »ena« in »dve« naučijo prej kot angleško govoreči otroci. Osnovne zakonitosti učenja številk so sicer znane že iz sedemdesetih let 20. stoletja, ko so raziskovalci opazili, da otroško naštevanje številk ni povezano z razumevanjem posamičnih številk. Se pravi, da tudi če zna otrok v pravem zaporedju naničati številke od ena do deset, ne ve nujno, kaj posamična številka pomeni. Tega se naučijo postopoma, začenši s pomenom številke »ena«, ki ga usvojijo nekje med 2. in 3.

letom starosti. Nato vsakih nekaj mesecev usvojijo pomen naslednje številke, vse dokler nekje do 5. leta ne usvojijo štetja kot sistema.

Pravkar objavljena raziskava je pokazala, da obstoj dvojine v slovenščini in saudski arabščini otrokom olajša zgodnje učenje številk, saj se slovensko in saudskoarabsko govoreči otroci številk »ena« in »dve« naučijo hitreje kot angleško govoreči otroci. Hkrati pa prisotnost dvojine ni edini dejavnik, ki vpliva na hitrost zgodnjega učenja številk, pojasnjena raziskovalca. V primerjavi s svojimi angleško govorečimi vrstniki iz San Diega ostanje slovensko in saudskoarabsko govoreči otroci dlje časa na stopnji dvovednika - osebe, ki razume številki ena in dve, ne pa tri in več. V raziskavi ta »zastoj« razlagajo s posledicami kulturnih razlik. Otroci v San Diegu so se namreč izkazali za precej boljše v recitiranju številk, ne da bi zares vedeli, kaj te pomenijo, iz česar raziskovalci sklepajo, da jim ravno to omogoči hitrejše napredovanje iz »dvovednikov« v »trovednike« in naprej.

Raziskava je bila opravljena v vrtcih v Ljubljani, San Diegu in Riadu, kjer so razi-

Prvi šolski dan na osnovni šoli v Pevmi

BUMBACA

skovalci skupno testirali preko 200 otrok starih od 2 do 5 let. Slovenski del raziskave je del projekta »Medsebojna povezanost usvajanja dvojine in usvajanja števil kot pokazatelj (ne)povezanosti jezika in mišljenja«, za katerega so si jezikoslovci na Univerzi v Novi Gorici zagotovili sredstva na razpisu Javne agencije za raziskovalno dejavnost RS. V prihodnjih dveh letih bodo v okviru projekta testirali še otroke s področij, kjer narečja ne po-

znajo toliko dvojine kot narečja osrednje Slovenije. Na ta način se bodo izognili nekatrim kulturnim razlikam, ki se jim ob primerjavi otrok iz Slovenije, Kalifornije in Sajdove Arabije ne morejo, in se tako res osredotočili le na vpliv dvojine oziroma kar najbolj zmanjšali možnost vmešavanja drugih dejavnikov na hitrost učenja številk, so o nadaljnjem razvoju raziskave pojasnili na Univerzi v Novi Gorici. (km)

GORICA - Dom Villa San Giusto

Trinajsto plačo so jim prepolovili

Pred domom za starejše občane Villa San Giusto je včeraj potekal protestni shod. Sindikati delavcev javnega sektorja CGIL-Fp, UIL-Fp in CISL-Fp so želeli z zastavami in letaki opozoriti javnost na težave, s katerimi se soočajo uslužbenci ustanove - le-teh je 114 - s sedežem na Korzu Italia v Gorici.

Zaradi likvidnostnih težav, v katerih so se znašle številne zdravstvene ustanove, ki jih v severni Italiji upravlja red Svetega Janeza od Boga, so upravitelji sprejeli nekaj bolečih ukrepov tudi v domovih, ki poslujejo pozitivno. Zato so tudi goriških uslužbencem prepolovili trinajsto plačo, nagrade za produktivnost, ki bi jih morali prejeti februarja, pa so ponovno zamrznili vsaj do prihodnjega marca. Novico so uslužbenci, ki med drugim že več mesecov prejemajo plačo s 15-dnevno zamudo, in sindikalni predstavniki sprejeli z veliko zaskrbljenostjo, saj se bojijo, da bi zaradi slabega poslovanja drugih ustanov reda Janeza od Boga nastradal tudi goriški dom Villa San Giusto.

Včerajšnji protest

BUMBACA

GORICA - Letališče na Rojah

Konzorcij podpirajo, vendar le pogojno

V imenu goriške pokrajine bo razvoju območja sledil Aljoša Sosol

Predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta je slovenskemu pokrajinskemu svetniku Demokratske stranke Aljoši Sosolu zaupal nalogu, da v imenu pokrajine sledi vprašanju razvoja letališča na Rojah. Pokrajina Gorica je eden izmed manjših delničarjev družbe (oz. bodočega konzorcija) Amedeo Duca D'Aosta - lasti ima 3,56-odstotni delež -, prihodnost letališča med sosednjim in goriško občino pa je po mne-

nju Gherghettovе uprave »bistvenega posma za načrtovanje razvojnega modela širšega pokrajinskega območja«. »Pokrajinska uprava namerava ohraniti svoj delež v družbi in pripomoči k razvoju letališča,« je povedal Sosol in nadaljeval: »Pri tem pa pričakuje od upravnega sveta družbe, ki je ustanovo ENAC zaprosila za koncesijo, nekaj pojasnil. Ali obstaja natančen poslovni nacrt za letališče? O tem nismo doslej prejeli nobene informacije, vendar smo prepričani, da mora razvoj tega območja temeljiti na strateškem planu. Družba oz. bodoči konzorcij bomo podpirali, če bo finančno avtonomen in bo posloval pozitivno, saj je bilo seganja po javnem denarju že dovolj.«

MARTINOVO V BRDIH

od 8. do 10. novembra 2013

* Smartno, Vinoteka Brda, številne turistične kmetije, domačije in hoteli

mlado vino, Martinove dobrote, jesenska tržnica, ustvarjalne in kulinarične delavnice, zabava z živo glasbo

V Briški butiehci (trgovini s darili in spominki) posebna Martinova ponudba briških izdelkov.

Več na

www.brda.si

TIC BRDA | Grajska cesta 10, SI - 5212 Dobrovo | tel: +386 (0)5 395 95 94 | e-mail: tic@obcina-brda.si

TRŽIČ - CGIL pomaga delavcem in družinam pri vlaganju civilnih tožb

»Žrtve azbesta niso delale le v ladjedelnici«

Od konca leta 2009 so se na patronatu Inca CGIL nakopičili dosjeji sedemstotih ljudi, ki so zaradi poklicne izpostavljenosti azbestu zahtevali ustrezeno odškodnino. Zaradi plevralnih plakov je bila odškodnina že zagotovljena 266 delavcem in osmennajstim družinam umrlih, šestnajst pa je bilo razsodb delovnega sodnika glede drugačnih primerov (od mezotelomov - raka na pljučni mreni - do primera umrlega kadilca, za katerega pa se je izkazalo, da so njegovo smrt povzročila azbestna vlakna). Tem gre prijeti še primer danes žal pokojnega delavca, ki so mu zaradi azbestozu priznali 400.000 evrov odškodnine. Skupno je ladjedelnika družba Fincantieri morala plačati sedem milijonov evrov odškodnine žrtvam azbesta, tako umrlim kot izpostavljenim. Spregledati ne gre niti primera petih delavcev, ki jim je bila priznana izpostavljenost azbestu do leta 1994, čeprav so uporabo azbesta zakonsko prepovedali že leta 1992.

Zgoraj navedeni podatki lahko le delno prikažejo razsežnost »tragedije azbesta«, ki so jo doživljale, jo doživljajo in jo bodo še doživljale številne družine predvsem s tržiškega in tržaškega območja. Podatke so predstavili na novinarski konferenci, ki je potekala na sedežu sindikata CGIL Tržiču ob prisotnosti pokrajinskega tajnika CGIL Paola Live, pokrajinskega tajnika FIOM Thomasa Casotta in odvetnika Giancarla Mora, ki že leta nudi pravno pomoč žrtvam azbesta in nihovim družinam. Moro je ob vrednosti velikih kazenskih procesov glede smrti delavcev, ki so bili izpostavljeni azbestu (pri se je zaključil pred nekaj tedni z odsodbo na zaporno kazeno trinajstih viših vodilnih funkcionarjev tržiške ladjedelnice Italcantieri), izpostavil pomen odločitve sindikata CGIL, ki je pomagal žrtvam azbesta pri vlaganju civilnih tožb in zahteve po odškodninah. »Kazenski postopki so le kaplja v morju, če pomislimo na število ljudi, ki so zboleli ali umrli za-

Sredi oktobra se je na goriškem sodišču zaključil prvi »maksi« proces za smrti delavcev iz tržiške ladjedelnice, ki so umrli za posledicami vdihovanja azbesta

BUMBACA

radi azbesta, ob tem pa so doslej upoštevali le odgovornosti ene same družbe. Podjetji, ki so se posluževala azbesta, pa je žal veliko: med njimi so Enel, Ansaldo, Detroit, žezeznice in pristanišče... Pomisliti moramo tudi na tiste, ki zaradi azbesta niso umrli, ampak nosijo trajne posledice vdihavanja strupenih vlaken, »je povedal Moro, Liva pa je poudaril, da bo sindikat še nadaljeval po tej poti in pomagal delavcem pri vlaganju civilnih tožb, saj »ne bo noben kazenski postopek priznal odškodnine za azbestozu in plevralne plake«. Liva je napovedal, da bo sindikat skušal spodbujati tudi raziskovanje, sanacijo azbesta in povečanje sklada za žrte azbesta, pomembno pa bi po njegovem bilo tudi odprtje specialističnega središča za azbestne bolezni v Tržiču.

GORICA - SSk

V štandreški telovadnici dvojezični napisi so!

Dvojezični napis v štandreški telovadnici

»Dvojezičnih tabel ni v športni palaci Palabrumatti in niti v ostalih občinskih telovadnicah, vključno s telovadnico v Štandrežu, ki jo že leta in s splošnim zadovoljstvom obiskujejo učenci iz štandreške šole. Po drugi strani sem prepričan, da je sama telesna dejavnost pomembnejša od označevanja prostorov, v katerih poteka vadba. Ne nazadnje otrokom zagotavljajo primerno uporabo struktur učitelji, ki se z njimi pogovarjajo v učnem jeziku posamezne šole.« Gorški podžupan Roberto Sartori je tako zapisal v pismu, s katerim je odgovoril občinskim svetnikom Slovenske skupnosti Walterju Bandiju, Marilkki Koršič in Božidarju Tabaju, ki so zahtevali pojasnila v zvezi s selitvijo učencev osnovnih šol Josip Abram iz Pevme in Oton Župančič iz Gorice iz telovadnice Kulturnega doma v športno palaco Palabrumatti. Sartori je v pismu ponovil stališče občinske uprave: zaradi selitve osnovne šole Ascoli v Ulico Diaz je športna palaca Palabrumatti na Rojcah manj zasedena, zato pa bodo med letosnjim šolskim letom v njej telovadili učenci šol Josip Abram in Oton Župančič. Uprava bo tako po Sartorijevih navedbah prihranila na najemnini, ki jo je v prejšnjih letih plačevala Kulturnem domu.

»V odgovoru je mogoče upravičeno le sklicevanje na stroškovno plat, medtem ko nikakor ne držijo trditve, če da je uporaba slovenskega jezika pri potoku telesne vzgoje relativna, če že ne potrebna. Popolnoma skregana z resnico pa je trditev, da v štandreški telovadnici ni slovenskih napisov,« poudarjajo člani občinskega krožka Slovenske skupnosti, ki so se sestali v pondeljek in del razprave posvetili ravno Sartorijevemu odgovoru. »Temelj slovenske šole je ravno v uporabi slovenskega jezika, pri čemer je ravno tako pomembna tudi telovadba. V štandreški telovadnici pa slovenski napisi so, saj jih je postavil slovenski odbojkarski klub Val v dogovoru z goriško občinsko upravo, kot nam je potrdil tudi Valov predsednik. Na to bodo trije občinski svetniki pismeno opozorili goriško upravo,« poudarjajo člani občinskega krožka Slovenske skupnosti, ki so se v pondeljek pogovarjali tudi o dveh termoelektrarnah na biomaso, ki ju načrtujejo pri Štandrežu. S tem v zvezi se je v prejšnjih dneh sestala tudi štandreška sekcija Slovenske skupnosti, ki je potrdila svoje nasprotovanje izbranim lokacijama za gradnjo termoelektrarn, proti katerima je bilo v sodelovanju z raznimi organizacijami zbranih že preko tisoč podpisov.

Walter Bandelj napoveduje, da bo o termoelektrarnah verjetno spet tekla razprava tako v občinski komisiji kot v občinskem svetu. »Obstaja nevarnost, da bi bilo vprašanje lokacije dveh central vključeno v širši sklop sprememb k regulacijskemu načrtu,« pravi Bandelj, ki se obvezuje, da bo zahteval ločeno obravnavno in tudi glasovanje. Pondeljkovo srečanje sekcije Slovenske skupnosti se je zaključilo z dogovorom o nadaljnji prizadevanjih za vidno dvojezičnost pri podjetjih, ki nudijo javne storitve. V tem smislu se še pričakuje odlok predsednice dežele Debore Serracchiani, v katerem bo seznam teh podjetij.

GORICA - Pokrajinsko tajništvo SKGZ

»Vidna dvojezičnost glavna prioriteta«

»Uveljavite vidne dvojezičnosti ostaja za našo skupnost ena izmed glavnih prioritet, ki pa je še precej daleč od ustreznih urešnicivcev.« Tako poudarjajo iz pokrajinskega tajništva SKGZ, ki so poslali v objavo tiskovno sporočilo na to temo. »V treh slovenskih goriških rajonih se ni od podpisa dekreta Tondo iz leta 2009 pojaval še noben dvojezični napis, kaj šele da bi zamenjali obstoječi enojezične smerokaze v Štandrežu, Podgori ali Pevmi. Prav v tem času je SKGZ odločno nastopila in zahtevala od družbe Autovie Venete in goriške občinske uprave, da morajo biti vsaj novo nastavljeni smerokazi na krožišču ob avtocesti in na samem avtocestnem odseku v občini Sovodnje oprenjeni z dvojezičnimi napisi. Pred enim letom je krovna organizacija isto zahtevala in potem tudi dosegla od družbe Anas, ko je šlo za zamenjavo enojezičnih in namestitev dvojezičnih smerokazov na pokrajinski cesti Gorica-Trst (zaenkrat sicer le na območju sovodenjske občine). Obakrat je k uspehu seveda botrovala dragocena podpora goriške prefektinje Marie Auguste Marrossu,« pojasnjujejo iz pokrajinskega tajništva SKGZ in nadaljujejo: »Gotovo bomo morali vlagati še veliko energije v take in podobne zahteve, saj se skoraj stoljetne enojezičnosti ne da kar tako spremeniti v glavah razno raznih upraviteljev. Žal pa bomo morali vlagati še več ener-

gije tudi v prepričevanje marsikaterega pripadnika naše manjšine, zato da bo postala vidna dvojezičnost vsakdanja normalna praksa v prostoru, ki bi moral biti naravno dvojezičen, ne pa vkljenen v katerokoli neupravičeno bojazen ali »psi-hopatološko« zadržanje. V tem smislu bi morali vodilne organizacije naše skupnosti, slovenski politični predstavniki in slovenski javni upravitelji biti zedinjeni z naprejanjem za vidno prisotnost slovenščine, saj predstavlja najbolj učinkovit način promocije našega jezika in - zakaj ne - dragocene kakovostne oznake tega obmejnega prostora. Ta potreba je postala toliko bolj aktualna v trenutku, ko je padla meddržavna meja, in v trenutku, ko se končno ponovno združuje teritorij, ki je zgodovinsko in tudi čisto naravno povezan v skupno enoto. Nananamo se na Beneške doline, Brda in Kras: veliko bogastvo in še večji potencial, ki ga gre dodatno ovrednotiti v vseh smislih, ne nazadnje s pomočjo evropskih projektov za skupni razvoj in promocijo v korist vseh sodelujočih čez(mejnih) akterjev. Vse to je seveda mogoče razviti le pod pogojem treznega pristopa in normalne samozavesti, brez odvečnih predoslovkov ali nepotrebrega občutka manjvrednosti, še manj pa kateregakoli sprenevedanja glede potrebe po polnomopravnem vrednotenju večjezičnosti tega prostora.«

Renato in Remo Devetak v objemu sina oz. nečaka Avguština

FOTO N.D.

Pri Čotovih na Vrhu so te dni obežili okroglo obletnico. Dvojčka Renato in Remo Devetak sta v koledar življenja vpisala številko 80. Toliko in tako hitro se jih je nabralo, sta skorajda enoglasno ugotavljala, med prijateljskim pogovorom. Z Remom se poznavata že dobra tri desetletja, nekaj manj z bratom Renatom, Natom, kakor mu pravijo domači.

Remo se je s svojim dolgoletnim udejstvovanjem na politično-upravnem in kulturnem področju vpisal med tiste, ki ne želijo biti zgolj zapečatki, ampak sooblikovalci in razvoja naše skupnosti. Dvajset let je bil občinski svetnik, v vrstah opozicije, v Sovodnjah. Z začetkom udejstvovanja na politično-upravnem področju pa je začel nastajati tudi njegov bogat, (več sto map) in zgledno urejen osebni arhiv, »bunker«, dopolnjen s številnimi fotografijami. Po preselitvi v Sovodnje in po vztajnem spodbujanju družinske potnice se je lotil raziskovanja polpretekle zgodovine zaselka Škrle in tako je nastala zanimiva publikacija o Tosijevem posestvu in dvorcu. Veliko ima zbranega, gradiva tudi o domači (vrhovski) cerkvi in ob pravi spodbudi lahko pričakujemo novo publikacijo.

Najbrž ni nobena skrivnost, če zapišem, da je Remotu oče Ušteli (Čotov) določil poklic čevljarija, za kar se je tudi sam izučil in je obrat usmerjal predvsem na Doberdob in kraje v Laškem, brat Nato pa naj bi nadaljeval tradicijo domače gostilne in kmetije. Tradicijo, ki sega v daljno leto 1870 in ki jo uspešno nadaljuje vnuk Ušteli z današnjim Lokando.

Ker samo s popravljanjem - »tompljanjem« - čevljev ni bilo mogoče preživeti, se je Remo zaposlil najprej v gradbeništvu in nato v tekstilni tovarni v Sovodnjah, do upokojitve. Nekoliko drugače od očetovih želja in smernic je šel tudi Nato. Življenje na Vrhu je bilo v petdesetih in šestdesetih letih prejnjega stoletja težko. V vasi - takrat bogu za hrbot - so električno napeljali šele pred 60 leti, prej so si svetili s karbidom - je bila gostilna le kot dodatna dejavnost ob sicer skromni kmetiji. Tudi Nato je zato poiskal zaposlitve v Vukovi tovarni v Gorici, preostali del časa pa vlagal v domačo kmetijo, medtem ko je žena Helka skrbela za gostilno. »Nekoliko lažje smo zadihali konec sedemdesetih in v osemesetih letih. Postopoma in ne brez velikih skrb in občasnih težav smo se vse bolj posvečali gostinstvu.« Remo in Renato sta se rodila 6. novembra 1933 kot zadnjia v družini Avguština in Terezije Devetak, v kateri je bilo enajst otrok. Brat Avguština je umrl v Nemčiji, kamor so ga v delavskie enote mobilizirali Nemci, nekaj dni pred koncem vojne, ko se je že odprial domov Eden od bratov, Teodor (Dojo) se je preselil v Ronke. Od sicer številne družine so danes živi trije, poleg Natota in Remota še Vanka.

Na vprašanje, kako se je na Vrhу spreminilo življenje in če je razlika med revščino nekdaj in novo revščino pravi Nato: razlika je velika, danes je »mižerija« bolj v glavah. Morda se velja po tem zamisli. Vsekakor ob iskrenih čestitkah in dobrih željah. (Vlado Klemše)

DOL - Jutri Argentina v besedi in sliki

Kulturno društvo Kras Dol-Poljane prireja jutri ob 20. uri na svojem sedežu na Palkišču večer z naslovom »Argentinske poti«. S pomočjo projekcij fotografij bo o svojem nedavnem potovanju po Argentini spregovoril doberdobski župan Paolo Vizintin, sicer Doljan po rodu. Poleg Buenos Airesa je Vizintin obiskal Rauch in pampi, nato Carilò na Atlantskem oceanu. Pot ga je vodila mimo Rawsona do 3.500 kilometrov oddaljenega kraja na jugu Argentine El Calafate, kjer si je z jameljskim prijateljem ogledal ledenik Perito Moreno; sledil je obisk naravnega parka Los Glaciares, od koder je Vizintina pot vodila do Ushuaie, kjer se svet konča. Potovanje je nadaljevalo v Buenos Airesu, od koder se je zapeljal 1500 kilometrov severno v San Miguel de Tucuman, nato pa v Quilmes, Cafayate in San Salvador de Jujuy, kjer je znamenita gora Cierro de lo 7 colores. Po ogledu »salinas grande« na 4500 metrih nadmorske višine je Vizintin obiskal še La Quiaca, mesto Villazon v Boliviji in kraj Salta. Potovanje je zaključil z ogledom Buenos Airesa.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1 V ŠTANDREŽU, UL. S. Michele 108, tel. 0481-21074.
DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, UL. Matteotti 13, tel. 0481-60170.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. NICOLO', UL. I Maggio 92, tel. 0481-790338.
DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ALL'ANGELO, UL. Roma 18, tel. 0481-777019.

Gledališče

DRAMSKA DRUŽINA F.B. SEDEJ iz Števerjana pod pokroviteljstvom ZSKP Gorica bo nastopila z gledališko predstavo »Umor v vili Roung« Achilleja Campanileja v Kulturnem domu v Renčah v nedeljo, 10. novembra, ob 18. uri; več na www.se dej.org.
ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: 16. novembra »Piccolo passo. Storia di un'Ocarina pigra«, nastopa gledališka skupina Kosmocomico teatro (od 4. leta starosti); 30. novembra »Voglio la luna«, 14. decembra »Il gioco del lupo«, 18. januarja 2014 »A proposito di Peter Pan«, 1. februarja 2014 »L'airone e il grande fiume«, 15. februarja 2014 »La grande foresta«, 22. februarja 2014 »La città e il drago«; informacije v uradih CTA, UL. Vittorio Veneto 7 v Gorici 10.00-14.00 (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

GLEDALIŠČU VERDI v Gorici bo v petek, 8. novembra, ob 20.45 gledališka predstava v režiji Francesca Macedonia z naslovom »Due paia di calze di seta di Vienna« (Lino Carpinteri in Mariano Faraguna), nastopa Ariella Reggio; informacije pri blagajni v UL. Garibaldi 2/a, tel. 0481-383601.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo danes, 7. novembra, ob 20.30 komedija v tržaškem narečju »Din don, xe tornà el campanon!« v produkciji skupine Il Gruppo Teatrale per il Dialetto. Nastopajo Gianfranco Saletta, Giorgio Amodeo, Riccardo Canali in Mariella Terragni. Večer prireja združenje Gorizia spettacoli v sodelovanju s Kulturnim domom v Gorici.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 7. novembra, ob 20. uri »Gozd« (Aleksander Nikolajevič Ostrovski); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.40 - 20.00 - 22.00 »Zoran, il mio nipote scemo«.
Dvorana 2: 18.30 - 20.20 - 22.15 »Sole a catinelle«.
Dvorana 3: »L'altra America« 17.30 »No Direction Home: Bob Dylan« 1. del; 20.30 »No Direction Home: Bob Dylan« 2. del.
DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Sole a catinelle«.
Dvorana 2: 17.00 - 20.10 - 22.10 »Zoran, il mio nipote scemo«.
Dvorana 3: 21.30 »Sole a catinelle«.
Dvorana 4: 17.50 »Zoran, il mio nipote scemo«; 19.50 - 22.15 »Captain Phillips - Attacco in mare aperto«.
Dvorana 5: 18.00 - 21.15 »Prisoners«.

Razstave

PALAČA CORONINI na Drevoredu 20. septembra v Gorici obvešča, da bo do konca marca 2014 ogled muzeja možen samo s predhodno najavo; informacije po tel. 0481-533485, info@coronini.it, www.coronini.it.

RE MOREU razstavlja svoja dela v go stilni Stella d'oro na Trgu Sv. Antona 3 v Gorici; razstava bo na ogled do 30. decembra.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ je na ogled razstava nagrade Franz Kafka Italia. Razstavlja: Luciano Biban, Avelino De Sabbata, David Faganel, Anna Maria Fanzutto, Katia Gor, Andrej Kosič, Ada Renza Modotti, Franca Morandi, Alberto Quocco, Sergio Romano, Daniela Savini, Giovanni Toniatti Giacometti, Massimo Totolo, Adriano Velussi; do 31. decembra.

RAZSTAVA »PAOLO CACCIA DOMINIONI. Un artista sul fronte di guerra» je s podnaslovom »L'uomo, l'architetto, il pittore, il soldato« na ogled v galeriji Dora Bassi v deželnem avtoriju v UL. Roma 5 v Gorici; do 6. januarja 2014 od torka do sobote 10.30 -13.00 in 17.00-20.00, ob nedeljah 11.00-13.00 in 17.00-20.00, vodeni ogledi ob nedeljah ob 18. uri. V kasarni Berghinz v UL. S. Rocco 180 v Vidmu bo do 6. januarja 2014 na ogled s predhodno najavo po tel. 0432-231584. V Pokrajinskih muzejih v goriškem grajskem naselju št. 13 z naslovom »Paolo Caccia Dominioni e la Grande Guerra«; do 6. januarja 2014 od torka do nedelje 9.00-19.00.

KULTURNO IN REKREACIJSKO DRUŠTOV ANDREJ PAGLAVEC iz Podgorje vabi na društveni sedež v Ulici 4. Novembra v Podgori na ogled fotografske razstave domaćina Edija Maligoja z naslovom »Ko smo bili še »Paglavci«: utrinki društvene preteklosti«; do 9. novembra od ponedeljka do sobote 16.00-18.00.

LEKARNA DEL TORRE v Romansu prireja ob praznovanju 200-letnice v vili del Torre v Romansu odprtje razstave z naslovom »I segreti dello speciale: storia e storie nei duecento anni della farmacia del Torre (1813-2013)« v soboto, 9. novembra, ob 11. uri.

ZDRUŽENJE AMICI DELL'ARTE FELICE vabi na ogled slikarske razstave Erike Sosol v lokalni Hic Caffè v UL. don Bosco 165 v Gorici; do 23. novembra od ponedeljka do sobote 7.30-13.00, 15.30-21.00, ob nedeljah 7.30-13.00; vstop prost, informacije na hiccaffe@libero.it.

Koncerti

»VEČERNI KONCERTI« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: v petek, 8. novembra, ob 20.45 nastopa klavirski duo (Roberta Piccirillo in Ilaria Sinicropi). Predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51, tel. 0481-30212; informacije na lipizer@lipizer.it in www.lipizer.it.

DOBRODELNI KONCERT S SKUPINO PINK PASSION bo v petek, 8. novembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici. Nastopila bo skupina Pink Passion iz Gorice, ki bo izvajala skladbe skupine Pink Floyd. Solidarnostni koncert prireja Lions Club iz Gorice v sodelovanju z goriškim Kulturnim domom.

OB 45. OBLETNICI DELOVANJA društva, SKD Hrast iz Doberdoba vabi na celovečerni koncert MePZ Hrast v soboto, 16. novembra, ob 20.45 v cerkvi Sv. Martina v Doberdoru.

V CERKVI SV. NEDELJE v Selcah bo v soboto, 23. novembra, ob 20. uri orgelski koncert Eve Dolinšek v spomin na Bernardko Radetič.

TRŽAŠKI PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR PINKO TOMAŽIČ bo nastopil v nedeljo, 24. novembra, ob 17.30 v okviru praznovanja 32-letnice Kulturnega doma v Gorici; pri blagajni (tel. 0481-33288) potekata rezervacija, oziroma predprodaja vstopnic.

Šolske vesti

ŠE NEKAJ PROSTIH MEST ZA TEČAJ NEMŠČINE na osnovni stopnji A1 (30 ur) bo potekal ob ponedeljkih (19.00 - 20.30) in ob sredah (19.00 - 21.15) na sedežu Ad formandum v Gorici (Korzo Verdi 51).

Prvo srečanje bo 11. novembra, kotizacija znaša 75 evrov; informacije po tel. 0481-81826, go@adformandum.org, www.adformandum.org.

TEČAJ SLOVENŠČINE na osnovni stopnji A1 (30 ur) bo potekal ob torkih (18.30 - 20.15) na sedežu Ad formandum v Gorici (Korzo Verdi 51). Na razpolago so še prosta vpisna mesta. Prvo srečanje bo 12. novembra, kotizacija znaša 75 evrov; informacije po tel. 0481-81826, go@adformandum.org, www.adformandum.org.

Izleti

SKRD JADRO IZ RONK prireja v sklopu projekta »Po rekah in po vodah Slovenije« v sodelovanju s CTS enodnevni izlet s kosirom v Brezje, Radovljico, Kropo, Kamno Gorico in Vrbo v nedeljo, 17. novembra; informacije in prijave po tel. 0481-82273 (Roberta ali Sa-).

SPDG vabi na jesenski izlet, ob Martinu, v nedeljo, 17. novembra. Obiskali bodo Banjško planoto in se povzpeli na Laček, najvišji vrh na tem območju, ki, čeprav samo za nekaj metrov, presega nadmorsko višino tisoč metrov. Seznanili se bodo s kovaško dejavnostjo in kulturnim izročilom. Na izletu - predvideno je okrog tri in pol ure zmerne hoje, bo udeležence spremljala domačinka, g. Lidija Vončina. Zaključili bodo z družabnostjo. Prevoz bo z lastnimi sredstvi. Izlet je primeren tudi za otroke z družinami. Zaradi organizacijskih zadev je zaželenena prijava do 10. novembra na društvenem sedežu, ob 4. novembra med 19. in 20. uro in pri odbornikih društva. Informacije po tel. 0481-882079 (Vlado) v opoldanskem času.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVODAJALCEV IZ DOBERDOBA prireja v nedeljo, 15. decembra, celodnevni izlet z avtobusom v Verono z ogledom božičnih tržnic; vpisovanje in informacije v trgovini jestvin Lavrenčič v Doberdoru, tel. 0481-78036.

KRUT obvešča, da je na razpolago še nekaj mest za izlet v Avstrijo, od 6. do 8. decembra, z vožnjo preko Salzburga v Linz na ogled božičnih sejmov in smostana Kremsmuenster, ob vrtniti postanek v mestecu Styr; informacije in

prijave ob torkih od 9. do 12. ure v goriškem uradu, Korzo Verdi 51/int, tel. 0481-530927, krut.go@tiscali.it oziroma na sedežu v Trstu, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-CEV

za Goriško sporoča udeležencem martinovanja, ki bo pri Šterku v Ajševici v soboto, 9. novembra, da bo avtobus odpeljal ob 17. uri iz Doberdoba, nato s postanki v Sovodnjah pri cerkvi in lekarni, v Štandrežu na Pilošču in lekarni, v Podgori pri telovadnici in spomeniku, v Pevmi pri vagi in v Gorici na trgu pri Goriščku-Medagli d'oro. Začetek srečanja bo ob 18. uri, organizatorji priporočajo točnost. Na razpolago je še nekaj mest, vpisovanje po tel. 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-884156 (Andrej E.), 347-1042156 (Rozina F.); na ramcu 20 evrov.

GOSPODARSKA ZADRUGA »BRAJD-A«-VRH

si prizadeva, ob bližajoči se stoletnici prve svetovne vojne, izpolnilni seznam padlih avstroogrskih vojakov, rojenih in bivajočih na Vrhu in v drugih vseh sovodenjskih občinah. Zadruga vabi k sodelovanju sorodnikine in potomce padlih vojakov. K uresničtvu pobude lahko pomagajo z nudenjem informacij in najrazličnejših podatkov (tudi drobnih in na prvi pogled nepomembnih) in posredovanjem fotografskega ter drugega gradiva. Konktalte osebe: Devetak Walter (tel. 0481-882688), Marija Češčut (tel. 0481-882657), Vlado Klemše (tel. 0481-882079).

DRUŠTVOTO TRŽIČ obvešča, da poteka ob sredah tečaj telovadbe za odrasle v telovadnici osnovne šole Duca d'Aosta; informacije po tel. 347-2471222 (Lucia).

DRUŠTVOTO JADRO IZ RONK obvešča, da poteka na sedežu društva v Romjanu tečaj klekljanja; informacije po tel. 0481-776123 (Stefanija Pahor).

ČLANI RODU MODREGA VALA

bodo ob 60-letnici Slovenskih tabornikov v Italiji imeli sprejem s strani SKGZ-ja v četrtek, 14. novembra, v Kulturnem domu v Gorici s pričetkom ob 18.30. Ob tej priložnosti si bodo lahko člani, bivši člani in gostje premierno ogledali film »Gremo mi po svoje 2«, nadaljevanje najbolj gledanega mladinskega slovenskega filma. Prijave zbirajo vodniki družin, prijava je možna tudi preko info@tabornikirmv.it do 10. novembra.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo zaradi vaškega zavetnika sv. Martina v ponedeljek, 11. novembra, uradi zaprti. Za prijave smrti v občini klicati po tel. 348-7795064.

KD SOVODNJE obvešča občane, da bo v soboto, 16. novembra, potekalo tradicionalno pobiranje vina za praznik sv. Martina. Zjutraj bodo obiskali pridevalce v Gabrijah, Peči in Rupi, popoldan pa v Sovodnjah. Kdor želi prinesi domači kruh za blagoslov in pokušnjo, pa naj ga prinese v nedeljo, 17. novembra, pred 10.30 h kulturnemu domu v Sovodnjah.

Prireditve

KRUT IN DRUŠTVI SLOVENSKIH UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO IN TRŽAŠKO vabijo člane in prijatelje na kulturno-pevsko prireditve »Starosta malii princ«, ki bo v nedeljo, 17. novembra, ob 17. uri v Kulturnem domu v Gorici. Udeleženci se pred koncertom lahko odpeljejo z lastnimi sredstvi do Cerja, kjer bo okrog 14.30 obisk spomenika in muzeja. Po ogledu bo odhod v goriški Kulturni dom; informacije po tel. 0481-532092 ali ob torkih od 9. do 12. ure v goriškem uradu KRUT-a, Korzo Verdi 51/int, tel. 0481-530927 oziroma na sedežu v Trstu, UL. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

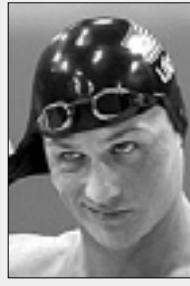
KATOLIŠKA KNJIGARNA

v sodelovanju z Goriško Mohorjevo družbo vabi danes, 7. novembra, ob 10. uri »Na kavo s knjigo«. Gost bo pisateljica Mariza Petrat, avtorica knjige »Gorica - Njene zanim

Jutri Andrea Stramaccioni

»Največje zadoščenje je trenirati otroke.« »Najboljši zvezdniki niso nikoli igrali v prvenstvu mladincev. Pri 17 letih so igrali že v A-ligi.« Branilec Florenzi je v ekipo U14 sedel na tribuni. Zdaj igra pri Romi in v državni reprezentanci, medtem ko je kapetan iste ekipe danes mehanik, najboljši strelec ekipe pa vodovodni instalater.« To in še marsikaj drugega je na srečanju z goriskimi trenerji v Ločniku povedal nekdanji trener Interja Andrea Stramaccioni (na sliki). Daljši članek bomo objavili jutri.

Poškodovala ga je navijačica!

MIAMI - Ameriški plavalni zvezdnik Ryan Lochte mora za nekaj tednov na prisilni početku. Petkratni olimpijski prvak se je v Daytoni na Floridi poškodoval ob srečanju z navijačico. Razburjena najstnica je pritekla in se vrgla proti njemu, plavalec jo je ujel, pri čemer sta oba padla. Devetindvajsetletni Lochte je s kolenom zadel ob pločnik in si natrgal krizne vezi levega kolena, dekle pa je nepoškodovan. Lochte je na Olani v Londonu osvojil dve zlati, dve srebrni in eno bronasto kolajno.

NOGOMET - Liga prvakov: V Barceloni je bil Milan dokaj nemočen

Zmagal boljši

BARCELONA - Milan je bil v Barceloni proti Messiju in tovarišiji v podrejenem položaju, ima pa srečo, da se je znašel v skromni kvalifikacijski skupini. Klub neizogibnem porazu je namreč obdržal drugo mesto na lestvici, ker je ameriški Ajax premagal škotski Celtic.

Milan je tudi na znamenitem stadijonu Camp Nou potrdil, da mu nikakor ne gre. Trener Allegri se je odločil za obrambno postavitev, v konici je (slabo) igral le Robinho, v drugem delu pa (le malo boljše) Balotelli. Žrtev te odločitve je bil Valter Birsa, ki je igral le zadnjih 20 minut. Barcelona se tokrat po posesti žoge, kar običajno krasiti njeni igro, letos sicer manj, ni kdove kako ponašala (le 52%), bila pa je ves čas boljši tekme. Uvodna enajstmetrovka, s katero je katalonsko moštvo povedlo v 30. minutu (z bele točke je zadel Messi) sicer ni bila ravnai najbolj čista (Abate je spotaknil Neymarja), je pa zapečatila obdobje premoči. Na 2:0 je z glavo povišal Busquets po prekiniti. Kakša, spet najboljši v vrstah Milana, je tik pred odmorom nekoliko po naključju znižal zaostanek, ko je po lepem prodoru povzročil avtograd Piqueja. Nemoč Milana je razgalil drugi polčas, v katere je vse najbolj zrele priložnosti za gol vnovič imela Barcelona, premoč pa pred koncem tekme (38. minuta) kronala z lepim golom svojega zvezdnika Messija.

Na tribunu sta drug ob drugem sedela vodja kluba Galliani in Berlusconi, v hčerka Barbara, ki naj bi si že zelele Gallianiovo odstavitev, krmilo kluba pa naj bi prevzela sama. Med njima je vladal hlad.

Veliko boljše gre Napoliju, ki si je po zmagi s 3:2 nad Marseillom že skoraj zagotovil napredovanje v naslednjo fazo. So ga pa Franci namučili, saj so vodili z 1:0 in izenačili na 2:2. Junak tekme je bil Higuain z dvema zadetkoma.

Barcellona - Milan 3:1 (2:1)

Strelci: Messi (11-m) v 30., Busquets v 39., Piqué (avtograd) v 45., Messi v 83. min.

Barcelona: Valdes; Dani Alves, Piqué, Mascherano, Adriano; Xavi 6.5 (od

88. Song), Busquets, Iniesta (od 78. Fabregas); Sanchez, Messi Neymar (od 85. Pedro).

Milan: Abbiati; Abate, Zapata, Mexes, Emanuelson; Poli 6 (od 74. Birsa), Montolivo, De Jong Muntari; Kaká (od 84. Matri); Robinho (od 46. Balotelli).

Napoli - Olympique Marseille 3:2 (2:1)
Strelci: A. Ayew (O) v 10., Inler v 22., Higuain v 24. Thauvin (O) v 65. in Higuain v 75. min.

Napoli: Rein; Maggio, Fernandez, Albiol, Armero; Dzemali (od 90. Behrami), Inler; Callejon, Pandev (od 66. Hamšík), Mertens (od 82. Insigne); Higuain.

ANSA

ROKOMET - Slovenija za razvoj mladinskega sektorja kluba Pallamano Trieste

Kot obljudljena dežela

Trenerji tržaškega kluba Oveglia, Bozzola in Schina

PALLAMANO TRIESTE

mi leti. Začeli smo le z eno ekipo, letos pa nastopamo v Sloveniji s tremi ekipami (U12, U14 in U18). Razmerje kakovost/stroški ni primerljivo z Italijo. Dobesedno za vogalom imamo kakovostno šolo v državi, kjer je kultura rokometa na veliko višji ravni. V naši deželi v bistvu ni drugih ekip, tako da moramo v domaćem prvenstvu na gostovanja najmanj do Veneta,« je dodal Schina.

Rezultati, doseženi v Sloveniji, kažejo na velik napredok. »Prvo leto smo nastopali z dve leti starejšimi igralci, a smo vseeno izgubljali s po 20 golmi razlike. Lani pa je na primer ekipa U12 (letniki 2001) zmaga na vseh tekmal razen na eni, ko je bil izid neodločen. Zdaj smo konkurenčni enako stariim ekipam iz Nove Gorice, Kopra ali Iz-

le. Mi sicer nastopamo izven konkurenčne in ne moremo igrati na državni fazi za naslov prvaka.«

V Sloveniji so jim tudi prišli na roko, ko imajo istočasno nastope tudi v Italiji. Tekmo jih hitro prestavijo na drug datum. Dogaja se tudi, da igrajo v petek v Sloveniji, naslednji dan pa v Venetu. Stroški so za italijansko prvenstvo precej večji.

»V deželi, razen občasno v Vidmu, ni nasprotnikov. V Sloveniji tudi za daljše gostovanje, na primer v Ajdovščino, porabimo za pot 45 minut, igramo kakovostno tekmo z dobrim sojenjem. V Venetu pa tvegaš, da potuješ več kot dve ure in zmagaš za 30 golov, od tega pa nimaš nic. Včasih se moramo odločati, ali je sploh smiseln nastop-

ti na državnem finalu. Če je organizator iz Sicilije, sklicemo prej sestanek s starši. Društvo namreč nima dovolj denarja za kritje stroškov,« je še povedal Schina.

Fantje do 20 let z društvom Alabar da nabirajo izkušnje v B-ligi, mladinci pa igrajo tako v Italijo kot v Sloveniji. »Tu so ekipe močnejše. Proti Kopru smo izgubili za osem golov, smo pa premagali Ajdovščino. Lani so bili rezultati v prvenstvu U16 zelo pozitivni. Na cilj je, da se prihodnje leto uvrstimo vsaj v državni polfinale. V Italiji se kar dobro dela v Venetu, na Tridentinskem in Južnem Tirolskem, nekaj tudi v Emiliji in Toskani. V drugih deželah je gibanje bolj skromno. Igrati proti slovenskim ekipam je dobro tudi zato, ker jih občasno dobimo po zobe, kar za rast ne škodi. Najmanj vsaki dve leti želimo formirati vsaj enega igralca za prvo ekipo. Vazzoler (letnik 1996) že trenira s prvo ekipo. A je z mladimi težko. Razvajeni so, tako da danes ne veš, kaj te jutri čaka,« dodaja Bozzola.

Schina je takole sklenil misli. »Pred desetimi leti smo imeli največ dve mladinski ekipi, v katerih je bilo med igralci tudi do pet let razlike, zdaj nastopamo v vseh kategorijah. Športna palača na Čarboli je za nas že pretesna, ker nas je enostavno preveč. Druge strukture, primerne za rokomet, so enostavno predrage. A ti problemi so posledica dobrega dela, kar je na vsezdajne pozitivno.« (I.F.)

NOGOMET - V promocijski ligi in četrtfinalu deželnega pokala 1. AL

Vesni točka Primorec izpadel

Isonzo - Vesna 0:0

Vesna: Carli, G. Kerpan, Pin, Božič, Avdić, Degrassi, Dragosavljević, Vitali, Furlan (70. Bubnich), Muičan, A. Kerpan (v 75. Maddalena). Trener: Zanuttig.

V nedeljo je sodnik tekmo proti Isonzu prekinil zaradi močnega naliva in razmočenega igrišča. Goriška ekipa je v 24. minutu vodila z 1:0. Tekmo so ponovili sinoči in Vesna je v gosteh iztrgala točko. Varovanci trenerja Andree Zanuttiga niso blesteli. V prvem polčasu so vseeno imeli terensko premoč in so ustvarili nekaj lepih priložnosti za gol. Najlepši sta bili na nogah Muičana in Dragosavljević, ki pa nista bila natančna. Vratar Edvin Carli je bil večji del tekme malo zaposlen. »Gostitelji so bili nevarni le iz prostih strelov. V drugem polčasu pa je bila tekma grša in mi smo igrali slabše. Delitev točk je bila na koncu pravična,« je priznal športni vodja Vesne Paolo Soavi. S točko se je Vesna povzpela na drugo mesto na lestvici. V nedeljo bo ekipa kriškega društva na domaćem igrišču gostila vodilni Ol3. V sredo pa bo Vesna v četrtfinalu državnega pokala v Križu gostila Juventino.

Vrstni red: Ol3 20, Vesna in San Giovanni 17, Juventina in Torreanese 16, Torviscosa, Sangiorgina 15, Ts Calcio, Zaule 14, Cervignano 10, Valnatisone, Romans 8, Sevegliano 7, Ronchi 6, Terzo 4, Isonzo 3. **V nedeljo:** Vesna - Ol3, Torreanese - Juventina.

KRAS IN BREG ŽE V SOBOTO - Kras bo v soboto v okviru 10. kroga elitne lige igrал v Gradišču proti ekipi Ism Gradisca. Breg (1. AL) pa bo v Dolini gostil Costalungo.

NAJMLAJŠI - Najmlajši Krasa so v včerajnjem 6. krogu s 3:0 premagali Roianese. Med strelce so se vpisali Majcen, Niro in N. Malalan.

DEŽELNI POKAL 1. AL - Četrtfinale

Vivai Rauscedo - Primorec 3:2 (2:1; 1:1, 0:0)

Strelca: Somma in Daniele Lodi.

Primorec: Sorrentino, Di Gregorio, Mascarin (A. Cappai), Lauro, T. Lodi, Debernardi, Somma (Pandurella), D. Lodi, M. Castrillon, D'Avanzo (Ruzzier), Ronci (Liciulli). Trener: Biloslavo.

Primorec je v četrtfinalu sinoči izgubil v gosteh in izpadel iz deželnega pokala 1. AL. Po regularnem delu je bilo neodločeno. Najprej so povedli gostitelji, nato pa je izenačil Somma. Rauscedo je nato povedel v prvem podaljšku. Primorec je uspel znova izenačiti in imel je tudi lepo priložnost za tretji gol, ki pa so dosegli domačini v zadnjih minutah.

Trener A. Zanuttig (Vesna)

ZSŠDI - Nagrada Šport in šola Letos bodo podelili 39 nagrad

Slovesnost danes ob 17.30 na Opčinah

Nagrado Šport in šola, ki jo Združenje slovenskih športnih društev v Italiji podeljuje dijakinjam in dijakom slovenskih višjih srednjih šol s Tržaškega in Goriškega, ki dosegajo odlične uspehe v šoli in obenem tudi na športnem področju, bo prejelo letos kar 39 fantov in dekle, kar je največ v zadnjih devetih letih. Nagrade, nanje se dijak prijavijo, določene pa so na podlagi pravilnika, bo prejelo 25 dijakov in dijakinj s Tržaškega in 14 z Goriškega. Letos jih je več, so nam pojasnili v uradu ZSŠDI v Trstu, ker je predvsem več nagrajencev s področja ekipnih športov, kjer smo v minuli sezoni zabeležili na mladinski ravni kar nekaj odmevnješih uspehov.

Skupno je ZSŠDI od leta 1991 podelilo že 663 nagrad, največ leta 2003, ko je bilo kar 54 nagrajencev.

Slovesnost ob podelitvi priznanj bo danes ob 17.30 v dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah. Ob tej priliki bo nagrajencem spregovorila ravnateljica zavoda Zois prof. Milena Padovan.

Trofeja dežel v Forliju dokaz o kakovosti hokejske šole ŠD Polet

Konec tedna je bila v Forliju Trofeja dežel 2013 v inline hokeju. Na trofeji sodelujejo reprezentance italijanskih dežel v kategorijah U15, U17 in U20. Barve različnih postav FJK je branilo letos kar šest igralcev Poleta. Federico Sindici za kategorijo U15, Giovanna Speranza, Lorenzo Biason in Bryan Ballarin za kategorijo U17 ter Martin Grusovin in Jacopo Degano za kategorijo U20. Reprezentanca U15 je osvojila 3. mesto, U17 drugo, mladinci U20 pa so bili prvi

Martin Grusovin s podajo in golom ter Jacopo Degano z golom sta bila v finalu za naslov nosilna igralca izbrane vrste FJK, kar potrjuje kakovost hokejske šole ŠD Polet.

KOŠARKA - Deželna C-liga

Boru na koncu ni uspel preobrat

Favretto sinoči v Romansu med boljšimi v vrstah Bora Radenske

KROMA

Romans - Bor Radenska 80:67 (24:17, 43:32, 58:50)

Bor Radenska: Bole 19 (2: 4:7, 3:8), Madonia (-, 0:1, -), Kocjančič, Crevatin (-, 0:2, 0:1), Meden 9 (-, 3:12, 1:6), Contento 5 (3:4, 1:2, -), Babich n.v., Vittori n.v., Favretto 16 (2:4, 4:7, 2:3), Pizziga 13 (3:4, 5:11, -), Pertot n.v., Daune 5 (-, 1:1, 1:1). Trener: Oberdan.

Romans je v sinočnji zaostali tekmi potrdil, da zasluženo zaseda položaj pod vrhom lestevice, kljub temu pa bi Bor (breg poškodovanih Babicha in Boccia) lahko od gostovanja iztržil več, žal pa ni igral dovolj dobro. Izdale so ga številne izgubljene žoge in slabi odstotki v metih.

Začetek je bil za goste izjemno uspešen. Vse jim je šlo od rok in so poveli kar s 13:0. Romans jim je takoj zatem vrnil milo za drago z delnim izidom 24:4, sodnika sta mu tudi dovolila preveč grobosti. Vodstva do kon-

ca tekme Romans ni več izpustil. Po izenačeni drugi četrtini se mu je sicer Bor Radenska s consko obrambo približal že ob koncu tretje četrtine, v 32. minutu pa je zaostajal le še za točko, vendar mu preobrat ni uspel. Spet je bilo v igri Oberdanovih fantov nekaj napak, kar so nasprotniki na celu z odličnima Carcicem in Gaggioljem pridno izkoristili.

MOŠKA D-LIGA

Ronchi - Kontovel 92:69 (18:25, 40:43, 73:57)

Kontovel: Škerl 10 (-, 2:7, 2:4), Majovski 4 (-, 2:4, -), J. Zaccaria 2 (-, 1:2, -), Bufon (-, 0:1, 0:1), Gantar 6 (-, 3:5, 0:1), Starc 4 (-, 2:5, -), S. Regent 3 (3:6, 0:1, -), Lisjak 21 (5:10, 8:9, 0:1), Šušteršič 10 (-, 2:12, 2:5), G. Regent (-, 0:3, -), Hrovatin 4 (-, 2:6, -), Zoch 2 (-, 1:2, -), trener Švar. PON: G. Regent (38).

V zaostali tekmi 2. kroga D lige je Kontovel visoko izgubil v Ronkah, potem ko je po prvem polčasu celo vodil s tremi točkami razlike. Čeprav so Kontovelci igrali brez poškodovanega centra Danijela Zaccarie, pravega stebra pod košem, so v prvem delu srečanja igrali odlično in bili v vodstvu od 7 do 10 točk. Le v zadnjih dveh minutah prvega polčasa so se jim gostitelji približali na tri točke.

V drugem polčasu pa pravi potom. Ronchi je po petih minutah z delno razliko 17:2 krepko povedel in tekme je bilo že tedaj dejansko konec. Le Peter Lisjak se je enakovredno boril z igralci Ronchija. Dosegel je 21 točk in si priboril sedem osebnih napak. (lako)

UNDER 17 DRŽAVNI: Jadran ZKB - UBC Videm 74:62 (Gelleni 25, Cramišani 16)

Obvestila

SK DEVIN prireja Smučarski sejem od 6. do 17. novembra v nakupovalnem centru GranDuino v Devinu s sledenim urnikom: zbiranje rabljene opreme: še danes 7. novembra od 10 do 19.30. Prodaja: Sobota 9. in 16. novembra od 10. do 19.30 in Nedelja 10. in 17. novembra od 10. do 19.30 - Pon. 11., Tor. 12., Sre 13., Čet. 14., Pet 15. novembra od 15.30 do 19.30. Prevzem neprodane opreme: Ponedeljek 18. in Torek 19. novembra od 10. do 19.30.

AŠD SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorijah Doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah. Danes, 7. novembra, od 18. do 21. ure zbiranje opreme. Dnevi in urniki odprtih vrat sejma: petek, 8. od 18. do 21. ure; sobota, 9. od 16. do 21. ure; nedelja, 10. od 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure. Informacije: 347-5292058, www.skbrdina.org

PLANINSKI SVET

Martinovanje

Ob sv. Martinu prireja Slovensko planinsko društvo Trst tradično jesensko druženje poznano tudi kot Kostanjeva nedelja. Letošnji praznik bo v nedeljo, 10. novembra 2013. Člani in prijatelji društva, tem se bodo pridružili tudi prijatelji iz Ljubljane, člani pobratnega društva Integral, se bodo zbrali ob 8.45 pri Ljudskem domu v Križu.

Kot običajno, se bodo najprej podali na prijeten jesenski pohod. Ta se bo začel v vasi; v smeri proti Babci se bo nadaljeval proti krasemu robu ter se nato vil po slikovitem robu, s katerega se odpirajo edinstveni razgledi na morje in obalo, vse do sv. Primoža, od tod pa bo zavil nazaj proti izhodiščni točki. Domačinka Erka Bezin bo po podnike seznanila s kriškimi znamenitostmi in posebnostmi.

Izlet je primeren za vse, predvsem za mlade družine z otroki. Predvidene so približno tri ure lagodne hoje. V Ljudskem domu v Križu bo sledilo prijateljsko druženje ob glasbi pa tudi pečenega kostanja ne bo manjkalo.

Iz organizacijskih razlogov vabilo člane, da se prijavijo do četrtka, 7. novembra na tel. številko 040 22 0155 (odgovarja Livio) ali pri odbornikih planinskega društva.

Geološki izlet

Pohodnikom in ljubiteljem narave je letošnja deževna pomlad onemogočila številne načrtovane pohode in sprekhode. Prav tako je bilo Slovensko planinsko društvo iz Trsta prisiljeno zaradi pretečih neviht ali zaradi izredno slabih vremenskih napovedi odpovedati kar nekaj načrtovanih tur.

Tudi tisto nedeljo v marcu, ko je bil napovedan geološki izlet pod vodstvom geološkega izvedenca, gospoda Paola Sossija, je na Krasu divjala močna nevihta.

Izredno zanimiv izlet, namenjen spoznavanju in razbiranju geološke zgodovine gričevja, ki se razprostira vzdolž italijansko-slovenske meje, od Fernetičev preko Medvedjaka do Poklona, je bil zato prenešen na nedeljo, 17. novembra 2013.

Z gospodom Paolom Sossijem, ki je SDPT-jevcem že večkrat z veliko strokovnostjo in velikodušnostjo razkrival geološke posebnosti naše bližnje okolice, se bomo zbrali ob 8.30 na parkirišču na Fernetičih ob cesti za Repentabor, v bližini marketa Eurospin. Izlet ni zahteven, nudi veliko zanimivosti in lepe razglede, primeren je za vse. Predvidene so približno 3 ure in pol lagodne hoje. Nujna po-hodniška obutev.

Pohod spomina 1918-2013

Pri Krnskem jezeru bo v soboto, 9.t.m. spominska proslava v počasti padlih in umrlih vojakov ter obletnice konca prve svetovne vojne. Slovesnost bo ob 13. uri pri Krnskem jezeru in se je bodo udeležile številne delegacije domačih in tujih vojaških oblasti in veteranskih združenj, ob 18. uri pa napovedujejo pohod z baklami do Krnskega jezera. Zvezče pa bo v planinskem domu, prijateljsko druženje.

Pri pobudi, ki jo prirejajo že sestnajstič, sodelujejo številna društva in organizacije.

Martinov pohod na Banjšice v nedeljo 17. novembra

Goriški planinci vabijo v nedeljo, 17. t.m. na Martinov pohod na Banjsko planoto. Poleg planinskega dela - pohod po gozdni poti in stezah na 1071 metrov visoki Lašček, najvišji vrh planote - se bodo seznamili tudi z zgodovinsko in kulturno dediščino območja, ki ga označujejo manjši zaselki in domačije, kjer je zima zelo dolga, kjer so se ljudje preživljali z živinorejo in gozdarstvom in drobnim kmetijstvom, in obrtništvom. Znane so bile domače kovačije, ki pa žal niso vzdržale v temi s sodobnimi industrijskimi obrati. Tako stanje je seveda samo pospeševalo odhajanje prebivalcev v dolino, oziroma v bližini mesta, zlasti v Novo Gorico. Narava (gozd) si je spet vzela, kar so ji ljudje v teku stoletij s trdim delom vzelili, da so izkrčili skromne njive in travnike, zgradili hiše.

Ob poti na Lašček, kamor nas bo vodila domačinka g. Lidija, je kar nekaj primerov takega vračanja, oziroma spremenjanja kulturne krajine. Zmerne hoje z ogledi in postanki bo tri in pol ure. Pohod bomo začeli pri cerkvi v Lokovcu. Tu bo po končanem planinskem delu še ogled zgodovinskih in kulturnih zanimivosti (kovačija, muzej).

Izlet po Banjski planoti bomo popoldne zaključili z druženjem.

Prevoz z lastnimi sredstvi. Odhod ob 8. uri s parkirišča pri Rdeči hiši, zacetek pohoda ob 9. uri pri cerkvi v Lokovcu. Kosilo iz nahrbnika. Pohod je primeren tudi za družine z otroki.

Zaradi ustrezne organizacije je zaželena prijava: danes, od 19. do 20. ure na sedežu društva Verdijev Korzo 51/int v Gorici, zamudniki do nedelje 11.t.m. po tel. 0481/882079 (Vlado), ob uri kosila.

Tudi letos smo prejeli preko sedemdeset fotografij z različnih koncev sveta. Hvala, dragé bralke in bralci, ker ste ponesli Primorski dnevnik v svet. Ker ste ga vkrcali na letalo ali ladjo, ga stisnili v gorniški nahrbtnik ... se s svojim mobilnikom povezali na našo spletno stran in Primorski dnevnik brali tudi na plaži. Hvala, ker ste Primorski brali med potovanjem in »b'ndimo«, ali preprosto na domačem vrtu ali terasi, saj je letošnje počitnice marsikdo prezivel doma. Hvala, ker ste si vzeli čas in dali duška svoji domišljiji: nekatere fotografije so res zelo posrečene, čestitamo!

Vse fotografije so objavljene na naši spletni strani www.primorski.si.
Hvala vsem za sodelovanje!

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik
20.50 Dok.: Nataša Janković – odsev pesmi in spomina, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

20.00 23.45 Dnevnik in vremenska napoved
20.40 Show: Striscia la notizia – La Voce dell'irruenza

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Show: Verdetto finale **15.20** La vita in diretta **17.00** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Serija: Una grande famiglia **23.25** Aktualno: Porta a porta

Rai Due

6.35 Risanke **8.10** Nad.: Cuori rubati **8.35** Nad.: Heartland **9.20** Nan.: Settimo cielo **10.00** Dnevnik: Tg2 Insieme, sledijo rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Nad.: Ghost Whisperer **17.00** Nad.: Private Practice **17.50** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nad.: NCIS **20.30** 23.15 Dnevnik **21.00** Nad.: Una mamma imperfetta **21.10** Show: Unici **23.30** Aktualno: Il grande cocomero

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **7.00** Tg Regione – Buongiorno Italia **7.30** Tg Regione – Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda Rai Tre **11.10** Elissir **12.00** Dnevnik **12.45** Pane quotidiano **13.10** Nad.: Terra Nostra **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik, sledijo rubrike **14.50** Tg Regione – Leonardo **15.05** Tg Piazza Affari **15.10** Nad.: La signora del West **15.50** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **18.55** 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.15** Nad.: Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Nad.: Scandal **21.55** Nad.: The Newsroom **23.00** Gazebo

Rete 4

6.10 Televendita Media Shopping **6.25** Nad.: Chips **7.20** Nad.: Charlie's Angels **8.20** Nad.: Siska **9.45** Nad.: Carabinieri **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik **12.00** Nad.: Detective in corsia **12.55** Nad.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik in vremenske napovedi **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum **15.30** Nad.: Hamburg Distretto **21.16.35** Nad.: My life **16.50** Film: Scosse mortali **18.35** Dnevnik in vremenska napoved **18.55** Uefa Europa League: Pandurii – Fiorentina **21.00** Aktualno: Quinta Colonna – Il Quotidiano

21.25 Film: Per un pugno di dollari **23.30** Film: Il texano dagli occhi di ghiaccio

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** 10.05 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Belpietro **8.50** Talk Show: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.10** Nad.: Il segreto **16.55** Talk Show: Pomeriggio Cinque **18.50** Kviz: Avanti un altro!

21.10 Film: I soliti idioti (kom.) **23.15** Super Cinema

Italia 1

6.55 Nan.: Friends **7.50** Nan.: La vita secondo Jim **8.45** Nad.: The Middle **9.45** Nad.: Royal pains **10.35** Nad.: Dr. House – Medical Division **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Nad.: Futurama **14.10** Nad.: Simpsonovi **14.35** What's my destiny Dragon Ball **15.00** Risanka: Naruto Shippuden **15.30** Show: Si salvi chi può **15.45** Nad.: Two Broke Girls **16.10** Nad.: How I met your mother **17.05** Nad.: Community **18.00** Nad.: Mike & Molly **18.30** Dnevnik **19.20** Nad.: CSI – Miami **21.10** Nad.: CSI – New York **22.05** Nad.: NCIS **20.30** 23.15 Dnevnik **21.00** Nad.: Una mamma imperfetta **21.10** Show: Unici **23.30** Aktualno: Il grande cocomero

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Cofee break **11.00** L'aria che tira **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nad.: Le strade di San Francisco **16.30** Nad.: Due South **18.15** Nad.: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Servizio pubblico

Tele 4

7.00 8.30 Dnevnik **7.25** Aktualno: Salus Tv **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Italia da scoprire **12.45** Rotocalco Adnkronos **13.00** Le ricette di Giorgia **13.20** 16.30 Dnevnik **13.45** Rubrika: Qui studio a voi studio **17.00** 19.00, 23.30 Trieste in diretta **18.00** Calcio. Puntozero **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** Happy Hour **21.00** Ring **23.00** Dnevnik

Slovenija 1

6.05 Kultura **6.10** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.10** Risanke, otroške nanizanke in odaje **10.35** Kviz: Male sive celice **11.20** Odd.: Razred zase **12.00** O živalih in ljudeh **12.25** Na vrhu **13.00** 15.00 Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.30** Odkrito **14.20** Slovenci in Italiji **15.10** Mostovi – Hidak **15.45** 18.35 Risanke in odd. za otroke **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **18.30** Infodrom **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tarča **21.30** Prava ideja! **22.00** Odmevi, športne vesti in vremenska napoved **23.05** Osmi dan **23.35** Svetlo in svet

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.10** Otroški infokanal **9.00** Zabavni infokanal **10.05** Dobra ura **11.25** Dobro jutro **14.45** Točka **15.30** Evropski magazin **15.55** Dok. serija: Attenborough – 60 let v naravi **16.55** Mostovi – Hidak **17.35** Točka: preloma **18.05** Dok. serija: Village folk **18.20** Žrebanje deltelice **18.30** Nogomet: evropska liga, Maribor – Zulte Waregem, prenos **21.10** Film: Idealni mož **22.45** Nad.: Scott in Bailey **23.30** Nad.: Dostojevski

Slovenija 3

6.00 19.50, 21.55 Sporočamo **6.05** Dnevnik televizije Maribor **6.35** Primorska kronika **7.35** 20.00, 22.30, 23.55 Aktualno **8.00** Poročila **8.25** Beseda volilcev **9.00** Komisija za nadzor javnih financ, prenos **12.00** Mandatno-volilna komisija, prenos **15.30** 17.30

Poročila **16.00** Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino, prenos **19.00** Dnevnik s tolmačem **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.40** Za poslanski klopmi **21.30** Žarišče **21.50** 23.30 Kronika **22.00** Odkrito **23.10** Odmevi

Koper

14.00 Čezmejna Tv – deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** L'appuntamento **15.15** Avtomobilizem **15.30** Le parole più belle **16.00** City folk **16.30** K2 **17.00** Slovenski magazin **17.30** Pogovor z... **18.00** 22.50 Izstritev **18.35** Vremenska napoved **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00** 22.10 Vse dane TV dnevnik **19.25** Četrkova športna oddaja **19.30** School is cool **19.45** Ora musica **20.00** Serija: Al bed and breakfast **20.30** Nogomet: Maribor – Zulte Waregem **23.20** Dok.: Lipica, kraj, ki je konju dal ime

IRIS Četrtek, 7. novembra
Iris, ob 15.55

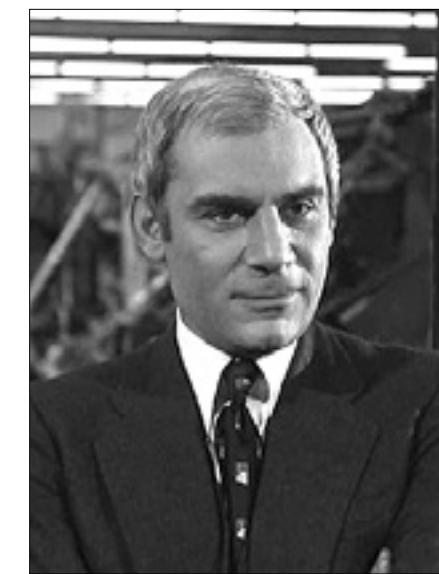
Sbatti il mostro in prima pagina

Italija 1972
Režija: Marco Bellocchio
Igrajo: Gian Maria Volonté, Laura Betti, Fabio Garriba in Carla Tatò

V Milanu posilijo in ubijejo prikupno gimnazijko. Glavni urednik pomembnega neodvisnega časopisa zaneti ogenj proti skrajno levičarskemu parlamentarcu in ga osumi dekletevega umora. Urednikovo natolčevanje, ob pomoči bivše ljubimke, doseže dober uspeh, saj mu bralci in oblasti verjamejo, a nenadoma se nekaj zaplete.

Od realizacije Bellocchiovoga filma, ki je ob izidu naletel na zelo različne kritike in mnenja, je preteklo že enainštiri deset let, delo pa je kljub vsemu še vedno nadvse aktualno.

VREDNO OGLEDА

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unicu socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013 220,00 € placičja preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglasovalna agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasi modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob

